

310551

ప్రతిది నమ ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 17-వ తేది శనివారము

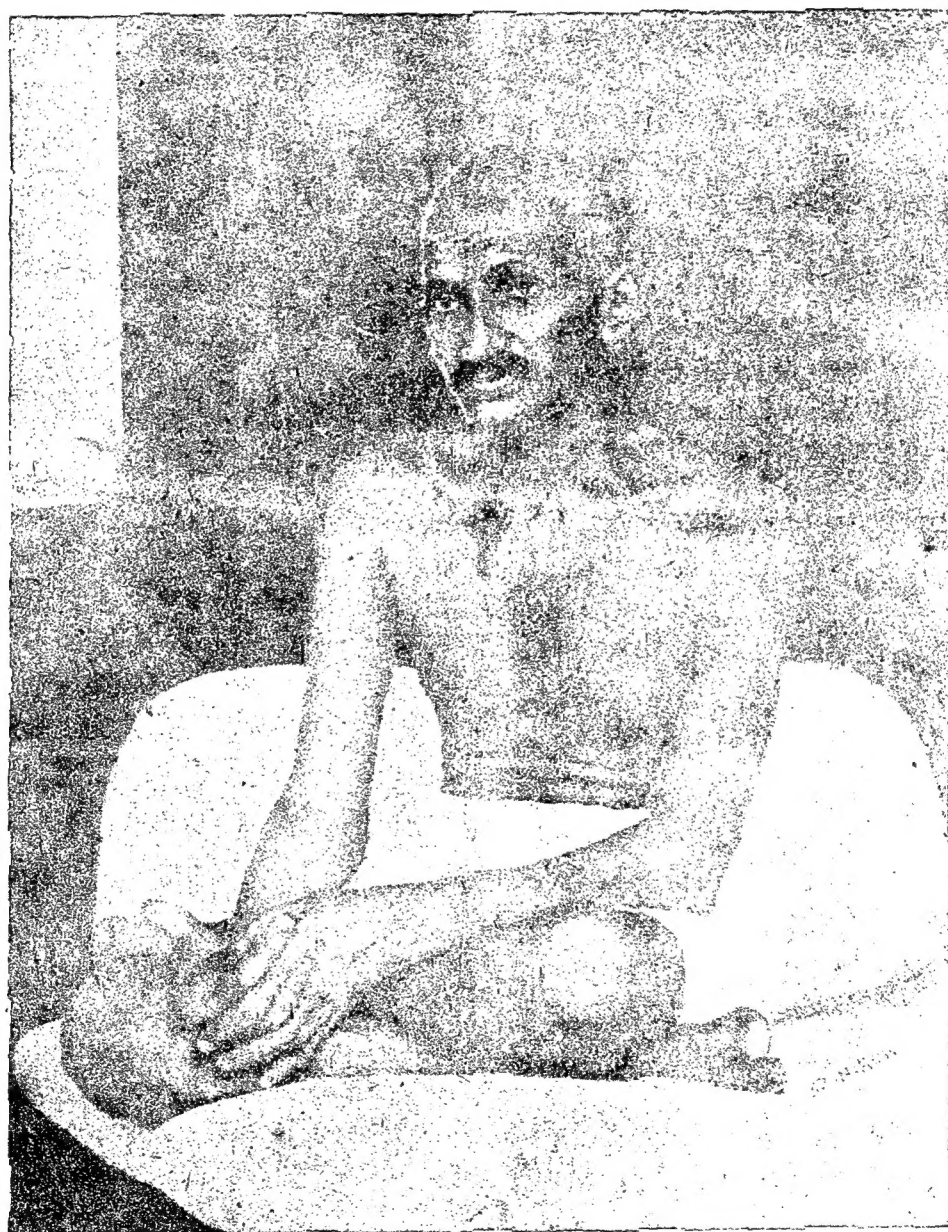
No. 491

సంపుటము ౯

మంతుని నామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ అమావాస్య ౧౦.

సంచిక ౨౯౦

MAHATMA GANDHI

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధ వార్షికోత్సవము

1923-వ సం॥ మార్చి 18-వ తేదీ ఆదివారము

వైస్రాయ్ - త్యాగము - ప్రేమ - ఆత్మసమర్పణము - నిజము - ఉద్యోగిపులు
 పేపు సాయంకాలము ౩ గంటలకు తిరువల్లిక్కేనే సముద్ర తీరమున బహిరంగసభ కందయను ముఖ్యముగా రావలెను
 గేయము

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధ వార్షికోత్సవ సందర్భమున
 సలుపుడి సవరాత్మ సత్యము, చాలభక్తితో, ఖద్దరునే కట్టుడి, కాంగ్రెసులో చేరుడి.
 శాంతిసేన గలియుడి, తిలకునిధికి ధనమొసగుడి. పంచముల ప్రేమించుడి, చావడము మానుడి.
 అసహాయోద్యమమే శరణ్యమని మహాత్ముడనతిచ్చె. విడువబోకుడి దాని విడువబోకుడి ||

(వారసుడు)

గాంధీ బంధి ఖానా

శ్రీయుత మంగిపూడి వేంకటేశ్వర గారు

.. టై మామయనంద శేదాది నిండె
 గాంధీమహాత్ముండు ఖైదనశేరి
 చాలాబుగనంబు కనిపెట్టలేదు
 మహామహాత్ముండు మాటాడుచున్న
 పనిచేయుచున్న శివశివ యెన్న
 పదిలంబుగానున్న నిదురించుచున్న
 శేవిశేయమనున్న శేవతీయమున్న
 చాల మౌనక సదా గడచుచును
 శేయసాధ్యపు కార్యమేగానిపూని
 యెవల గాజీయ ననునానాని
 కాలప్రకము కాపగారాదు మనకు
 ఆకాలప్రకము పనికిట్టరాదు
 కాలయా తక్కువ గలవేమో నీకు
 గాంధీమహాత్ముండు ఖైదనశేరి
 టై మామయ నుండ శేదాది నిండె

* * *

అయ్యో! మహాత్ముడు కాబంధనంబు
 మనదేశ వాడుకచరిత్ర బంధనమే
 మనదేశాధిపతియగునను బంధనమే
 మననిత్యకర్తవ్యకతునను బంధనమే
 మనభర్త నిర్మలాత్మునను బంధనమే
 మనకాంతవలంబునను బంధనమే
 మనదేశమంతావలంబునను బంధనమే
 మనకార్యమూర్తికి మనకైర్వనిధికి
 మనమహాయోగిచంద్రునను బంధనమే
 అట్టి మహాత్ముడో బంధనంబు
 ఎవరితేమియున కరిగినాభ్యుదయ
 కామహాత్ముడై ఖైదు కరిగినో యట్టి
 మనసాదరులు మామృదిని మూడుకొట్లు
 వింతగాజూచుచే నెకజామృతంబు
 12 తుకజూచెదరే దీక్షచుపాట్లు
 మనకొ మేగదా మనమహాత్ముండు
 బంధింపబడి కష్టపడుచున్నాడు
 ఏకాంతమున జరియుచున్నాడు
 ఏకటికొట్టులో చిక్కియున్నాడు
 ఇటువంటి కష్టాలు తెలులొప్పువాడో
 జూరంటి నుకుమారి యామహాత్ముండు
 ఖైదులో శేదాది గడప యున్నాడు
 మనదేశము క్షిణంధుడు జూపుకొరకు
 మనమార్గదర్శకమోచన నేయకొరకు
 మనకు స్వాతంత్ర్యక్షిప్తి సూక్ష్మకొరకు
 ఆమహాత్ముండు : ఖైదు యెన్న వాడు

* * *

అలమి బుద్ధిగమనం దలు విక్రియంబుండ
 అలమి మనము వేటై గొయ్యింబుండ
 అలమికో భాషింబు నుపు శివుండ
 అలమి జూమట్టై న కతిలేయిండ
 ఇకలా కంటికి నిడ యెటులప్పు మనకు
 అకటై యెట్లు గమించు నన్ను మనకు
 నవయువశేషుడు జూచి మోక్షంబు జూచి
 మనదైవ్యహృదయ రుఃములు జూచి
 ఆవ్యంధులకి వీర లకురుగా యనుచు
 భారతీయలనంగ వీరన యనుచు
 వే గొడుగున్నాడు పరిశీలనలు
 గాంధీమహాత్ము నిష్పంధ మాలించి
 ఇంద్రాధిపతి 20వ కలెండ్రుల్ల
 పరితపించుచు నుండపరిపాతుల
 గాంధీమహాత్ముండు కారణంబు
 దేవునిచివ కేళి పని యాశ్రయచ్చి
 యెందఱో భరతకు నీభ్రాతృభూమి
 నేవించి భవ్యాత్ములై కల్గెమండ
 సామాన్యసంఘటలు చాకగా జూచి
 గాంధీ మహాత్ముండు భర్తమగునె
 ఆమహాత్ముండు ఖైదు కరిగెను
 శేషుని కానించె శేషు బోధించె

నేమనదేశంబే నామహాత్ము
 రాజులు నిడిచి స్వరాజ్య మార్చిండు
 తెన్ను గానితేక దిశలు చూచుచును
 తెల్లజోయిన శేషు దీక్ష వచ్చె
 జన్మదేశంబునై జనియించివట్టి
 మనుకార మది యెల్ల మానెనుగాక
 మనస్వరాజ్యము గడింపక బూనివట్టి
 యాత్మాచా ముల్లకుం దుడివోయెగాక
 స్వాంతంబులందును జల్లారెగాక
 మాను పున్న శేషు యెవ్వడు లేనిదేమి
 మనకె బంధమునకు దుడివోయెగాక
 కారణం బన్నట్టి భావంబు నెరిగి
 యాత్మాచాశక్తి పెంపొందింపరయ్య

* * *

మనమహాత్ముండు చెప్పిన స్వరాజ్యంబు
 కనుచూపుమేరలో కనవించు మీకు
 ఆత్మీయ లో స్వరాజ్యంబు రాలేదు
 సంకల్పరమన రాజ్యంబు రాలేదు
 నాయకుండే లేడు నడిపింప మనకు
 కచ్చుకే యిక రాజ్యకైభటం బనుచు
 సంకల్పంబునడయ్య సవయాత్ములూ
 ఈయద్యమంబున శేల నాయకుడు
 తాను లేకటి యొకరుండెనుబందు
 ఆచార్యగోపాల మండరింపంగ
 సులభమగుంబు కన్నులకట్టువాడు
 సంకల్పాత్ములకేంక సమయించుకొనకె
 ఆ శ్రీకాలాభిషా దా నిర్వృత్తుడు
 దా రాజ్యకర్తజ్ఞుడా మారదర్శి
 భద్రుడు భద్రుడు భద్రుడే యనుచు
 గట్టిగా నొక్క వక్కాణించివాడు
 యుమ్మలు తెన్నుగా బోధించివాడు
 భావీని మది నెంతగా నమ్ముచున్న
 చరకమండే మహాశక్తి లేవన్న
 భద్రులనుండి స్వరాజ్య ముదయింపకున్న
 భద్రులనుండకు నేల గాంధీబోధించు
 ఈమంత్రముకు మీ దుపేక్షించుచుండ
 పరియించుచున్నాను పరదేశులెల్ల
 ఆమహాయోగము తత్త్వ మాయాల మెలిగి
 యెల్ల దేశజా జాపాసించుచున్నాడు

* * *

దొడ్డలో చెట్టుకుండుకురానియట్లు
 లాండ్లకు వర్తకలకు తెల్లినట్లు
 గ్లాసుగోడ రైతలకు తెల్లినట్లు
 భాదీవహితు బోధ గాలేదు మనకు
 భవరశక్తి గ్రహించ గలగురుమేని
 గాంధీమహాత్ము భక్తిగానుటిమేని
 రాటుంబు లింటింబు రహి నేల్చుమేల
 కడివడిగా నూలు కుతుక మిశేల
 బట్టలు నేయించి కట్టుకో మేల
 గాంధీమహాత్మునై కలతైన మనకు
 సానుభూతి రహిత జనియించెనేని
 ఆభినిమిత్తక యాందోళనదమె
 మనగాంధీ ఖైదు కేగినవాటిమండి
 యతనిబంధ విముక్తికె దీక్షిబూని
 యాచరింపినదేమె యోచించుకోనకు

* * *

మనయంటిలో రాటును పట్టిచామె
 విడికెడునూలై న నడుకొల్పితిమె
 చరకాలమన యూరస్థాపించి నామె
 భద్రులకర్తవ్యంబు గట్టిగా దెల్పి
 భావీని మనచే గట్టించిచామె
 తుదభద్రుడు చాల చొప్పుమనట్టి
 పద్ధతులూరూర బలపరిచిచామె
 భారతీయు మహాత్మునై సానుభూతి
 గల దండు కొక్క తార్కాణంబు గలదె
 ఆరంభమాదల మొట్టిమనకు
 వాక్యమాయలమగా వేర్తయమనకు
 కర్మయోగము వేయగాలేని మనకు

కార్యమూర్త్యహంబు గావట్టి మనకు
 సోపరితనము శే (నెమించుమనకు
 త్యాగాత్మకబుధా బోగనిమనకు
 అవివర్తకులకుం బడునిమనకు
 దీరత గోల్పడ్డ దీక్షాభావనకు
 మహాశక్తిమాకై రహితుడామనకు
 భావదాస్యమున భావయెనమనకు
 ప్రతిభావిహీనులై బలికకుమనకు
 పాపాపాదార్యమలై బాధింపమనకు
 స్వాతంత్ర్యక్షిప్త లేకము లేని మనకు
 జిత్యకారభావ మడగిమనకు
 సమధికోశ్యమ మే పమనెనమనకు
 ఏల వచ్చుస్వరాజ్య వేలెలవచ్చు?

* * *

మననంబులు జూచి మనకై జూచి
 నరియించవచ్చిన నెలక్షియెన
 నెడలేపోకుండ నిల్పడ జూరగలదె
 మనమంటి జడయూర్చున గాంచెనేని
 స్వాతంత్ర్యక్షిప్త పాపాపాపాన్ని
 మననిస్పృహకెజూచి మన యదృష్టంబు
 మనరాజ్యలక్ష్మీయు నెనుకాడకున్నె

* * *

ఓ యాద్యలార భీరోచారలార!
 యికనైక పరిత్యక్తమృతయైమిరు
 ఆత్మహత్యుగ్నిమాడ్చి వాక్యలో నిలిపి
 ఆశనినందకంబు నొడవ చాల్చి
 విడండ్లు మైచులోకతండవండ
 విడిపింతు వేదాది గడగనకుండ
 ముమ్మాటికిదే (ప్రమాణము మోకనుచు
 శివభంజువేయ దీక్షకొనాక్షి గాను
 నుపధంబు వారదే మోపించు మనకు
 జంతుకొంతులు మాని సుక్ష్మియూషితు
 నిర్మాణకార్యంబు నెలనెప్పడయ్య
 గాంధీ బంధియు కే గనగలండయ్య
 అలలగా స్వరాజ్యము వచ్చునయ్య

వెంకి విరహము

(నందూరి వేంకటసుబ్బరావుగారు. వి.ప.)
 నన్నిడిసివెట్టెలినాడే! నారాజా.
 మొన్నె తెరిగొననన్నాడే! (పల్లవి.)

నీలు తేబోతుంటే..
 నీతోడే, వోలమ్మి!
 నాయెంటే యెవ్వరోను -
 నడిసిన ప్రియదాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలినాడే.

అదమలూ సూపుంటే..
 ఆదియేటా సిగ్గమ్మి!
 నాయెంత యెవ్వరోను
 నవ్వివట్టంటాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలినాడే.

సల్లన్నియెన్నెట్టా
 సాపేసి కూకుంటే
 వోట్లమ్మి వోల్లంత
 వులికులికి పడతాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలినాడే.

నీతై నవోడే నా
 రాతెట్ట గుంటాదా!
 కళ్లనా నత్తెముగ
 కట్టిన టుంటాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలినాడే!
 నారాజా - మొన్నె తెరిగొననన్నాడే!

సభాపత్య తీర్మానములు తెలుపు పోర్టును, గ్రంథముల
వెరుచిచ్చు పోర్టును, అభిప్రాయములకు తెలుపు పోర్టును,
జమాత్యుపోర్టుల నుంచిన స్వకమహా పని నిర్వహించు
టకు పేరుకలుగును. ప్రతి గ్రంథాలయ కాన్వెన్యముకల
తమ గ్రంథాలయాభివృద్ధిని సాధించు నాలుగరి తెచ్చును
తయారవేసి బెజవాడలో నున్న ఆ ప్రజికేంద్ర గ్రంథాలయ
సంఘ కార్యదర్శికి పంపుట యుద్దిష్టుము.

న్యాయకార్యనిర్వాహక

శాఖా విభజనము

కొందఱు సభ్యుల సూచనలు

న్యాయకార్య నిర్వాహక శాఖా విభజనము గూర్చి విచారించుట కొక సంఘ మేర్పరచ బడెను. ఆ సంఘములో మువ్వరెడ్డి గుభ్యల సూచనలను ఈ క్రింద ప్రచురించుచున్నాము. ఈ కమిటీ వారు మఱు 23 వ తేదీన సమావేశమయ్యెదరు.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారి విధానము:—

1. బెంచీకోర్టుల సంఖ్యయు వానిమీద అధికారములు యెక్కువ జేయవలయును. వానికి సివిలు అధికారముల నియమలయును. ఇప్పుడున్న ప్రేమరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటులకు స్థానికాదు దావాలలో 500 రూ. వరకును సివిలు అధికారమును యిప్పుడున్న మేజిస్ట్రేటు అధికారము నుండవలయును. ఇప్పుడున్న జిల్లా మున్సిలరులకు యిప్పుడున్న సివిలు అధికారములను ఒకటవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుల క్రిమినలు అధికారమును ఉండవలయును.

కొంతకాల మనుభవము వుండినవివ వారికి బెంచీకోర్టుల వైనను ప్రేమరీ మేజిస్ట్రేటుల తీర్పులవైనను అప్పీలు దాఖలు జేసికొను అధికారము నీయవచ్చును. ఇప్పుడున్న సబ్ మేజిస్ట్రేటుల యిప్పటి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల అధికారమును రివిజనముల కీయవచ్చును. జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిలు 1 వ తరగతి మేజిస్ట్రేటులవద్ద నుండినప్పు అప్పీళ్లను విచారించుటకు అధికారమును, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల రివిజనలు బ్రాస్పెరు అధికారమును, ప్రేమరీ మేజిస్ట్రేటులైన సుప్రసాధికారమును, హైకోర్టు అట్టి అధికార మిచ్చినయెడల నియమాధికారమును గల్గియుండును. ఇప్పుటి జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకు సెషన్లు అట్టలక్రింద వారి కుండు అధికారములన్నియు నుండును. కేసులను మాత్రము విచారణ చేయు అధికార నుండదు.

వైన సూచించినటుల సివిలు అధికారములు గల సబ్ మేజిస్ట్రేటులనుగలయును హైకోర్టు వారంగిరించిన తీర్పులనుండి జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి నియమింపవచ్చును. వారిని హైకోర్టు యిచ్చు ను వచ్చినంతకాలము రెండవ తరగతియో మూడవతరగతియో మేజిస్ట్రేటులుగ సివిలు అధికారములు తగ్గించియుంచి వివర ప్రార్థియగు సివిలు అధికారములలోను ఒకటవతరగతి క్రిమినలు అధికారములలోను జిల్లా మున్సిలరులు గావచ్చును.

(2) ఈ సూచనలు మేజిస్ట్రేటుల మరణాంతర విచారణలకు వర్తింపజేయు.

(3) ఈ కొత్త కర్తవ్యక్రింద వేసంగిలెవుల కర్తవ్య కర్తవ్యములు.

(4) ఇప్పుడున్న కలెక్టరులకును, రెవిన్యూ డివిజనలు అఫీసరులకును, తహశీల్దారులకును యిప్పుడు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 12 అధ్యాయములలో దెలిసిన అధికారము లుండవచ్చును. ఐతే కలెక్టరులు, డివిజనలు అఫీసరుల తీర్పుమ్రోగాని ఈ ప్రకారము వైగాని సెషన్స్ జడ్జికిని, తహశీల్దారు తీర్పుమ్రో జిల్లా మున్సిలరుగో సబ్ జడ్జిగో అప్పీలుజేసికొన వచ్చును.

రంగ బాధ మొదలగునగున వై దెలిసినవారిలో 8 వ అధ్యాయమును తొలగింపవలయు నని సూచించుచున్నారు.

మరొక సూచన చావెలుగారు, విచారణకు వచ్చు వాకును వారికి దెలిసిన వై అధికారము లుండవచ్చును ఐతే ఆగలు విచారణ జూడిషులు ఆగరుగదనే జరుగవలయును.

ప్రభుత్వగారి సూచనలు

1) ప్రభుత్వమునా రివిజన్ దెలిసిన విధానము, ఇందు జిల్లాలో అచరణలోబెట్టి చూడవలసినదిగా కోరిన వానిని పరిశీలించ వలయును. సాధ్యమైనంతరకు సివిలు క్రిమినలు పరిశాలనములను వేరుగ నుంచవలయును. బెంచీలసంఖ్యను వారి కుండు అధికారముల సెక్కుజేసి, సెషన్స్ ప్రేమరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటులకు దొర్తుముల నెత్తినే యివలయును. సబ్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల ప్రేమరీ నుండి కమిటీజేసిన కేసులనున్న, ఒకటవ తరగతి, రెండవ తరగతి కేసులను, బెంచీ విచారించ వలయు గాని వారిని విచారించవచ్చును. ఆయనకుండు అధికారములను సాధ్యమైన యెడల యెక్కువజేయు వచ్చును. సాధారణముగా సెషన్స్ జడ్జి కేసులు ఆయన వద్ద కే పోవును. సెషన్స్ జడ్జి అప్పుడు గూడ యిప్పుటి వలెనే ఆయనకే పోవును. బెంచీలపై పెండరీ కోర్టు, సెషన్స్ జడ్జి అధికారము క్రింద రివిజను ముక్కుసహా ఉండును. రెండేసి-ల్లా కోర్టు

సెషన్స్ జడ్జి ఒక జిల్లా (సివిలు) జడ్జి యందు సమగ్రము ఆలోచింపవలయును.

అయ్యు భాసనము, ఎక్స్ ప్రెజిటలు పెట్రోలియం అట్టమున్నగువారిలో కలెక్టరులకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అధికారము లుండవలయును. రెవిన్యూ పని తహశీల్దారులవ్యాసా జరుగవలయును. రెవిన్యూ డివిజనలు అఫీసరులను తీసివేయవలయును. కలెక్టరుకు ఒక సివిలు రెవిన్యూ అఫీసరుండి ఇంకంటాక్సు, ల్యాండు అక్విజిషన్, రెవిన్యూ అఫీసర్లలో సహాయము జేయవలయుండవలయును.

క్రిమినలు జూడిషులు పనికి తీసికొనబడువారలు కొందరు ఇప్పుడున్న సివిలుకాఖల నుండియు, కొందరు ఎగ్జిక్యూటివు సర్వీసులో నున్నవారలుగ నుండవలయును.

ప్రభుత్వపు తీర్పు

బెంచీ మేజిస్ట్రేటులను, సెషన్లు ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటులను మేజిస్ట్రేటియలునికి మాత్రము నియమించు విధానమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు 1922 సెప్టెంబరు 6 వతేదీన క్రింది విధముగ ప్రకటించిరి:—

ఖర్చు తగ్గుటకును, న్యాయ పరిశీలన మెక్కువగుటకును ప్రభుత్వమువారు క్రిమినలు కేసులను, జీర్ణము భర్తీయు లేనట్లు విచారణ జరుగునట్లును, ముఖ్యముగ క్రిమినలుపనిని జూరుటకు సమర్థు లగు మేజిస్ట్రేటులను ఆందుకుగా నియమించుటకును యోచించుచున్నాడు.

2. వారి ఆలోచనలో నున్న విధాన మియ్యది.

(1) 2, 3 తరగతి అధికారములు గల సబ్ మేజిస్ట్రేటులను పూర్తిగ తీసివేయుట.

(2) ముఖ్యమైన సెంట్రల్లో మేజిస్ట్రేటియలు పరిమాత్రము వైపెండరీ 1 క్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమించుట.

(3) తక్కువ రకం కేసులను విచారణ జేయుటకు తగిన వారలున్నచో ఆవరీ మేజిస్ట్రేటుల నొక్కరినో బెంచీని నియమించుట.

(4) ఈ వైపెండరీ ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమించుటకు డివిజనలు అఫీసరులలో ఒకలంబును తగ్గుటకును రెవిన్యూ పనిని పునర్విభజించుట.

3. వివరములన్నియు పనిజేయుటలో నీక్రింది విషయములనుమనమునం దిడుకొనవలయును:—

(1) ఆవరీ మేజిస్ట్రేటులుగ నియమించువారలను బాగై త్తగ సమర్థులగు వారిని నిర్ణయింపవలయును. కొన్నిచోట్ల అధికారము గొప్పవారు దొంగవచ్చును అందు యూరోపియనులు గూడ నుండవచ్చును. ఐతే సాధారణముగ వాయుదొర్తుములు కెన్నను పుచ్చుకొన్న దేవులకి కలెక్టరులకును జిల్లా మున్సిలరులకును సబ్ జడ్జిలకును జిల్లా రివిజన్లకును ఎడ్యుకేషనలు అఫీసరులకును సబ్ మేజిస్ట్రేటులకును, పోలీసు అఫీసరులకును ఇక సెక్టరుపనిజేసినవారికి నీయవలయును.

(2) ఏ నిర్ణయింపబడిన వారిలో కొందరు ఒకటవ తరగతి అధికారముల నీయవచ్చును. ఒకటవ విచారణ చేయవచ్చును. లేదా బెంచీలుగ నియమింపవచ్చును. ఆ బెంచీకోర్టుకు 10, 15 నుండి ఆవరీ మేజిస్ట్రేటు లుండవచ్చును. అందు మధ్యకు బెంచీ కాగలదు. ఆ బెంచీలసమర్థతకు దగిన అధికారము లీయవలయును.

(3) ఇప్పుడున్న కోర్టులపని తక్కువగాచి యివైపెండరీ ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటు కొర్టులసంఖ్య నిర్ణయింపబడును. ప్రజల కాఖ్యముగూడ ఆలోచింపబడును.

(4) ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటులు వచ్చినవేరముల కేసులు లన్నింటిని గుర్తించి ఆవరీ మేజిస్ట్రేటుకు బెంచీ విచారింపదగిన వానిని వారికి పంపవచ్చును. ముఖ్యములగు పెద్దక్రిమినలు కేసులను న్న, సెషన్స్ కోర్టువిచారింప వలసినవానిని నిర్ణయించు వారె విచారింపవలయును.

ఇట్టిపరిక్ష విజయముండుట ఫస్ట్ క్లాసు వైపెండరీ మేజిస్ట్రేటుల కేక్రిసామర్థ్యములమీదనున్న ఆవరీ మేజిస్ట్రేటులకును, బెంచీలకును వారు చేయుసహాయముమీద సాధారణది యుండును. వారు చేయుపనిని చక్క విభజించుకొని, ప్రతి కోజును కంప్లెయింటులను దాఖలు జేసికొనుటకు ఏవోగంటలను నిర్ణయింపవలయును. ఇప్పుడున్న విధానమునందు లోప మేమనగా మేజిస్ట్రేటు కంప్లెయింటులను బాగై త్తగ పరిశీలనకు పోవుట ఒకటి. క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 202 సెక్షనును ఒకసామర్థ్యముగ నుపయోగించుటొకటి అవసరము మానినకంప్లెయింటులను వెంటనే కోట్టివేసియెడల కోర్టులపని తేలికపడును. ఇందులకు ప్రజలకు లాభకరముగనుండి ఏకపు కంప్లెయింటు

లు దాఖలు చేసికొనబడునో తెలిసి కోర్టుల గౌరవము వృద్ధియగును. అనుమానమున్న కంప్లెయింటులను ముందు విచారణకై ఆవరీ బెంచీ మేజిస్ట్రేటులకును గ్రామమునగుటకును పోలీసులకును పంపవచ్చును. ఆవరీ జరిగినవివ విచారణ బహుముల భము. వారివన్న అధికారములను సాధారణముగ చెలాయించుట కలవాటు పడవలయును. ఇందులకు అప్పీలుపని తగ్గును. సెషన్స్ కు కమిటీ జేయవలసిన అవసరము లేవండ యూకాయక్తరి యోచించ వలగును. అవసరముగ కమిటీ జేయువలన అవసరముగ పని పెరుగును.

5. ఈవిధముగ పరిజరగతె నన్నచో రెవిన్యూ మేజిస్ట్రేటియల్ చార్జీలను విభజించ వలయును. ఇప్పుడు డివిజనలు అఫీసరులకు లోకలుండు పనిలేక పోవుటవలన, డివిజను విస్తీర్ణము సెక్కువజేయు విలుగావచ్చును. వైపెల్లిన ప్రకారమువారికి మేజిస్ట్రేటియలు పనిగూడ లేవండజేసినయెడల రెవిన్యూ పనిజేయు డివిజనలు అఫీసరులసంఖ్య చాలవరకు తగ్గించవచ్చును.

6. ఈవిధముగ పనిని అచరణలోబెట్టి చూడవలయు నని ప్రభుత్వమువారి కభిలాషగనున్నది. అవిధముగ ఆవరీకోర్టులు పెట్టిపని జరుపుటకు తంజావూరు వధురజల్లాలు తగియున్నవి. సాధ్యమైనంత త్వరలో నీపద్ధతినచలు ప్రవేశపెట్టుటకు అగిన సూచనలను ఆజిల్లా మేజిస్ట్రేటులు పంపవలయును. వారు ఏమైన కష్టములున్నదెల్పి సూచనల గావింపవచ్చును. కానివాడు చేయుసూచనలు వైపెల్లిన వికాలోద్దేశముల కనుకూలములుగ నుండవలయును.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేతముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు శ్రీశైలమహిమగూడ జక్కగ పర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన బాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపగు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, నెం, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శైలినిని వ్రాయబడినవి.

తెవాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, నెం, 7 తంబు శెట్టిపేటి మదరాసు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫర్సి లిమిటెడ్

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

నోటీసు

మా ప్రధాన గదులు మద్రాసు మాంటురోడ్డు, నె 185 ను నందు ఏర్పాటుచేయబడినవని యిందుమాలము అందరికిని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీ శర్మగారు ఆదివారము సాయంత్రము తప్ప కిక్కినచోజులందు ఉడయము 8 నుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గంటలవరకును వుండును. కావలసినవారు వారిసలహాను గొంపవచ్చును.

మోహిని తైలము

6 రులములు గల సీసా 1-కి అజాలు 0—12—0 మాత్రము. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

నేను తేకేర్లకుని 32 ఏ. ద్వయం ది ఎరుగుదును. మేమునువురమును
ఈ చెప్పునగరమున ఈ గృహమునంజే (కలలు పెట్టికి 7 నంబు)
నిగింపుచు కళాకాలయంబు చదివితిము. నేను ఎ. వ. ప. కర
గతిగాను పీఠ ది. ప. కరగతిగాను అప్పుడు చదువుచుంటిమి
అప్పుడు నాడ ముండరికిని పీఠ నాయకులుగా నుండి భాగవత
ప్రగంధములలోనిని శేషములను బోధించుచుండెదవాడు. అప్పుడు
దేశములకు రాజకీయములం బాపిస్త్రీ కాల తిమ్మన. నేను
నాడ పండితగతును బాం బాయి లో వ్యాపారము చేసి
కొను చుం డి నే గా ని రా జకీ యు నుం
దు. పీఠము కన్పించుకొనియుండలేదు. కాని అప్పు డెంతవర
ప్రాయములలో రాజకీయబీజముల నిగుఢములగా నుండెనో
నాకే యిప్పుడు రాజకీయంగమలందు నాయకత్వమును మోలుచు
చున్నాను. నాకు పీఠ 30 ఏండ్లనుండి వరిచితు లగలచేత వాది

క్రమముగా కార్మికులలో రెండు భాగము లేర్పడుట
చాల విచారకరము. ఈవార్త వినిననే నాచిత్రిము చాల పరిత
పించెడిది. రాజీనామాపత్రాతి మేనుకునో యిప్పుడు తెలుప వల
లేదు. దానివలన నిపుడు కావననభల విషయము చచ్చినీయము
గాదు. కావనన భలకు వెళ్లుట గాని మానుట గాని
కార్మికులు రెండరును కలసియేచేయుట ఉత్తమముగాని కొం
దలకు కొందరిటు కానుచును. రెండు ఎట్లనునదిగా లాగనినో
యిది సరిగానుదనదు. అటులే యాదగవార్తాధరభయము మన
కుందరమునుకలనీ లాగినగాని అదికదలదు. కాన రెండుమతముల
కానునకలనీ నిర్మాణనిధానమును సాగింపవలెను. ఏది ఎటు
యెన్నును కావలయును కార్యకర్తమేనుకునని కామగ్రహిస్తు
ము కలదు.

సర్వసాధారణము. కృతజ్ఞుడు. కా కొనుగట్టిన 116 రూపాయలను చెప్పి పురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమున కొనుగట్టినాను ప్రకాశం గారు భారము నాతిలను చేసి తప్పకొనదలచింట్లు పలికిరి. వాతే ఆధ్యక్షులుగా నుండిన సేను స్వేచ్ఛగా దేశమునందంతటను సంచారముచేసి దేశసేవచేయువలె నని యిదివరకు నిశ్చయించిరి. వారలుల తప్పింపుకొన వీలు లేదు. పెద్దలు పిల్లలు పృథులు స్త్రీలు బాలు పిల్లలను చేతములందరును స్వ రాజ్యము వచ్చు వ ర కు ను ఏ కా గ్రహిత తో దేశ సేవ చేయ వలెననియే మహా కృతజ్ఞుడొనరించెను. మనవట్లు చేయలేదు. దొరకనమువారిని నిందింపకే? అంతయు మనవారితో నేయున్నది. కర్ర పోయి గొడ్డలిలో దూరపున్న గొడ్డలి ఏమి చేయగలదు. మనము కట్టెముక్కలముగాన ఆంగ్లేయులను గొడ్డలిలో దూరితిమి. కట్టెముక్కవలె మనము ఏదేమనామ్యలమని వారు గ్రహించిరి గాన పక్కపడుల కాపరియగు బాలుడు నాడుకాదున్న పోతులను చిన్నకొల చేతివారిని పొలుమునకు త్రోలుట్లు ఆత్మీయసంభ్రాతరులగు ఆంగ్లేయులముప్పుచేయించు కొట్టుచుండి భారతీయుల నవలంగా నేలగలుగు చున్నాడు.

స్వరాజ్యము మనకు రావలె నను తీవ్రసంకల్పము మనకు కలుగలేదు. సంకల్పములను లేనిదే సఫల మనోరథులము కాకాలము. ఆ బలము దేశీయులందరిని కలిగియున్నచో స్వరాజ్య మెప్పుడో వచ్చియుండును.

దక్షిణదేశము చాల భవంతముగ నున్నది. దేశాలయ మలు మతములు మున్నగునవి భవసంపదతో తులదూగుచు న్నువి. అందరిని స్వరాజ్యవాంఛ కలదు. గాని సామాన్యు లేను. అట్లు దేశాలయములలో అర్చకుల నడుగగా మేము గూడ స్వరాజ్యముకొరకు దేవుల పూజించుచున్నాము. అంత కంటె సేమియే చేయజాలకుండురు. ఇటులనుండము తెలిక గా దాటిపోవలసిన స్వరాజ్య మెటుల లభింపదు? ఆహా మీరు మహాత్మాగము ఘోషితి. అంతరపురుషులు మహానాయకులు. అని పొగడుటకు న్యాయము కలదికాదు. తాము పూచిక పుల్లను కదరింపదు ఇది కావ్యసిద్ధికి లక్షణమా?

అన్ని రాష్ట్రములవారును సమముగ ననిచేసిన గాని స్వరాజ్యము సిద్ధింపదు. భాషావర్ణముకై రాష్ట్ర భేదమును కాంగ్రెసు వారి రామోదించుటవలన రాష్ట్రభేదమున మధ్యానుకుటయేగాక పరరాష్ట్రావరణమునాడ (పరివేషింప) చేసివుడు స్వప్రముగా గ్రహించితిరి. ఈవత్సరమొధరాష్ట్రమున మహాభిమంతులని యున్నది ఈలోగా ఎందరు మరల చెరచాలకు వలసిందనను యితర రాష్ట్రములవారి సహాయమున కొరకయే ఆంగ్లేయుల జయప్రదముగా సభను నిర్వహింప గలుగుదు రను నమృతము నాకు కలదు. మీరు ఒక కనిని నాయకుని చేసిన నరకు నాయకుడగును. లేనిచో పరివారములేనివా డెటుల నాయకుడు కాగలడు? అటులని బాల నాయకులు బహునాయకులుగా కాలింపనూడదు. కట్టుబాటుతో కాంగ్రెసు వారి ఆజ్ఞాసారము గాంధీ మహాత్ముని యంతదేశానుసారము దేశసేవ కొనరింపవలె నని దేశభక్తుడు నుడివెను.

అధ్యక్షుడు

తిలకునికి చెప్పి పురి ఆంధ్ర కాంగ్రెసువారు 10000 చేర్చవలెను. అందులకు దేశభక్తుడొనరిన 116 లే ప్రాతిపదిక యని యిప్పుడు విని చాల భయపడుచున్నాను. గాన తామందరును పూనుకొని యీమొత్తమును పూర్తిచేయ గోరెదను. ఆంధ్రరాష్ట్రము కొంత వెనుకబడినదనగ నిర్దేశమైనదని నాతిప్రాసముగాను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు తిలకునికి గుడివాడ వారాధ్యక్షునియై శ్రేష్ఠిగారు వారసులులచేత విడుదలయ్యుటపంపిరి. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. రాష్ట్రభియానమును రాష్ట్రభాషభియానమును ముఖ్యములేయినను ప్రస్తుతము దేశభియానము దేశైకభాషగా నంగీకరింపబడిన హిందీభాషభియానము నెల్లరుపధికముగా కలిగియుండవలెననుపర రాష్ట్ర అస్వరాష్ట్రభాష, పరమక నిరసనను అనుచితము. సేను వికా. తిని కొందునగా పనిచేయ నని నాతిప్రాసముగాను. నాకు కావలసివంతవని నిదివరకే చెప్పినగర ఆంధ్ర సంఘము వారు చేర్చి పెట్టియున్నారు. అనేక కష్టములువచ్చినను మనమిది వరకు నిలువగలిగితిమి. ఇకముందును నిలిచెదము. అనుచోయోద్యమ సుంతరింపదు. విశవత్సర కర్తవ్యము. అదికలుగనిసోపమానమైన నుండవలెను. పరస్పరగౌరవముతో మనము రెండువక్షముల వారమును పనిచేయవలెను. ఇదియే స్వరాజ్యప్రాప్తికి మూలాధారము చెప్పి పురిలో తిలకునికి (దవిదసంఘమువారు 20000 ను ఆంధ్ర సంఘమువారు 10000 ను భవము చేర్చుటనియున్నది) ప్రకాశంగారు నడివెరి.

అధ్యక్షులకు వందనములు

కడకు గద్దెరంగయ్యవాయుడుగారు అందరికి వందనము లర్పించిరి. దేశభక్తుడును ప్రకాశంగారిని పున్నమాలను నడుపించిరి. 1912 నుండి దేశభక్తుడు త్యాగమును ప్రారంభించెనని నడివెరి, నుయ్యర రాతి కి గంటలకు సభ ముగిసినది.

చెన్న పురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము

తిలకు స్వరాజ్య నిధి వసూళ్లు ఇంతవరకు చేరిన మొత్తము 8600-0-0

శ్రీయుత టంగుటూరు ప్రకాశంగారు (పంగోలు జాగీయవిద్యాలయమునకు 5000 ప్రత్యేకింపబడినది.)	
" కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు	1500
" అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు	1000
మ-రా-రా-శ్రీ. సేరి నారాయణమూర్తి	800-0-0
" గంటి లక్ష్మన్న	200-0-0
" దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారిచ్చినది	116-0-0
" బి. సోమయ్య	100-0-0
" య. సూర్యవారాయణ	100-0-0
" ప. సోమసుందరం	100-0-0
" చ. సాంబశివరావు	100-0-0
" న్యా. రామారావు	25-0-0
మ-రా-రా-శ్రీ. అభిమాని	గాను 25-0-0
" చల్లా శేషగిరిరావు	10-0-0
" కా. రామబాయిమ్మ	10-0-0
" గంటి లక్ష్మీనారాయణకుటుంబము	9-0-0
" ఆ. రామమూర్తిద్వారా పచ్చయప్ప కళ్యాణ విద్యాథలు	5-8-0
" గుడివాడ నారాయణశెట్టిగారు	5-0-0

దేశభక్తుడు నెల్లూరు వెల్లూరు వేడుకయెను (17 వ తేదీ) దేశభక్తుడు నెల్లూరుకు బయలుదేరెను. శ్రీయుత ప్రకాశం, నాగేశ్వరరావు, రంగయ్యవాయుడు, చల్లా శేషగిరిరావు, వి. ఎన్ వెంకట్రామను, రామకృష్ణరాయగారు మున్నగువారు ముఖ్యులు రైలుస్టేషనుకువచ్చి వారిని పీడ్చి-లిపిరి. దేశభక్తుడు కచట మాలావాజ్యము లతీపుగాను పోక మహామృతీతు ప్రముఖుడు నుండెనుగని గంతపోయెనునుసంపించెను. దేశభక్తుడు నేడు మధ్యాహ్నము నకునెల్లూరువేరును. అరట నపుడు స్వాగతసన్మానములు జరుగెను. పిమ్మట వారు పల్లిపాడు సత్యాగ్రహశ్రమము మున్నగు స్థలములకు వెళ్లి 19 వ తేదీని నెల్లూరునుండి బయలుదేరి రైలు వాడమీదుగా 20 వ తేదీకి గుంటూరు చేరెదరని తెలిసినది.

ఆంధ్ర నాయకుల పర్యటనము

గోదావరి మండలములో

స్వకీయవిలేఖరి-కాకినాడ మార్చి 16 శ్రీయుత ప్రకాశం, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావువంటలు, టంగుటూరు ప్రకాశం, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావువంటలు, గంపలగూడెం మహారాజా, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య, దేశభాంధు దువ్వూరి నుబ్బయ్య, భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య, బ్రహ్మశాస్త్రిల నుబ్బయ్యయ్య, గాడిచర్ల హరిశ్చంద్రయ్య, అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, దండు నారాయణరాజు, యల్మిల్లి ఎంకయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి కి గౌరవము ప్రకారము గోదావరిమండలములో తిలక స్వరాజ్యనిధిని సమూహచేయుటకు ఈ క్రిందివిధముగా సంచారము చేసెదరు.

22 వ మార్చి	కాకినాడకు రాక
23, 24 వ మార్చి	కాకినాడలోలాకా
25, 26 వ మార్చి	రామవల్లభపురములోలాకా
27, 28 వ మార్చి	అమలాపురములోలాకా
29 వ మార్చి	రామవల్లభపురములోలాకా

పొన్న గంటి వీరాస్వామిగారి కేసు

ఒక ఫిర్యాదును కఠినశిక్ష చేయుట ఈ కేసులో ముద్దాయి భారతకు చెల్లింపవలసిన నేడు కాకినాడలో ఒక సంకల్పము కఠినశిక్ష విధింపబడెను (తంతి వార్త).

కలువడినది! (కొత్తవరిత్రాటకము!!) బల్లారి భర్తవరం. కృష్ణమాచార్యుల రోష నా రా శి వా జి అను నాటకము వెలదు 1-0-0. కలయవారు బల్లారి, రమావిలాస వెంకటేశ్వర ప్రాణమును.

ఖద్దరువలన స్వరాజ్యము వచ్చును

మహాత్ముడు కారాగృహమును పీడి వచ్చును. ఇది నిశ్చయము ఆచార్య ప్రభుల చంద్ర రాయగారు ఆచార్య ప్రభులచంద్ర రాయగారు ఈక్రింది విజ్ఞాపనమును ప్రకటించిరి. గాంధీమహాత్ముని సందేశమును మన మెంతవరకు సఫల మొనర్చగలిగితిమో మన మీవారమున అవలోకన మొనర్చుకొనవలెను. మహాత్ముడు కారాగారమును ప్రవేశించుటకు పూర్వమును తరువాతయుగూడ చాలమంది దేశసేవకులు, తమ రాజకయోద్యమ చర్యలవలన కారాగారములకు గొంపోబడిరి. ఇందువలన ప్రజలందు అభివృద్ధి నొందుచున్న రాజకీయ ఉద్యోగము ఆగిపోవునని తలంపబడెను. ఈ చర్యలవలన, ప్రజ లెంతమాత్రమును భీతిల్ల లేదను విషయము మనకు గాన్నించుచునే యున్నది. కొందరు నాయకులును, ప్రచారకులును, శాసనసభవించి సాధన చేయు త్యాగములవలననుండి తప్పిపోయిరి. కాని ఇదిగూడ, ఉద్యమముయొక్క స్వచ్ఛతను, బలమును మాత్రమే జాతుచున్నది. ఉద్యమమునకు దేరిన అనుచరుల సంఖ్యనుబట్టి ఉద్యమవిజయమును పరిగణింపరాదు. కొలదిగూండి పట్టుదలగల అనుచరులే యెవరు. వీరి నెరవేర్చగలిగిన కార్యకరినూగును బట్టి ఈ విజయమును నిర్ణయింపవలెను. విదేశీయులు తమ కెట్టిలాభమును లేని ధరలకు తమ వత్తములను భారతదేశమున నింపినేయుచున్నారు. అట్లైనను కద్దరువత్తము లమ్ముడుపోవుచునే యున్నది. దేశీయులు, తమ విముక్తి యెందుగలదో బాగుగ గ్రహించిరిని ఇందువలన చెలియగలన. భారతదేశముయొక్క నూలువడుకు నేలినేయు పశ్చిమలను నాశనమొనర్చుటకుగాను మా స్వేచ్ఛరుబట్టల వ్యాపారులు ఎట్టికృత్యములకు సిద్ధముగనుండిరో ప్రతివారును జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. 150 వత్సరములనుండియు భారతదేశములో అసమాన వాణిజ్యమువలన గడించినలాభముల మొత్తములన్నిటిని, వారు శైశవాస్థయందున్న ఖద్దరును అంతరింపజేయుటయందు వెచ్చింప సిద్ధముగనున్నారు. కాని ఖద్దరు, మహాశక్తికి జనించినశిశువు. ప్రపంచమునందు అయిదవభాగ మాక్రమించియున్న జాతియొక్క ఆత్మవిజ్ఞానోద్బోధముయొక్క విజ్ఞానము, మిత్రులారా, ధీరులు గండు, నూలువడుకులు, నేయుడు, కద్దరును ధరించుటయందు నిమగ్నులు గండు. మనకు స్వరాజ్యము వచ్చును. త్వరతోనే మహాత్ముడు మనమధ్యకు రాగలడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. మార్చి నెల 17-వ తేదీ

శనివారము

గాంధీ శతకము

"మిత్రులారా, ప్రేమకావించి మానవజాతిని, శతశతాబ్దముల ప్రాచీనము, కర్మము భంగము, స్వరాజ్యము మానవ జన్మకల్పించిన, అచిరకాలములో మహాత్ముడు మహాత్మ్య నందగించు" (అచార్య శతకము)

ప్రచార్య ప్రభులందఱు దేశమున కొనగిన సందేశమునందు, వైవాక్యములు గలవు. ప్రభులందఱు దెలిసిన వాక్యములందు సత్య మెంతైన గలదు. కర్మసందేశమునందు, గాంధీ మహాత్మునికి పిమ్మట నాయకులలో ప్రభులందఱు గున్నంత గాఢవిశ్వాసము మరియొకరికి గను పించదు. మహాత్మునివలెనే, అచార్యుడును కర్మ సందేశమునందలి సత్యమును జూచెను. మృత ప్రభులు బుద్ధులను నిర్వచనము, వీరివపురకట్టను సరిపోవును. కర్మసందేశము స్వరాజ్యము నిచ్చెదనని, మహాత్ముడు దెలుపుటకు కారణము, ప్రజలను సంతోషపెట్టుటగాని, భ్రమపెట్టుటగాని గానందు. కర్మసందేశము గాంధీమహాత్మునికి స్వరాజ్యము ప్రత్యక్ష మయ్యెను. అట్టి స్వరాజ్యసాక్షాత్కారము సామాన్యముగ గలుగుచో, హిందూదేశము స్వరాజ్యము ననుభవించుటకు ఆలస్యము ఏమాత్రము నను జరుగునా? గాంధీమహాత్ముడు నిష్పాదమున నున్న యాచార్యుని ప్రభులందఱు సందేశము దేశము దంతటను మారుమోగిలగు. కర్మ సందేశము మెసగు నను విశ్వాసము ప్రజలలో దృఢముగ నాటుకొనగలదు. స్వరాజ్యసేవకుల శందరనో బంధించుటచే, మహాత్ముని యుద్ధము మంతరించునని అధికారులు తలచియుండును. జాతీయప్రత్యభిజ్ఞానము అణగిపోవునని, వీరు ఊహించియుండును. కాని, దేశ మీశధతులనలన భయ భ్రాంతియు గానదనియు, గాంధీ యుద్ధమువైత రియు బలమును వరిస్తుటమయ్యె ననియు, అచార్యుడు కనుగొనెను. విదేశీవత్తముల నెంతచాక జేసి దేశముపై గుప్పించుచున్నను, కర్మసందేశము ప్రజలకభిమాన ముంచుటబట్టి, దేశముక్తి దేనివలన గలుగునో ప్రజలు గ్రహించిరిని అచార్యునికి కరమవిశ్వాసము గలదు. కర్మసందేశము రూపుమాపుటకు మాంధ్యము చేసెడివ్రతములన్నియు నిరుపయోగము గాక మానవని, వీరి యుద్ధము. కారణ మేమి? ప్రపంచములో వైదవసతు మందియందు గలిగిన మహాప్రభావమునకు కర్మసందేశము చున్నది. ఇట్టి ప్రభావ మణగిన గాని, కర్మసందేశము పోవదు.

మహాత్మునివాసరమున గ్రహించదగిన ముఖ్య విషయ మిదియే. గాంధీమహాత్ముని కత్వంతరియ మగు వస్తువు కర్మ. స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యవిషయమును కర్మ. స్వరాజ్యమును ప్రజలు వాంఛించుచున్నారనుటకు ప్రథమసంజ్ఞ కర్మధారణము. కర్మసందేశము ధరించినవారు స్వరాజ్యభిలాషులని దేశము గ్రహించుటయగాక, అధికారులుగూడ గ్రహించుచున్నారు. రక్షకభటులు గుర్తించుచున్నారు. సి.ఎ.డి.లీడ్వస్తో జూచుచున్నారు. కర్మ ధరించని

వారు, స్వరాజ్యసత్యకతను గుర్తించిరా యను సందియము సామాన్యముగ పోవచున్నది. కర్మ యొక్క మహిమను గ్రహించుట కింకను మననము చేయవలయును. కర్మసందేశమునందు ప్రజల సంతరించుకొనె యుండవలయును. రాజము బోలు చక్రము మరియొకటి లేదని అపుడు సుబోధకముగాగలదు. కర్మసందేశము కేవలము స్థానికము గాదు. విశ్వమానవప్రేమ కిది విరుద్ధము గాదు. అంతిరాతీయభావమున కిది భంగము గలిగించదు. కర్మసందేశమును సర్. అబ్దుల్ రహీంగారు గ్రహింపలేకపోయిరి. అగాఖానుగారు కనిపెట్టి అబ్దుల్ రహీంగారి యభిప్రాయమును ఖండించిరి. కాని కర్మసందేశమును వ్యాపింపజేయుటకు ఉపన్యాసము లంతగ ప్రయోజనకరములు గావు. కర్మసందేశము విశ్వాసముగలవారు కర్మసందేశము విడిగిన, ఇతరులును వారిమార్గము ననుసరింతురు. ఒకరు రాజమును చేపట్టిన మరియొకరు చేపట్టుదురు. తను జీవితనిదర్శనముచే కర్మసందేశము విశ్వాసము గలవారు, ఇతరులలో విశ్వాసమును పురికొల్పుగలదు. అన్నివక్తములవారును అన్ని శాఖలవారును కర్మసందేశము ధరించుట ధర్మము. మత, సాంఘిక, రాజకీయవిభేదములు, కర్మసందేశమున కడమురాగూడదు. అతివాద మితివాద కక్షల వారి కీక్షయమై భేద ముండజనను. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ మితిములవా రెల్లరును కర్మసందేశము ధరించుటకు వెనుదీయజలదు. స్వరాజ్యభిలాష అన్నివక్తములవారిని ఉజ్జూతలూగించుచున్నది. సాధనములవిషయమై ఎట్టియభిప్రాయభేదమున్నను, స్వరాజ్యభిలాష ఎల్లరులో వ్యాపించి యున్నది. ఈయభిలాషను వరిస్తుటము గావించుటకు, కర్మసందేశమునకన్నను అనుకూలమార్గ మింకొకటి లేదు.

అన్నివక్తములవారి మధ్యను, అన్నిసంఘములవారి మధ్యను, సమానపేదక యొకటి యుండవలయు నని పలువురు దెలుపుచుండురు. ఇట్టి పేదక ఏది యనునదియే కర్మ. మాతృదేశముపై తన యుద్ధమును ప్రేమను న్యక్తపరుచుటకు సామాన్యసాధన మేమి? కర్మయని వేటుగ జెప్పవలయునా? తన దేశములో పండిన ప్రతిభో వడికిన నూలుతో నేసిన బట్టు ధరించుటకన్నను, మాతృసందర్శనము గావించుటకు సులభతరమగుమాగ మింకొక టుండునా? భారతమాతృసందర్శనము ఎల్లపుడును గలుగుట కిదియే సాధన గద. కర్మతోద్యోగిగలు సైతము కర్మసందేశము ధరించుట కట్టి యభ్యంతర ముండజాలదు. దేశములో తయారయిన బట్టు ధరించుటకయినను, వీరికి సాధ్యము గానిచో ఆస్వాతంత్ర్యము బాతుగ నడుగంటె ననియే చెప్పవచ్చును. అట్టిదుస్థితిని కర్మతోద్యోగి గు లయినను సహింపగలుగురా? కర్మసందేశము కసిపత్యాగము. ఎల్లరును సులభముగ నాచరింపదగిన విధ్యుక్తధర్మము. కర్మసందేశము అతిసులభ కార్యమయినను, మహాత్తరమగు కార్యము గూడ నగును. రాజకీయముగ గాక, ఆర్థికముగగూడ కర్మసందేశము నెట్టి ప్రయోజనము గలదో వివరింప నవసరము లేదు. యోమనివారణమునకు కర్మసందేశము సక్రియ. కడుపునిండ తిండియు, కట్టుకొనుటకు బట్టు యు నిచ్చెడి సాధనము కర్మ. ఈ రెండును చేకూరిన, స్వరాజ్యము అచిరకాలములో లభ్యమగు ననుటకు సందియ మేమి? ఆర్థికదాస్యము దొంగిన, రాజకీయదాస్యమును దొంగిన మానవు. ధనవంతుల బానిసాడి జనసామాన్యమును దప్పించుటకు, సాత్వాత్యప్రపంచమునందు బాల్మివిసము ఉద్భవించినది. హిందూదేశమునందు కర్మసందేశము

వ్యాపించుచో ధనవంతులతో పాటు. బీదలకు గూడ అన్నము దొరికును. హిందూదేశమునందందుచే, బాల్మివిస ముద్భవించనరదు. ధనవంతుల నిర్ధనుల సంఘర్షణమున కవకాశముండదు. కార్మికుల యజమానుల పోరాటమున కెడ ముండదు.

కర్మసందేశముమాత్రమేమి? ఎవరికి వారే యజమానులు. ఎవరికివారే కార్మికులు. ఒకరినిమిత్ర మొకరు తమ గౌరవమును చంపుకొన నక్కరలేదు. ఒకరికి మరియొకరు ఊడిగము చేయనక్కరలేదు. ఎవ్వోస్వాతంత్ర్యమును వారు నిలుపుకొనవచ్చును. ప్రతివారును తలయెత్తి తిరుగవచ్చును. కర్మసందేశము స్వాతంత్ర్యము మూలము. స్వాతంత్ర్యము స్వరాజ్యమునకు ప్రాణము. యూరపుఖండమును వేధించి, ప్రజాజీవితము నల్లకల్లోల పెట్టుచున్న కార్మికులను, కర్మసందేశము వరిష్కరింపగలదు. యంత్రములనలన, పెంపొందెడి బానిసత్వము కర్మసందేశవ్యాపకమువలన దొంగిపోగలదు. ఈరీతిగ జూచిన, కర్మసందేశము జాతీయ సమస్య మాత్రమే గాదు. ఇది అంతరాతీయ సమస్య యగుచున్నది. సాత్వాత్యప్రపంచమునందలి సాంఘికసంక్షోభమును శమింపజేయుటకు, కర్మసందేశమును సాత్వాత్యములు గ్రహించుట యవసరమగును. ఈ సందేశమును గ్రహించుటకు, సాత్వాత్యప్రపంచమునందనుకూలపరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. అధునిక పారిశ్రామిక విధానముతో, సాత్వాత్యము వినువెత్తి పోయితి. దారి తెన్నుగానక వారు వరితపించుచున్నారు. వేరొకదారి గనుపించిన జాలునని వారు తలచుచున్నారు. మరల భూమిని చేపట్టుదు, వ్యవసాయమునకు దిగుదు, అనుకేలు ఇంగ్లండునందు సముద్రము ప్రతిభ్యని జేయుచున్నది. లాయడుబార్డి, బోనార్లావంటి అంగ్లనాయకులే, ఈ కేకలలో పాల్గొనుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున కుపద్రవము గలిగించెడి జనిలేని వానిసమస్యను వరిష్కరించుటకు, వారికిపుడి మార్గము లభించినది ఇంగ్లండులో రాజములు మురిదిరుగుచున్నవి. చేనేత మరల పునరుద్ధరింపబడినది చేతితోనేసిన వస్త్రములను స్త్రీలు సయితము అభిమానించుచున్నారు. యంత్రములతోను, ఫ్యాక్టరీలతోను నిండియున్న ఇంగ్లండు సందేశవ్యవసాయమును నేతయు యవసరము లగుచుండ, హిందూదేశమున కిది యవసరములు గావనట, దూరదృష్టి లేని సూచన గాదా? వ్యవసాయము, ఇదివరకే భారతీయులకు ప్రధానవృత్తిగ నున్నది. రెండవవృత్తిగ, స్వాతంత్ర్యమును పోషించి పెంచునదియు, దాస్యమును నిర్మూలించునదియు, ఎల్లరుకును అందుబాటులో నుండునదియు, భారతీయ సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండునదియు, నగు రాజమునకన్న మగ్గుమునకన్నను వేరేది ఇంక వచ్చును?

బీదలపాలిటి కల్పతరువగు రాజమును చేపట్టుటచే నిమ్మజాత్యుద్ధరణము సులభ పరిష్కార మగును. శాంతి మలవదును. అహింస సురక్షిత మగును. ఇట్టియమూల్యమగు సాధనమును జారవిడుచుటచే, హిందూదేశము మహాత్తరమగు అవకాశమును కోల్పోవును. కేవలీదనము, మహాత్మునికి శిక్ష విధింపబడినదికము. గాంధీశతమునందు నేటిరోజున ప్రథమసంవత్సర మంతమగును. కేవలీ నుండియు ద్వితీయసంవత్సర మారంభమగును. కేవలీనుండియు కర్మసందేశమును పూర్తిజేయుటకు భారతవర్ష మంతయు తడేకడితతో బూని, ఇక్కార్యము సత్తిశీఘ్రముగ నిర్వహింపవలెను. మహాత్ముడు కారాగృహమునందు కర్మసందేశము నాచరించుచున్నాడు. దినమునకు అయిదుగంటలకు

తక్కువగా కుండ నూలువడకుచున్నాడు. గాంధీ సంజేశ మేదియని విచింతించువానికి, మహాత్ముడు జయలునందు వడికిన అతిపవిత్రమగు నూతన ప్రమాణముగ నుండగలడు. ఇకనయినను నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుటకు మహాత్ముని పట్ల ప్రజలు ద్రోహమొనర్చినట్లు లగును. మహాత్ముని యానతిని నిర్వహించక, వారి నూరిక స్తుతింపిన ప్రయోజన మేముండును? లేవకదినమున ఆసేతుహిమాచలము గావించబడెడి సభలన్నియు, కార్యచరణమును పురికొల్పనిచో, శ్రమ యంతయు వ్యర్థమగును. మాటలకును చేతలకును సమర సము దిప్పిపోవును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధియు, మహాత్ముని విమోచనమును వెనుకబెట్టును. ఇట్టి యమూల్యావకాశమును భారతీయులు పోగొట్టుకొనకుండుట ముఖ్యావశ్యకము. ఆంధ్రులపై ఇంకను ఎక్కువభారము గలదు. లేవకదినమున ఆంధ్రుల నూతనసంవత్సరము ఆరంభమగును. గాంధీ శతాబ్దదినమున, నూతనసంవత్సరారంభదినమును ఒక్కదినమే యగుట, గొప్ప విశేషము. సంవత్సరారంభదినమున ఏసిక్వయము నయినను జేయచో, అది సంవత్సరమునందు సఫలమగు నను పెద్దలవాక్యమును గుర్తించి, ఆంధ్రులు లేదనుగణముగ నాచరించుట యవసరము.

ఆంధ్రు లింతవరకును మహాత్ముని సంజేశముపై గాఢవిశ్వాసమును కనుబడిచిరి. కద్దరుసంజేశమును నమ్మిరి. మహాత్ముని ప్రశంసనుబదిసిరి. కాని గతసంవత్సరమున చేయకదినంతవని జేయలేదు. గాంధీ మహాత్మునియెడలను, దేశభక్తుడై యెడలను జూపదగిన క్రియాపూర్వకమగుభక్తి జూపరయిరి. ఇందుకు కారణము లేవియైనను, మరల తమ ధర్మము ననుష్ఠించుటకు ఆంధ్రులకు మహాదవకాశము లభించినది. వారిని ప్రోద్బలపరుచుటకు దేశభక్తుడు మరల వారినుద్ధకు విచ్చేసెను. సంవత్సరాదిదినమున గైకొనెడి ప్రతిజ్ఞను ఆంధ్రులు నిర్వహించెదరు గాక. ఆంధ్రులు కాంగ్రెసు నీ వత్సరమున తమ రాష్ట్రమునకు విలిచిరి. కాంగ్రెసునిర్వహణభారమును సహించ నమకట్టిన ఆంధ్రులు, మహాత్ముని సంజేశమును నిర్వహించుటకు ఎక్కువ దీక్షను కనుబడిచి, ఇతర రాష్ట్రముల ప్రజలకు మార్గదర్శకులగుట భావ్యము. కాంగ్రెసునిర్వహణమునందును, నిర్మాణకార్యక్రమమును సఫలపరుచుటయందును, వాలంటీరులను జేర్చి డబ్బును సమకూర్చుటయందును, అధికారుల నిరోధములు పెక్కులు తటస్థించు సూచనలు గనపించుచున్నవి. కాని, ప్రజలు దృఢసంకల్పు లగుచో, ఈ నిరోధములు నిష్ఫలము గాకమానవు. ఇంతవరకు స్వీయంధము లేజేశమునందును స్వాతంత్ర్యము నణగ ద్రొక్కలేక జోయెను. హిందూదేశమున వేరు విధముగ జరుగబోదు. కృతనిశ్చయము లగు ప్రజల యత్నాహము నింకను రిగల్కొల్పుటకే, నిర్బంధము లధికముగ తోడ్పడగలవు. అందుచే వీనిని గాంచి వెలుగొంతక, ఎవరి ధర్మమును వారు నెరవేర్చుట శ్రేయస్కరము. ఈనెల 20 తేదియందు గుంటూరులో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ జరుగును. దేశభక్తునకు ఆంధ్ర రాష్ట్రసంఘమువారు స్వాగత మొసగెదరు. రాష్ట్రీయ సంఘసభ ముగిసిన పిమ్మట, ఆంధ్రనాయకులు రాష్ట్రమునం దంతటను సంచారము గావించుటకు నిశ్చయింపబడెను. వీరి యుద్వేగనమవలన, ఆంధ్రులు తమ విద్యుక్తమును జయప్రదముగ నిర్వహించురనియు, ఏటేలు ముప్పదియవతేది లోపుగ కాంగ్రెసు విధించినధనమును, స్వరాజ్యసేవకులను సమకూర్చెదరనియు, కాంగ్రెసునందు అత్యధికసంఖ్యాకులు సభ్యులుగ కేరడ రనియువిశ్వసించెదము. కాని, నాయకులపై

నాథారడయిండ్లకి స్వభావముగూడ ప్రజలను వికలపఠెను. ఏనాయకుని ఏసమయమున ప్రజల మధ్యనుండి చొలగింతు రో జెప్ప వీలులేదు. అందుచే ఎవరికి వాగే దేశోద్ధరణభారమును చేకొనవలెను. దేశమున వేలకొలది చతులకొలది, గాంధీలును, దేశభక్తులును ఉదయింపవలయును. నిరంతరకార్యదీక్షవలన, ఇట్టివని సుసాధ్య మగున్ను గాంధీశకాదియు, ఆంధ్రసంవత్సరాదియు, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిని గలుగజేసి, ప్రజలకు సర్వసౌభములను చేకూర్చుగాక!

కొత్తప్రశ్న

శాంతిసమయములో సైన్యమును నిలిపియుంచుట కెమయిన శాసనాధారము గలదా? ఈ ప్రశ్నను గిన్నాలాగారు సామ్రాజ్యశాసనసభలో నడిగిరి. సైనికకార్యదర్శియగు బర్నసు గారు, ఏవియోకొన్ని చట్టములను జేర్చొనిరిగాని, అవి యిందుకు ప్రతిపక్షమని జెల్పెను. డా॥ మహమ్మద్ ముఫ్తీగారి సంగతి సంగీకరించిరి. కాని న్యాయసభ్యుడు లేచి, చక్రవర్తిగారికి సైన్యమును నిలిపియుంచుటకు సహజాధికారము గలదనెను. కాని, ఇట్టి యధికారము ఇంగ్లండునందు చొలగింపబడెనట. హిందూ దేశమున సైతము ఇట్టి సహజాధికారము గలదనట బద్ధమని గిన్నాలాగారు చెప్పిరి. ఏ సమాధానమును జెప్పజాలక, ప్రభుత్వమువారి విధముగ తప్పుకొనిరిని, రంగాచార్యులుగారు కలికిరి. గిన్నాలాగారు తమ తీర్మానమును తుదకున సహించింతుకొని, ప్రభుత్వసభ్యుని చిక్కునుండి దప్పించిరి. కాని, గిన్నాలాగారి వాదము సరియగుచో, ఇంతకాలము నుండియు ప్రభుత్వమువారు శాసనవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లు విచిత్ర మగును. శాసనాధారము లేనిచో, ప్రభుత్వమువారు కొత్త శాసనము నిపుడు జేయవలసియుండెను. ఇంతవరకును, ఈవిషయము బైటికి రాకుండుట అతిచిత్తము.

మర్యాదకూరు భయపెట్టుట

ప్రభుత్వేచ్ఛకు విరుద్ధముగ శాసనసభ్యులు సవరణలను కొనసాగించరాదని తెలుపుటకు, ఇది వరకు ప్రయత్నములు జరిగెను. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులప్రయత్నము నిరుపయోగము గావించబడెను. సామాన్యకరిపాలనముక్రింద, అయిదులక్షల ద్రవ్యమును తగ్గించవలయు నని, గిన్నాలాగారు తీర్మానముకపాదించగ, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులలో సభిక సంఖ్యాకు లంగీకరించిరి. వెంటనే హెయిలీగారు లేచి, గిన్నాలాగారి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు కొనసాగించజాలరని నుడిచిరి. ఈ తీర్మానము సంగీకరించుచో, పరిపాలనమే జరుగదట. అధికారుల నిశ్చయ మొకమారు చెలిసినపిమ్మటగూడ, శాసనసభ్యులు సవరణలతో తంటాలుపడుట వ్యర్థకార్యమని వేరుగ జెలుప వక్కరలేదు.

రాజకీయనిర్బంధితులు : మద్రాసు ప్రభుత్వము

మద్రాసు బడ్జెట్నుచర్చి సందర్భమున, నిన్నటి దినము జయిలుఖర్చులకూర్చి వాదనజరిగెను. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయు నని కొందరు సభ్యులు గోరిరి. ఈవిషయమును న్యాయసభ్యునికే వదలితిమని, గా॥ నాపుగారు నుడిచిరి. న్యాయసభ్యులగు గా॥సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారు ముచ్చటించుచు ఈ రాజధానిలో రాజకీయ నిర్బంధితుల సంఖ్య దగ్గిపోవుచున్న దని నుడిచిరి. కాని, వీరి సంఖ్య దగ్గులకు నిర్బంధ కాలము ముగియుటయే కారణముగాని, ప్రభుత్వమువారి యాచార్యము గాదు. రామస్వామి అయ్యరుగారి ప్రసంగము బట్టి ప్రభుత్వమువారిందుకొరకెట్లచర్యను దీసికొందురో చెలిసికొన వీలు లేదు.

సానిక వార్తలు

భగవల్త-భా ప్రసంగ సభ:— ఈసభ యజ్ఞశ్రమన బ్రహ్మశ్రీ శ్రీనివాస రాధాకృష్ణులుగాక (శ్రీరంగ 18 వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటల తొండుండలం మూలములలో కమంకిరాతోపాఠశాలమున భగవంతుని గావించెదరు.

చెంగల్పూరు నాయకరు ఉచిని ఆయుర్వేద వైద్యశాల:—1928 ఫిబ్రవరి మాసములో యీ వైద్యశాల యందు 11468 మంది రోగులు చికిత్సపొందిరినియు, రోగికోల్పోకొనిరి రోజుకు 7.4 కిమీకిని భర్తాపనినియు, 11-వ తేది 1472 మంది రోగులు చికిత్సపొంది యా కార్యదర్శి లెబ్బయన్నాడు

పంచాంగస్వీకారము:— బ్రహ్మశ్రీ నాగంబాగం నాగేశ్వర సోమయాజి సిద్ధాంతిగారి ప్రయత్నమున గుంటూరుజిల్లా తాళిరాజులూకా పేటకలపూడి గ్రామపాస్త్రత్వయను, బ్రహ్మశ్రీ బచ్చారెడ్డి వేంకటస్వామిధామల వారి కృతీయపురుషులను చేకరింపబడెననియు, సిద్ధాంతిగారి గౌరవపడి ప్రకటించబడిన రక్షికోద్ధారనామసంవత్సరపంచాంగమును కృతజ్ఞతతో సందికొంటిమి.

తిలక్ గ్రంథాలయము, చెన్నపురి:— ఆదివారము 18 వ తేది గాంధీమహాత్ముని పుట్టిన ముగివే సోమవారము 19 వ తేది సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సాంద్ర్య మనామందు, మ-రా-రా-శ్రీ వేది వారాణసుమూర్తిపంతుల వారి ఆగ్రాసాధిపతిమని తిలక్ గ్రంథాలయసభ్యులు సూతన సంకల్పరాదిపంతులును జరిగెదరు. కాన అల్పావారాధిభ్యములు ముగిసినవెనుక శ్రీయతులు అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య, దివాన్ బహదూర్ కల్లాకురుస్వామి, కేశవ్, వి. రామదాస్ పంతులు, స్వామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి వ్యవస్థకరితులు—ఆంధ్రసోదకు తెల్లరు విచ్చేయబోతులు—పి. వి. గోపాలకృష్ణరవు, సహకార్యదర్శి.

మహాత్మనిర్బంధవార్షికోత్సవము

చెన్నపురి దేశీయసమాజము
చెన్నపురి దేశీయసమాజమునందు (తంబునెట్టిధి గెనెంబరుసాధము) రేపు (18 వ తేది) ఉదయము 8 గంటలకు వార్షికోత్సవసమాజేము జరుగును. కొందరు ప్రముఖులు బహుశ్యకింబుడరు. సభ్యులందరును విచ్చేయగోరెమని సమాజమువారు ప్రకటించిరి.

అలహాబాదుమున్సిసివలు ఎన్నికలు

అసహాయవాదులు పోటీచేయుట
19 వ తేది సోమవారమువారు ఎన్నికలుజరుగును. 30 స్థానములకు 200 మంది పోటీచేసిరి. అసహాయవాదులు హెయ్యువండి ఎన్నికలకు విలిచిరి. కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆజ్ఞల సమకరించెదమని ప్రావి యుచ్చినవారినే సగరకాంగ్రెసు సంఘమువారిధియుగా నిలిపిరి. (ఆ. ప్రెసు)

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ

నూతనసంవత్సరాదిఉత్సవము
రేపు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభాభవనమున జరుగును

రేపు సంవత్సరాది పండుగ యగుటచే మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభాభవనమున పంచాంగ శ్రవణమును మితాహారాతిభ్యమును జరుగును. దీనినిగూర్చి అవ్యవధిగా నిరపరుచుటచే సభ్యులకు విడివిడిగా ఆహ్వానములను పంపబాలకపోతిమి గాన సభ్యు లందరును దయయించి మన్నించి సభ్యముగా విచ్చేయగోరెద మని కార్యదర్శులు మూడు ప్రాసిరి.

“నభ్యులుగ జేరుడు కాంగ్రెసును బలపరుపుడు”

మీ రాష్ట్ర పార్లమెంటు సభ

అఖిలభారత నాయకోపన్యాసములు

మార్చి 18 వ తేదినాటికి జేయవలసిన విధ్యుక్తము

“కాంగ్రెసు నభ్యులుగ జేరు కాంగ్రెసును బలపరుపుడు” అనుమాటలే అఖిలభారత నాయకుల యుపన్యాసములందు మూలమంతులయ్యెను. నాయకులు కలకత్తా పట్టణము మంగళవారము మధ్యాహ్నము జేరి బుధవారము సాయంత్రము మిరాపూర్ లో నొక గొప్పసభయందు సభ్యునించిరి. ఆ సభకు వచ్చిన ప్రజాసమూహమును బాడ నాయకులకు ప్రజలలోగల పలుకుబడి వ్యక్తమయ్యెను. ఆ సభకు శ్రీయుత క్యావ నుండర చక్రవర్తి అధ్యక్షత వహించిరి. నానాజీ సమ్మిలిత మగు నా ప్రేక్షకులు సాధారణ చిత్తులై నాయకుల ఉపన్యాసముల విని యానందించిరి.

ఒక్క బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ తప్ప మిగిలిన నాయకులు శ్రీయుత రాజగోపాలాచారి, మాజాంజలి, శ్రీయుత వల్లభ భాయిపలేలు, నేట్ జమ్నాలల్ బజాజ్, శ్రీమాన్. డి. రా. గాంధీ, శ్రీయుత క్యావ నుండర చక్రవర్తిగారును మరి యితరులును సభ సలహానించి ఉపసభ్యునించిరి.

శ్రీయుత రాజగోపాలాచారి విన్నవము

వార్షికోత్సవము చెలరేగ శ్రీయుత రాజగోపాలాచారిగారు తేది సభలో నిట్లు పద్యనింప జొచ్చిరి:—

“గాంధీ మహాత్ముని నిష్ఠాభివృద్ధి కోర్కెను జరుపుటకు మనకను విదూరజాతి మాత్రమే మిగిలియున్నది. మన మియాత్మను నుచితరీతిని జరుగ గల్గితమేని, యీ సలహాను మన విధ్యుక్తములనుండి నేరేఖముగా ఉచితరీతిని నిర్వహింప గల్గుదుమని చెప్పవచ్చును.

హారతాళము

మనము మార్చి 18 లో పుగా నిర్వహింప వలసియున్న ధర్మములు యీ సందర్భములో మనము నిర్వహింపవలసిన ధర్మములకు పరీక్షకములుగ నుండును. మనము మార్చి 18 వ తేదీని సంపూర్ణముగ హారతాళమును జరుపలేకుండయెడల మనకు జేకములో ప్రజలయందు యెట్టి పలుకుబడియు లేదని వ్యక్తమగును. మన సంరంభమంతయును దీనిమీదనే ఆధారపడియున్నది. ఇందువల్లనే జేకమునందు ప్రజలు నిజముగ కాంగ్రెసు ననుసరించిరా లేదా యను విషయము విశదమగును. కార్యక్రమము యెట్టిదైన ప్రజలు మనతో గలసి వనిజేయవలసిన యెడల మనము కాతెనుకావ్యము నేడియును జేయజాలము కావున యిప్పుడు వచ్చిన పరీక్ష యిదివరలోకలె మనము మార్చి 18 వ తేదీని సంపూర్ణముగ హారతాళమును జరుపగల్గుదుమా యను సంతేను. మరియొక పరీక్ష యేమనగా యీ హారతాళము జేయుటకు ప్రజలను నిర్బంధ పెట్టవలయునా లేక ప్రజలు వారంకితులవారు బుద్ధిపూర్వకముగ హారతాళమును జరిపెదరా! అమార్చి 18 తేదీని యేదిమైన అల్లరులు జరిగినను ప్రజలపై పెట్టిట్టుబాటును లేదని విశదమగును. ప్రజలు బుద్ధిపూర్వకముగ కాంగ్రెసు ఆదేశముల ననుసరించుటలోనే మాబలముగలదు. కాని బలవంతము మీద విధేయతగ నుండు ప్రభుత్వమును వంటిది పనికిరాదు. కావున ప్రతివారును మార్చి 18 వ తేదీని తమంతటాను హారతాళము జరుపుటకు సిద్ధముగ నుండవలయును. (మేము తప్పుక జేసెదము—అని కోరలు) ఇచ్చట సమాజేమైన కారేగాక, యిక్కడనుకూడా మిమిత్రులును బంధువులును గూడ యిందుసహాయము జేసెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రజలతోద్బాటే బలము

ప్రజలు యీ యాదేశము ననుసరించి విధ్యుక్తము పెరజేయుటయు, ప్రజలలో గల పలుకుబడియును మాకు బలమని నేను భావించుచున్నాను. నిరూపింప నక్కరలేదు. ఇక్కడ సమాజేమైన మిరందరను లేవు కాంగ్రెసు సభ్యులైన యెడల కాంగ్రెసింకను బలవంతమగును. మిరందరను ఒక్క పాపలా డబ్బులను ఖర్చుపెట్టిన యెడల కాంగ్రెసు బలవంతమైన దనియు ప్రేక్షకులందరను ఒక్కటిగ కాంగ్రెసు

ఆహ్వానము ననుసరించిరియు చెలియగలదు. ఆ జేలులో వున్న వాల్లబాల డబ్బులను కాంగ్రెసు పీఠమున దక్షిణగ నుంచవలయును. కావున నేనిక్కడ సందర్భము విజ్ఞప్తిజేసి కోరున జేమనగా మీరే జేరవారావారు జేరవారా, యని యెఱింపక వాల్లబాల చెల్లించి లేవు కాంగ్రెసు సభ్యులు గవ్వనియే. మీరేమాత్రము పనిజేసినయెడల మహాత్ముని యెడల మియవాణ్ణి పేరును వాల్లబాల వేరొందు నిద్రగము బనిలేదు.

వాగ్దానముల మరుపు

మనజేక కొరకాగ్రహ మేమనగా మనకు యేమియును జ్ఞాపకముండదు. మనము గాంధీమహాత్ములకు గావించిన వాగ్దానములను, ఆయనయెడల ప్రేమను, విధ్యుక్తములను, అతిపవిత్రములగు వాగ్దానములను మరచిపోతిమి. గాంధీమహాత్ముడు జీయుటకుపోయి యిప్పటికి 12 మాసములైనను యీసభలో పెరలైన నింకను విజేకప్రయత్నమును విడదాడి ఖద్దరును ధరింపకున్నయెడల, గాంధీమహాత్ముని పిన్నము వారిచేది సోక లేదనియు, యీసభకు తమాషాకొరకు వచ్చిరియు తెలియగలదు.

ఖద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చునా?

ఖద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చునా యని శంకించి వున్న జేయు పట్టణవాసులను నేనొక ప్రశ్న యడిగెదను. లొంగి మెన గుడ్డ స్వరాజ్యము దెచ్చుననియో మీరాగుడ్డలను ధరించుచున్నారా? ఇతరుల గుడ్డ, ఇతరుల జేకముల నుండి వచ్చిన గుడ్డను కట్టుకున్నపుడు స్వరాజ్యమురావంటే, స్వరాజ్యము రావన్నను యీదేశములోనేని తయారైన గుడ్డనే ధరింపరా. దా? స్వరాజ్యము కోసమే యీగడ్డనో ఆగడ్డనో కట్టుకొనునెడల జేరిగిగాని మరల నక్కరలేదు. పోనీ గాంధీమహాత్ముని కోసము కాంగ్రెసు కోసము మీరుఖద్దరునే ధరింపవలయును. మార్చి 18 లోపుగా మిరందరను విజేకపు గుడ్డలను పూర్తిగ విడదాడి మీసోదరులను పోదరిమణులను నేనినగుడ్డనే ధరింపుడు. ఏగుడ్డన్నగని ఖద్దరే అధికముగను, కేరలోను మిన్నయైనది నిరూపించుచునే నొక పెద్ద పుస్తకమును వ్రాయగలను. ఖద్దరును ధరింపనివారు నిజముగ సంఘములో వారెంత యీసభ్యముగ నున్నారో తెలుసికొన జాలరు. మార్చి 18 లోకల యిచ్చట కేరీ సంతకుండి సభ్యులు శ్రీపురములు యీసభ్యులను కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరినన, ఖద్దరును ధరించి, విజేకప్రయత్నములను బహింస. రింపిన యెడల, మార్చి 18 నాటికి విధ్యుక్తమును పెరవేర్చగలవార మగుదుము మీరు కాలుచేతులు సదుగుకొనవలెండ, వివిధధర్మములను గావించ యేజేవాలయములోనికిగాని పవిత్రస్థలములోనికిగాని ప్రవేశింప గల్గుదురా? అదే భావముతో నేను మిమ్ములను మార్చి 18 లోపుగా ఖద్దరు ధరింపుమని కోరుచున్నాను. మిరందరను కాంగ్రెసును బలపరుచుటకు యేదియో నొక కార్యమును జేయవలయునని ఇక్కడనుకూడా మీరారకరాకుండ జేయులో ఒకటొరంజో యాపాయము లేనీ కొని వచ్చితిలకు వ్యరాజ్యనిధి కల్పించిన యెడల ఆ పుడు యిచ్చట సత్కార్యమునకు సమాజేమైనవార మగుదుము. ప్రజలు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనమొసంగక, కాంగ్రెసు ఆహ్వానము ననుసరింపవలసియెడల, మీరు కాంగ్రెసు విశ్వాసములేదనియు ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వమే జరుగుచుండవలెననియు అర్థమగును. కావున మార్చి 18 లోపుగా కాంగ్రెసునందు ప్రచారములందరను, కార్యసామూహము జేసెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారి సమరాహ్వానము

ఆహ్వాన మీరేమియున్నను జరుగ నెంచుచున్నారని నేను మిమ్ముల సభ్యుల పడిగెదను. మీలో నెవరిసోదరులైనను, సోదరిలైనను పోలీసువారు అరెస్టుజేసి ఖైదుకు దీసికొని వెళ్లియెడల మీరు నిద్రయందునా, నిశ్చలమునా అన్నయందునా, అయినో అమెనోవిడుదల జేయించువరకును? గాంధీ మహాత్ముడు సోదరసోదరి మణులకన్న (పియమైన వాడు

గాదా? ఆహ్వాన 30 కోట్లనుండి ప్రజలను ప్రేమించరా? ప్రభుత్వమువారు యీ మహాత్మునికోట్లనుండి యిచ్చును వివర్ధముగ ఆహ్వాన కట్టి చెరనుంచలేదా? అట్లు జేయుట మిమ్ములను 30 కోట్లనుండి శ్రీపురములను సమరమునకు కాలుదువుట కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారికి పని జేసిన 12 మాసముల నుండి మిరందరమే చేయుచుంటిరి? ఇటుల కాలుదువ్యవస్థలేని మీరు జేసినపని యేమి? మీరేనిద్రవోవుచుంటిరి మీరనుమానించితిరి. మీరు నెనుక దగ్గితిరి. మీరు ఒకరిమాటఒకరికి యగుటలేదు. మెల్లమమీద మీరు చేసినపని యేమియును లేదని చెప్పవచ్చును.

నేనిప్పుడే మరియొక రాష్ట్రాంతరాగ్రహములందు పర్యటనముజేసి వచ్చుచున్నాను. కాంగ్రెసు యింకను భారతదేశమందు బలముగనే యున్నదని నేను తెల్పగలను. పామాన్య గ్రామస్థులవలెనే మీరు అట్టి ఉత్సాహమును కార్యసిద్ధి గల్గి యుండురు గాక యని నేను కోరెదను. పట్టణములందే మహాసాపముగలదు. అచట నెక్కడలేని అనుమానములను కుక్కలను గల్గును. నేనిట్టిపదముల ప్రయోగించిండురుకు మీమింపవచ్చును. నాకు నిజముగిట్టి యనుమానము గల్గెను.

జేక గౌరవమునకు భంగమురానున్నది

మహాత్ముని నిర్బంధించిరి మనకు నిర్బంధముమాట గాదు కావలసింది. మీయొక్క గౌరవముకు, జాతీయబలమును గావలయును. ఈ 12 మాసములను మీరు వృథాపుచ్చితిరి. అవార్షి కోర్కె పదివలయున, యీమాస్తి సంతకర్తలను నొక నిశ్చయముతో ప్రారంభించవలయుననియు, బలమును బొందవలెననియు, జేసెదమన్న పనులను నిర్వహించెదమనియు మీరు నిశ్చయించుకొనకకరలేదా? పొలందరును కాంగ్రెసుసభ్యులై ప్రతి కాంగ్రెసుక మిటినిబ్బి బలపరుపవలయును. అట్లుజేయుటకలన ప్రతిమిటియు, ప్రభుత్వపు యేజ్యేయంత బలముగలది కాగలదు. కాంగ్రెసు కమిటీలు ప్రతిపొటను ప్రభుత్వమువారి పోలీసుస్టేషనులంతయు, రెవిన్యూ అఫీసులంతయు బలము గల్గినవారిగ జేయవలసియెడల మీరు మీలో కట్టుబాటు మదినిదని చెప్పజాలరు.

మనుష్యులు, జబ్బులవసరము

ఈ పనిజేయుటకు ప్రచారమును ధనమును గావలయును. కాంగ్రెసు యిచ్చిధమున బలపడవలయుననియే కాంగ్రెసు ఉభయపక్షముల వారును అపాపదా బాదులో సమాజేమై రాజీగుదురుకొని ప్రచారములను, ధనములను సంపాదించుటకు కలసి పనిజేయ సమ్మతించిరి. కావున నేనును ప్రచారమును ధనమునే కావలయునని విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాను. నేనిట్లు లే పన్నుట లో కాంగ్రెసు పక్షములన్నిటి యొక్క అభిప్రాయమునే దెలుపుచున్నాను. కలకత్తా పట్టణములో పోగావకు ఖర్చుపెట్టు డబ్బు నిచ్చినయెడల కాంగ్రెసు కీ గురటినక ధనభాగము పూర్తిమగును. నేను పోగావ కద్దరియేమియును ఉద్యమము ప్రారంభించుటలేదు గాని పోగావ ప్లానే కాంగ్రెసు ఆదేశము లనుసరింపుదని మాత్రము కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు చెప్పినట్లుల మీరుపనిజేయునెడల నీదేశములో నిల్ల ప్రధానసంస్థ బలముగలదనిని గాను విశ్వసనీయముగను జేయుదురు.

మహాత్ముని విడుదల

గాంధీమహాత్ముడు విడుదల గావలయునని మీరు కోరునెడల, భారతదేశపు అప్పటి పోవలెనని మీరు కోరునెడల మీరు ఉపేక్షపడించి యూరకుండకదు. మహాత్ముడు కారాగారములో బంధితుడై యున్నాడుకు కారణము ప్రభుత్వము వారాతన నచటయుంచుటకాదు. ఆయన విడుదల గావలయునా వద్దాయనిమీరు పేక్షపడించి యూరకుండిరి. మీరు మీవిధ్యుక్తముల చెలసికొని పనిజేసినయెడల మీరు యెప్పుడు కోరినప్పుడు ఆయన విడుదలై వచ్చెడినాడు. మీరు ప్రయత్నములు జేయకుండ మహాత్ముడు విడుదల గావలెనంటిరని అంతకన్న అవమానముండబోదు. జేకము బలహీనముగ నుండినందుకుగాక జేకము బలవంతమైన దిను కారణములే ఆయన తండ్రి విడుదల కావలయునని యిచ్చుచున్న జేకముగాంధీ కోరున. మాటలచేత గాని, చేతలచేగాని మీరు దుర్బలులనియు, అసహాయా ద్యమము వచ్చిన దనియు గనుకరచినయెడల మరునాడే గాంధీ మహాత్ముడు విడుదలచేయబడును. ఏలనగా ప్రభుత్వమువారి రిట్రడింగను కాంగ్రెసు బలముగనున్నదనియు గాంధీమహాత్ముని

నాయకత్వము నుపయోగించు కొనునంతటి బలము గల్గియున్న దనియు భావించు చున్నాడు. వారికింకను గాంధీ తైదులో నున్నాడని చెబితోలును. కాని కాంగ్రెసు దుర్బలముగ నున్నది. గాంధీమహాత్మునివలన మీకు ప్రమాదన పేమియును లేదని నమ్మక ముండినయెడల ఆపుకు ప్రభుత్వమువారు ఆయనను, విడుదల జేయుటకు వెనుకముం దాడెదరు. మహాత్ముడు లేకున్న ఉద్యమము కడుపకలమనియు ప్రతిపాదించుచువున్నవాడు గాని చదువుకొనివాడుగాని తెలివిగలవాడుగాని తెలినితప్పున వాడుకొని భూమిత్ముడు లేకున్న వారివారి విధ్యుక్తములను నిర్మూలించగలమనియు ప్రపంచమునకు చెలువుకు జీవనముకన్న ఆయుధము గౌరవముగ విడుదల జేయుటకు వేరనున్నామని లేదు.

తలకు స్వరాజ్యనిధి - ప్రభుత్వపన్నులు

మీకు నిజముగ స్వరాజ్యము కావలెనన్నచో మీలో మీరు పోట్లాడుకొనకుండదు. వితర్కింపకుండదు. మీరు యెప్పుడును భవిష్యత్తు నుపాించుచు కాంగ్రెసు ధనమును సద్వినియోగము జేయవలయును. గతవత్సరము కాంగ్రెసునకు కోటి రూపాయ లుండెను. ఆధనములయొక్క రాష్ట్రము లందు పంచి పెట్టబడెను.

అదెట్లు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడినవారును కాంగ్రెసు సభ్యులను ఖర్చుజేసిరి. అకోటి రూపాయలకుగాని అందుకొంత భాగముగాని దుర్వినియోగము చేయబడిన యెడల, కాంగ్రెసు పరిపాలనయందు ప్రజల అసహనము గల్గియుండలేదనియు, యుక్తమైనవారలను నియమించుకొనక పోవుటచేతను, వారు చేయు పనిని తనిఖీ జేయకపోవుటచేతను జరిగిన నవవలయును. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము వారు దీనిని కొనిన 2 వంతులకొట్టును యెట్లు ఖర్చుపెట్టిరో మీరు విచారించితిరా? ఇకను ప్రభుత్వముదీసికొనబోవు 2 వంతులకొట్టును యెట్లు వెచ్చించెదరో ఆలోచించితిరా? ఆరెండువంతుల కొట్టురూపాయలతోను 60కొట్లు వైశ్యమునకు ఖర్చుజేయబడును. ఇంత మొత్తము ప్రతి సంవత్సరమును ఖర్చుచుండును. ఆ 60 కొట్లును ప్రతిసంవత్సరమును నవభూమిని ఖర్చుకావద్దని కోరునెడల మీరు ఒకకోటి గాదు మహాత్ము డెప్పుడు యెంతకొంత వంతనీయవలయును. ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెసు కోరిన 25 లక్షలును మీరయ్యవంటి నీ మీరు ప్రతిసంవత్సరమును 62 కొట్లురూపాయలు ఖర్చుచుండ మానూనారకుండవలయును వీడవారలైనను, ధనంతులైనను సత్కమియ్యడియే. స్వరాజ్యము రాకున్నయెడల ప్రతిసంవత్సరమును యివిధముగ 2వంతులకొట్లు కృతావ్యయము జేయుచుండవలయును. ఈరెండువంతుల కొట్లున్న పన్నులెల్లనే వసూలు గావలయును. వానిని మీరే చెల్లించవలయును. ఇంకంటావ్వులు చెల్లించువారేగాక చిటికెడు ఉచ్చును పంచవారలను కొనుకొనునాడే చెల్లించవలయును. సీగరెట్లు ముట్టించుకొనుటకు నికృత్యులై పెట్టెను గీయువాడు గూడ యీపన్నును చెల్లించవలసినది. వస్తువులధరలు తగ్గవలెనన్నచో స్వరాజ్యమే రావలయును.

సిపాయిలలె పోరాడవలసి వచ్చినపుడు మీరు మీస మేనుములు లెక్కపెట్టుచు, యెడ్డెలోకూ ర్చుండని నేను నమ్మెదను. కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు సానుకూలమగుటకు మీరు ఉదారభావముతో నుండుననినాడే నేను నమ్మెదను. కాంగ్రెసు కార్య భారవంతయును, క్రిందటి కాంగ్రెసు నందు అధిక సంఖ్యా కపటమునం దున్నవారిచే నిలవియున్నది. వంగదేశముల యీ అచ్యుతము నమ్మనిరితురని వాడుకెడియును. మీరన్న దేశ భక్తులుగాని ఉత్సాహవంతులు గాని దేశములో నున్నారని నేను తలంపెను.

నేను మీవ్యూహములు కనుగొనుటకు కత్తకత్తకాటిల్లి మాట్లాడలేక పోతినిని నిండ్లునున్నాను. భూమిత్ముడు మీవ్యూహముల కరిగించుగాక మినియ, మీప్రయత్నములు విజయము నుండి నవలభియుగాక మిని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీయుత వల్లభ భాయివలెను ఉద్బోధనము

“ఈదేశమునకు మోక్షము కలుగవలయునన్న బెంగాలు వ్యాపారీ X లు X వలె నని గాంధీ మహాత్ముడు ఆశించియును వాకున్నానుధనములను దెలియును. నేను ను బెంగాలు ప్రజలచే నెంతయో ఆకట్టుకొని యుంటిని. బెంగాలులో వేలకొలది యువకులు కాంగ్రెసును దేశము ననుసరించి కళాకాలమును పాఠశాలలను వదిలి కచ్చివను గాంధీమహాత్ముడు మాఖ్యమని చెప్పిన ఖద్దరును ధరింపకుండనందులకు చింత యగుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు స్వదేశీని గురించి కొక్కిలెప్పెను. స్వదేశీని ఒక ను కనుగ X గ్రహించు లెనని ఆయనచెప్పెను. కావున మీరు యీ వాటియ వాసుకొన్నవలయును కనుకగోరెయెవల, వాటియ అప్రతిష్ట కల్పించుకొనకగోరెవల, మహాత్మునిసంజ్ఞమును అంగీకరించు

యేయు త్రుమార్గము. మీకుకావలసిన గడ్డకు మీరు తయారుజేసి కొనుగొనుదురని ప్రపంచమున కంతకును, యీదేశములో వైసను చాటులయును. కట్టుకొనుగడ్డకె యితరదేశములమీద సాధారణవదనమువలన స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన మోటులన్నియును కృతావ్యయము లనవలయును. తుట్టుకుదకు నేను కోరునజేయన గాంగ్రెసుదనున్న సభ్యులందరును కాంగ్రెసు సభ్యులుగజేరి, తలకు స్వరాజ్యనిధికి ధన మొసంగి, కాంగ్రెసును బలపరచవలయును.

శ్రీమాన్ దేవదాసు గాంధీ

“మీ రిదివరలో సిద్ధురు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడగా వినియుంటిరి. నేను బెంగాలీలో మాట్లాడలేను గాని హిందీలో మాట్లాడెదను.

గతవత్సరము నిర్బంధవిధానము కలకత్తాలో విజృంభించినపుడు నేను అలహాబాదులో నుంటిని. వందలకొలదిమందిని జైలుకు పంపుచుండి రనియు, వేలకొలదిమంది సభలకు రాగా చెల్లాచెదరు జేయుచుండిరనియు నేను వార్తాపత్రికలలో జదివినపుడు, నాకు అక్కడే మనము సంరంభమున విజయమందినట్లును, స్వరాజ్యము మాస్త్రగతమైనట్లును సంభాషించితిని ఇక్కడింతకును జరిగినదేమి? నేను మానాన్నగారిలో కలకత్తాకు రెండుసంవత్సరములక్రింద వచ్చినపుడు ఇక్కడనున్న జనమునకు 4 రెట్లు జనము సభలకు వచ్చెడివారు. దీనినిబట్టి మీయిష్టము వచ్చినట్లుల నుపాంపవచ్చును. ఆ రోజులలో శ్రీలు చాలమంది సభలకు వచ్చెడివారు. ఈరోజున నిచట శ్రీయుత జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ లేకుండ జెయిలులో నున్నందులకు నాకు విచార మగుచున్నది.

ఇదివరలో మాట్లాడినవారు గత పండ్లెండు మాసములలోను మీరేమి జేసితిరనియడిగిరి. ఇంకను మీకు వ్యవధి గలదు. ఇప్పటికి నసంపూర్తిగ నున్న పనులన్నియును పూర్తిజేయవచ్చును.

ఖద్దరుద్యమ మడుగంటినదని నేను చెప్పజాలను. జెయిలునుండి వచ్చిన యీ 1½ మాసములలోను జూచినంతవరకు మనము కొన్నివిషయములలో నభివృద్ధిగాంచితి మనియు కొన్నింటిలో వెనుకబడితిమనియు నేను చెప్పగలను.

ఖద్దరుద్యమము అభివృద్ధిజెందెనని నేను తలంచెదను. నేను జెయిలుకు పోకముందుకన్న నిపుడు ఖద్దరువాడుక ద్విగుణితమైనది. మంచిరికం ఖద్దరు గూడ తయారగుచున్నది. నేను మరల మాల్మిందీ వద్దకు జెయిలుకు వెళ్లినపుడు ఆయనకి ఫంగతులు, దెలుప నెంతవలెనోషముగ నుండునో యూహించువు.

ఖద్దరు ధరించిన అందముగ నుండదని ప్రజలించును జెప్పమండిన యెడల, ఈదేహసౌందర్యముకన్న నమూల్యవిషయములు గలవు. అవే వియో యుగివరకే మీకు దెలుపబడెను.

గతవత్సరము త్యాగము జేసిపట్ల బెంగాలు యీసంవత్సరము జేయునెడల అధికారవర్గముతో బాగా యుద్ధముజేయవచ్చును. మీరటుల జేయుదురని నేను నమ్మెదను. మానాన్నగారు గాంధీయు, నితరవాదుకులును జెయిలులో నుండగా ఇంకొక సంవత్సరము జరుగనియ్యకుండుదు గాక యనినిజ్జపి జేసికొనుచున్నాను.

మోజంజులీ విజృంభి

జిదప మోజంజులీ ఉపకృతింపచు నట్లు చెప్పెను:— నేను ప్రత్యేకముగ బెంగాలునువచ్చి దేశస్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములకు సాధ్యమైనంత పరామర్శ జేయుచుని కోరుచున్నాను. భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు వారిజూపిన బెంగాలునక యీవిషయమై విజృంభి చేయవలసి వచ్చినందులకై చింతింపుచున్నాను.

ప్రస్తుత సమయమున తమ విధ్యుక్తమైయుండ యెట్లు ప్రియో త్యాగములుజేసిన బెంగాలు ప్రజలునుకీరణముగ నిట్లు యెట్లు భుజ్యునియన్నాకో కాదు తెలియదు. కాంగ్రెసు యీ

దుసంవత్సరముల క్రింద పెట్టుకొనె యిట్లు పెట్టుకొనె. కాంగ్రెసు ప్రజలను గూర్చి ఒక నిమిష మాటాడెంతవలెనని నేను కోరెను. కాంగ్రెసు ప్రజలకు చాలయెట్లు వాయెననియు ప్రభుత్వప్రతిష్ట కట్టు వాయె ననియు నేను రాయుకొని చెప్పగలను ఆ పోవును నిలిపి దేశము నగౌరవపరచు నందురుగాకయని నేను కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసుకందు సభ్యులుగనుండవలెననియు, వాంఛితులుగనుండవలెననియు, తలకు స్వరాజ్యనిధికిత్యులమోకమును యిష్టమైతిని నేను కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యులు గాదు జేను, లిటు స్వరాజ్యనిధికి చెల్లించకుండను యెయియును, ఆటంక పెట్టువాడు. తుదకు నేను విజృంభి జేసికొను దేవుని, వాంఛితులుగ చేరును. కాంగ్రెసులంపునమునకు ద్యమగ నంది అధికారవర్గముపోయి, స్వరాజ్యముకచ్చునరదను ఉద్యమన సంరంభము జేయును.”

శ్రీమతి క్యాచుచుండువక్రభక్తి సభను ముగించుచు ప్రేక్షకులను పోయిన గౌరవమును నిలుపుకొనదనియు, నాయకుల సంజ్ఞముల ననుసరింపు మనియు కోరిరి.

హరిదాసు హోల్దాగారు వచనము లిచ్చియటతో సభ ముగిసెను. (అత్యంతలభావతీత)

రైస్ మిల్ మెషినరీ

నేటిదినము ప్రచురింపబడిన మా ప్రకటన యందు బియ్యపు మెషినరీని తయారుచేయుట యందు నుప్రసిద్ధిచెందిన మెసర్సు జాగ్లాన్ అండు గ్రాంటు లిమిటెడ్ ఆఫ్ కర్నాటక, స్నాట్లంపువారికి లోకల్ బియ్యపు మెషినరీని తయారుచేయునట్టివారును, జనరల్ ఎంజినరులును నై మెసర్సు మాస్సీ అండు కో., లిమిటెడ్ నారు దక్షిణ హిందూదేశమునకు ప్రతినిధులుగా నున్నారు. వరిపంట విరివిగా తయారగు మద్రాసు రాజధానిలో నుండువారికి ఈప్రకటన చాల లాభకరము.

దీనివలన పోటీపడుచున్న కంపెనీలకుకూడ సఖ్యతకు అవకాశము గలదు.

మెసర్సు మాస్సీ అండు కో., లిమిటెడ్, వారు అనేక సం॥ రములు పరిశోధన చేసి, మంచి అనుభవము గడించి, తుదకు, 1913 సం॥ రమున నెం 1 రు బహుమానపత్రము పొందిన రైస్ మిల్లరును పాలిషరును తయారుచేయగలిగిరి. ఈ మెషినునందలి భాగము లన్నియు ప్రస్తుతపు పద్ధతిప్రకారము క్రొత్తసామానులతో తయారు చేయబడినది. అన్ని కొలతలలోను బియ్యపు మెషినరీని తయారుచేయునట్టి మెసర్సు జాగ్లాన్ అండు గ్రాంటు లిమిటెడ్ వారికి గొప్ప యంత్రములను స్థాపనముచేయుటయందు, ప్రత్యేకపు సామర్థ్యము గలదు.

బర్మాదేశమునందుండు పెద్దబియ్యపు కార్ఖానా లన్నిటిలోను నసూనాలు వీరిచే తయారు చేయబడి, స్థాపనము చేయబడినవి. మరియు వారి మెషినరీనే ఉపయోగించబడినవి. వారివద్ద తరిఫీతైనవారే పనులు చేయుచున్నారు.

గొప్ప బియ్యపుయంత్రములను స్థాపనము చేయువప్పుడు మిక్కిలి విశేషమయ మగుటయే ఒక గొప్పలాభము. నూటికి 50/- వంతున తక్కువ శక్తిని (Power) యిలకును తక్కువగాకూడ నుపయోగించవలయును. స్వల్పముగా నూకలుండిన తెల్లని బియ్యము తయారగును. పొట్టు అంతయు యంత్ర సాహాయ్యముచే, జీసివేయబడును. విలువగల అవశేష పదార్థము తవుచునుండి ప్రత్యేకింపబడును. బాంబులరునుండి అవిరి తయారగుటకును లేక జేస్తు రిపూజగాను ప్రామాన్యపరుస్తాంటుకు సుదరుపొట్టు ఉపయోగించబడును. ఈరెండును యంత్రపు సహాయము నడిపించుట కుపయోగించబడును.

డౌగ్‌లాస్ అండ్ గ్రాంటు లిమిటెడ్

కర్కాళ్ళి, సాట్లండు

ఇంటర్ నేషనల్ రైస్ మిల్ ఎంజినీరులు

వీరికి దక్షిణ హిందూదేశమునందు మేము ప్రతినిధులుగా నున్నాము.

MASSEY & Co Ltd.,

TELEGRAMS
MASSEY
MADRAS.

ENGINEERS

TELEPHONE
1085

POST BOX 554

MADRAS

The Rice Mill Engineers Of Southern India

వాణిజ్యరక్షణ, బెజవాడ.

రబ్బరు ప్లాంపులు

అచ్చు బైందుపనులు, రబ్బరు ప్లాంపులు, స్ప్రింగ్స్, రాగి, బంగారము, వెండిసామానములపై చెక్కుట, బ్లాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానములు. (609)

ఎంగ్లీవింగు

ఇంకవరకు

8405 డబ్బీలు

అర్జునమునది.

25-1-28

ధరతగ్గిన దివ్యధనము

శ్రీ లాజత్తు రసాయనము

నర్వరోగములను హరించును

ఇంకటినుండి

5500 డబ్బీలు ఖర్చు

పడువరకు మాత్రము ఈ

8 వెలగల డబ్బీలు రిశ్

శ్రేయబడినవి.

ప్రతివారికిని ప్రాణరక్షణమైన సుబీటి యావధుని యధ్యుతగుణములచే హిందూదేశమంతటను ప్రఖ్యాతిగాంచింది. వేలకొదిలొగ్గలాపత్రములు పొందినది. ఈ రసాయనము వెలగ్గించినదని కావాప్రాంతముల నుండి రహదారి 500 క్షేత్రములు మాకు చేరుటచేతను స్వర్ణసోపదోగమునకు సులభముగ చిహ్నముల యొందించి ఎల్లమోసము, కత్తితెలి ప్రేక్షమైన శిలాజతు (మొహూయి) నరసమైన ధరకు ఒకేసారి అధికముగ విశేషధన మిచ్చుకొనడమైనది. కావున యంతటి నుండి 5500 డబ్బీలు ఖర్చుపడువరకు మాత్రము రూ 6 విలువగల ఒక డబ్బీలు రిశ్ 6-10 లకే యివ్వబడును. గనుక త్వరపడిత ర్జునము, ఏజంటు, కాతాదారులు, కోగులు, నికోగులు సహితము ఈ తిక్కవధర సమయము వనే కొని సర్వహిందుకొనవలయును. ఈ సమయముదాటిన యాధరజ వికృతము. మొత్తముగా కొనువారికి కొంతవెలతగ్గును. కుద్దిచేసిన శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు మేము ప్రత్యేకముగా నప్పయిచేయుదుము. కులం రూ 2 మూలమే పోస్తేటి ప్రత్యేకము.

మా విలాసము:—ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, బి. శ్యామసుందరరావు, బ్రదర్స్

ఆయుర్వేద ఔషధాలయము బరంపురం, గంజం, ఇండియా.

హనుమాన్ బూబాక్ యింకి

ఇంగ్లాండులో చేయబడినది. దీనితో దస్తావేజులు మొదలైనవాటిని నిర్భయముగ వ్రాయవచ్చును.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండుబ్రదర్, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు, మదరాసు.

దుందుభినామ సం॥రం ఫాల్గుణమాస బ॥ ౩౦, శనివారము

నూతన సంవత్సరాది

[బసవరాజు అప్పారావు గారు]
బాలభాస్కరా, అపుడే
వచ్చితివ ఉగాదియనుచు
బంగారు కిరణాలదుస్తు
లం గడు మెఱయుచు కులుకుచు!
గలగలమని వీచెడు చిలు
గాలిపాట కలరియాడు
మావియాకులార! మఱచి
పోవుదురే యింతలోనే
వెన్నెలలో నాయెడపైఁ
బన్నుండి భవద్దర్శన
మున బ్రహ్మానందమ్మును
గను ముద్దుల నావిడ్డను?

తోరణాల దూరనేను
తోందరలో నున్న మిమ్ము
నావబోను, లోలోననె
యావేదన నడచికొనెద.
వేపకొమ్మలార, నాల్గు
వేళల నావిడ్డపైని
ప్రాణవాయువులను వీచి
బ్రదికించెద రనుకొంటిని !!
కాని శాస్త్రసిద్ధాంతము
కందని యొక మహాశక్తి
నాదువిడ్డ గొంపోయెను
మీ దేమున్నది పాపము !

మినుకు మినుకు మినుకు మనుచు
మింట మెఱయు చుక్కలార!
చెప్పరేల మీలో నా
చిన్నితల్లి యెవ్వరోక్కో ?
చెప్పనద్దులే వరాల
కుప్పును కాపాడి మరల
నప్పగింపుడి స్వర్గము
నందున మా కంటె చాలు?

అమృత కిరణ! కన్నిమంగ
శ్రవక బ్రదికింపజాల
నైతిశంఘ సిగ్గుజెంది
యధోగతిని బోయితివే?
చాలును నీ లాంఛనమ్ము
లేల, నేడు గాకయున్న
రేపైనను రావొక్కో,
నీవప బగ మెఱుగనిదే ?
కన్నకడుపు యేమి, నీకు
కలు నెట్లు లహర్నిశలు
కనలి పొక్కడేయు నాదు
కడుపుమంటపని తపన?
పోయినవల్సిపు సుఖము
బుల్లితల్లితోనే పోవ
నూతనసంవత్సరాది
నీతిరున వగవనైతి!!

రుధిరోద్ధారి

[కడికొండల వేంకటరావు గారు.]

(గీతిక)

తెలవాట గట్టనే - తొలి వేగుజామునే
మెలకువను గొనుచును - తలలంటుకొనిరంతు
వేటొక సాగింప - క్రొత్తవత్సరము
వేటుసాగింతాము - పాలేరులారా!
వేటుసాగింతాము - పెదరైతులారా!
క్రొత్తమేడికాడి - కొమరొప్పు గూర్చి
చందనాదులతోడ - చక్క నర్పించి
వరిచేలు పండ్డేటి - పల్లంపుమడిని
చెఱువునీ రేక్కేటి - చిన్నాడిమడిని
వేటు సాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
నవరసంబులవేప - పువ్వుపచ్చమలను
పరగడపుజవి చూచి - నవభాస్వములను
కొల్లగను బండించి - కోర్కె లండుదము
నవనసంతునిచెల్వ - నవకంబు లరసి
తోలకరిమెఱుపుల - దొంగిలింతాము
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
వెల్లిగిత్తల చూచి - కాడి గట్టండి
పైగిత్తలనునెంచి - మేడి నెక్కుండి
నాగటిచాలు తి - స్వగను తీయండి
చల్లువిత్రనముల - ఇల్లు నిండా
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
పాతాళగంగకు - పాతాలి వేటు
ఆకాళగంగకు - అంటాలి వెన్ను
శీతకట్టుచేను - శిరి కిడే త్రోవ
తాళముత్రాతలు - దున్నినచలువ
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
వేటుసాగింతాము - పాలేరులారా!
వేటుసాగింతాము - పెదరైతులారా!
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.

సరస్వతి!

[అడివి బాపిరాజు]

చంద్రకాంతిలోడ మెలగ, సందమందు జన్మచందు
బాలతర కాద్యయంబు, నీలమణులు చిరుమెఱుగులు
కల్లకలుగ మొగ్గలరె పిల్లతోడు కనలునివి
లోచనములతోనవ్వ లోలుపా సరస్వతి!
ఎంతపేరువానికలదో? కాంత ఎవనిమంచియే?
ఏమిగతుల చూప నుండే, భావదైర్యమెని కిడునో?
ఎట్టినిజము తెలుపకాలా, కట్టుదువాకుడికినిక,
లోచనములతో.....
ఉష్తోప భాష్పకణము, తృప్తపూర్ణ శోభిండు
వెన్నెతరలగవో బాల, యెన్నగలుగరాదు నీల
చతుర్కలకు అందునుండి, కష్టమందు చిందునుండే
లోచనములతో.....
చిత్రపటములోన పత్మ్య పత్రంబుల వెనుకదాసి,
నర్తనంబు సులువువోస, ధర్మంబు సంతోషమా,
కాంక్షలను చెడుగననది, అంచపాలె త్రాగుటలు

గ్రంథ పరిచయము

సంపూర్ణరామాయణము:—గ్రంథకర్తలు కొదారి సత్య
శారాయణరావుగారు. ప్రకాశకులు వరుసారి నుబ్బారావు
బుక్సెల్లరు భీషణ్‌లో కృష్ణజిల్లా, ఇది ఆరంభములనాటికము.
రామాయణమును సంపూర్ణముగా నొక్కరాత్రి ప్రదర్శించుట
కనుకనవట్టుగా రచించుటనే ఈనాటకమునకు సంపూర్ణరామా
యణమని పేరు పెట్టియున్నది. ఇతివృత్తమునకు పాని నాటిల్ల
కుండ రామాయణగాథ నింకటి లభ్యుక్తిని ఇంకటి సరసము
గ దృశ్యకార్యమునం దిముద్దుట అసాధారణమగు క్రష్ణ అం
దునను రసోపసాహకముగ రచించుట మఱియు ఎవ్వము. బాలు
రకు చాలికలకు నైకము తెలియదగినంతటి సులభమగు శైలి
యును, శైలికలకు రచనమునందలి పొంకమును గలిగి కదిల్చు
టలను మిక్కిలియును వనియింపజాలియన్నయది. గ్రంథము
యొక్కతెలి తెలియుటకై రెండుపద్యము లిందు వ్రాయు
చున్నాము.

కా. గడ్డంబులో మెలికెట్టిలాగిరి బలా * త్కారంబుగా నింకలై
గొడ్డక్కో ధరియించిచ్చి తలకై * గొట్టంగ నుక్కించి కే
మడ్డంబై యిదియేమిగో? యన రా* దాకాతులై, పాపులై
గడ్డలోనేని కిరీమెల్ల నెటులక * గారింకకో శ్రీహరి, ప్ర
భుమాంకము.

సీ. తనపతిమాట ర + త్నములమాట యటంచు
నిరతంబు మదిపెంచు + నిర్యలాంగి
కోపంబును యెట్టి + రూపాననుండునో
యెన్నఁదెలుంగని యెట్టి + సన్నతాంగి

మునిపూజలన్న స + మౌనంబునను జేసి
యత్సనామలను వి + దుర్బలతాంగి
ఒకరి పాయంబుదా + నొల్లక బనిపాట
అను జేసికొనెడి స + క్షుణ్ణతాంగి

గీ. కుదు కుదంచు హితమున + బలికెనేని
వికల భోగంబులనుపాసి + వినులందు
గ్రుమ్మరిలవచ్చె, వచ్చెఁబో + కొడుకయేమి
గలిగెనంచును, ననుఁదాయక + గలిగెనకట.

సత్యశారాయణరావుగారి నాటకము నందు గనంబరచిన
యభిజ్ఞత మిక్కిలి మనోహరముగ నున్నది. పాతప నీకవియొక్క
కవిత్వప్రమాసములసౌరభము నాస్వాదించెదరు గాకయని కో
రెదము.

* * * * *
పాదుకాట్టాభిషేకము:— ఇదియును వైంధ్యమునకు
కర్తలగు శ్రీమతులగు కొదారి సత్యశారాయణరావుగారు
రచించినది. రామాయణనాటకమును సంపూర్ణముగ నభిషయింప
వలసినవట్టుగా సంపూర్ణరామాయణనాటకమును వ్రాసి విమ్మ
ట మిక్కిలి సేవలు గోరుటచేత రామాయణమునందలి రసకత్త
రములగు భాగములను గొని ప్రత్యేకనాటకములను వ్రాయబూని

లోచనములతో.....
కనుపాపల గలుగుమాయ, జనియింకర జేయుచునో
చాంచల్యము జాలమనగ, కాంచనంపు గని క్రచ్చి
తొలిదకలనె తఱుకుమనను, కలిగించును మైదుపులు

లోచనములతో.....
ఆసంబు కరగి యన, నేటి దలంచుచూడ
తోచదర్శనవికలంబు ప్రాచయపుల అయ్యవార్ల
కంకకన్న శ్రీనయనము లెత్తిమాత్ర మెరుగరావు
పినిగెల్ల కడచు చిన్న దాన నీది శతకములు.
లోచనములతో..

8. అంబికామలము తొలగింది. కాని గ్రంథకర్తలలో నిత్యుడి రుద్రుని. అంతయును సుదృఢమున కేమి అలగ్నమును తీర్చి ప్రదర్శించుటకాకేమి కవిగారు ప్రకృతివృత్తమును కన్నులకట్టి కట్టుక చేయిగల్గివారు. అగ్రతీయ్యది ద్వితీయానాటకమయినను గద్యానందర చదువరులచేత నకడకడముగ వదిలివేయి మని పించుకొనకముందే సెలకొల్పబడినది. రామాయణమునందలి రసవత్ప్రభుత్వములో పాదుకాబట్టాభిషేకము ప్రధానమైనది. ఈగద్యమున కవిసక్త్యుని బోధించుకొనినాడు, శైలితెలియుటకై తెలుగుపద్యముల నుదాహరించెదము.

- గీ. వెద్దలను మాన గమకతేయః కర్ణబంధుః
తెల్లసాయు నిన్నుఁ గో + పి ప వినక
కేలగత్తని మానిఁ యీ + లీలీలి
వారిమీదికి నెగురఁ గాఁ + బాల్పదెవవు
- గీ. ఇట్టివాడవు నానెంటు + నేగఁదెంచి
యవ్వచాఁడవగుదు నా + కకడివ్వుఁ
దేక నెట్లుండఁగలవు? యి + జేవిధాన
నున్న నిన్నెట్లు నేనావు + మందు నతము.
- గీ. తపసులందెడి యవ్వచా + ఫలమనందు
యోగ్యుడై తగఁ జూపించు + మండికలయు
నితలు వానినఁగాని నే + ననట నావఁ
యలఁతెనుఁగఁ గలిగెడి + ఫలమెఱుఁగె?

* * *
భిషగ్గుణము:—ఇది వేదాంతం కృష్ణమాచార్యులు రచించింది. ఇది ఆయుర్వేద సంప్రదాయానుసారములను చికిత్సావిధానములు లుల్లీకములును అంగులకు టికాతాస్యములును గలిగి ప్రాథమికముల ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు ప్రాచీనముగ నున్నది. వెల ఆకాశము 8. గ్రంథములకు—వేదాంతం పార్థసారథి కృష్ణమాచార్యులుగారు కంకటా గూడూరు పోస్టు కృష్ణాల్లా అను చోటికి వ్రాయవలయును.

* * *
శిశురోపశయము:—ద్రోణరాజు వెంకటాచలముగారు రచించింది. ఇందు కూనీ చికిత్సా విధానములను శిశువుల నెడ నుపయోగించుకొనవలసిన రీతులు చక్కని శైలిలో లలితముగ నేర్పొనఁబడినవి. వెల రు 1-5-0 గ్రంథములు కలసినవారు 'వైద్యరాజు' పత్రికావారాంతముగారు పితామహము అని వ్రాయవలయును.

* * *
జ్ఞానకర్తృత్వచరిత్ర:—గ్రంథకర్త వెంకటాచలముగారు మిగారు. ఇన్నినుపేట రాజమండ్రి-వీనియందు ఆర్యమగు పాటలలో వేదాంతకర్తృత్వ విషయములు వివరింపబడినవి. శైలి మిగుల సులభము. వెల 0-6-0

* * *
సాహసిక:—గ్రంథకర్త వెంకటాచలముగారు. నర్సరావుపేట. ఇయ్యది సాంఘికపరిస్థితులను దెలుపునట్టి లలితమైనకవిత. శైలి సక్త్యునిది. రచనము తెలికయై చరుకు నింపు కొల్పబడినది. వెల 0-12-0

* * *
పురాణమణిచందరి:—ఇయ్యది కాకినాడలోని కాలా కండితులగు కృంగారకవి సర్వారాయుడు అట్టిరి సూర్య సారాయణగారు సేరిరిని కూర్చిరి. ఇందు మన పురాణములను గుఱించి సాచిన విషయములను విషయములన్నియును గ్రాడి కరింపబడియున్నవి. మఱియు సాంప్రదమున పురాణరచనమును గుఱించిన వివరముల నిచ్చును. ఆయా గ్రంథములనుండి రసవత్తులును కథలును కూడ నుద్ధరించి ప్రదర్శింపబడినవి. గ్రంథములు ఆర్. వెంకటేశ్వరుల వారికి చెప్పితిరికి వ్రాసిన లభించును. వెల 0-12-0

* * *
కళాకావళి:—గ్రంథకర్త పరమత్తు మునివాళుడు. ప్రకాశములు యన్. బి. వెంకటాచార్యులుగారు గౌరీనాథుడు హైదరాబాద్ (దక్కను) ఇందు లలితాదేవి స్తుతింప బడినది. పద్యములు చక్కనివి. కందములు.

* * *
సర్వచరణగణితము:—ఇది ఆరాకాస్యముల కథ్య కావ్యము. అనకాపల్లి హైస్కూలు పండితులగు పద్మసాము అన్నిచోటకాష్ట్రీ గారు రచించినది. ఇందు గణితగణమును గుఱించిన కథ చక్కగా కల్పింపబడినది. వెల 0-9-0

* * *
సర్వవిజయము:—గ్రంథకర్త భోగరాజు భర్మరాజుగారు జ్యోతిషవిజయములగుల వచాత్ముని వివరించు చిన్న గ్రంథము. గ్రంథములు కలసినవారు బి. భర్మరాజుగారు. నందుగొలను—అని వ్రాయవలయును.

* * *
విశ్వకర్మపాశ్వానము:—ఇది వెంకటాచలము. క. తమ్మ

వసంతలేఖలు

80

మిత్రత్వమా!

నాకువచ్చుబాటలసంఖ్య యధికమగుచున్నది. దేశమునందు విద్య వ్యాప్తి నొందుచుండుటచే ననేకులు యువకులు సాహిత్యముగా వాల్చిలు చదువుచున్నారు. నే నాలోచనము లేకుండఁగలముకొలది వ్రాయుచున్న మిత్రలేఖాశిని నీమూలమున లోకము చదివి నన్ను గతాచేయుచున్నారు. కొంఁలు క్లుమిచి వ్రాయుచున్నారు. కొందరు చప్పురించుచున్నారు. కొందఱు "ఉ వ్నా యి" అని సాగ దీ పి పలుకుచున్నారు. కొందఱు ను క రించుచు చున్నారు. కొందఱు సాగదీసి ఖండించుచున్నారు. నాపనిమాత్రము నేను ఖండితముగ లోకమువారి క్లుమించిల నొక్కచెవిని బెట్టి, రెండవ చెవితో నానంతర్యాభిధాన విని వ్రాయుచున్నాను. ఇట్టికి గమరమి సువిత్సరముమైనది నలగదీలేఖలు వ్రాసియున్నాను. వచ్చునది సంకల్పరాది. స. కల్పరాదినుండి దైవానగ్రహముచేత లోక లింకకంటె మనోహరమైనది, నాతనివిషయవిరాజితములును నాకలెని మనకంకరరావు ప్రోత్సహించుచున్నాఁడు. ఇట్లువ్రాయవలెనని వ్రాయుటకుఁగాని, ఇట్లుమానవలెనని మానుటకుఁగాని మనకలెనినున్నదా! సాధ్యమైనంతలో - భగవంతుడిచ్చిన కత్తిలో - నిన్నును నీమిత్రులను సంతోషపెట్టుటకు వ్రాయఁబ్రయత్నించెదను. కాని మీసంతోషమే వాయాదర్శమైపో - నాకుటిట్లుదీపింతుఁ డుండువా! మిత్రదేవునకు - నీకు నాయందుఁ బరమానందము గనక - నే నేమి వ్రాసినను నీవు సంతోషింపకముగవు. వాయాలోగ్య మింకను సరిగలేదు. పల్లెటూరిమార్పు బాధలేకుండఁజేసినది కాని - వచ్చునది వేరవి కాదు-కత్తిపానముగ నున్నాను. ముందుదినము తెల్లు జరుగునని భయమున్నది- భయమును బారఁద్రోవలసినంత వైరము నున్నది. ప్రతిదినము కట్లు పఠించుచున్నాను.

బద్ధనాజ్ఞలిపా నలేనశిరసా గాఢోన్మిత్రోహృద్దమైః
కత్తేశస్యగర్భజేన నయ నేనోద్ధీర్ణబాహుమహా
నిర్మలం కృష్ణచరణాంబుజయుగళధ్యానామృతస్యాదిపా
మస్మాకం గరసీరుమాత్ సతతం సజ్జన్యతాంజీవికమ్॥

మిత్రలేఖరాశ్యము వెలచిచ్చుట "జన్మజన్మాంతరముల యందును నిశ్చలభక్తి యున్నచో నరకము, స్వర్గము, నెందుండిన నేమి?" అధర్మకైకముగలకే ప్రస్తుతప్రయత్నము. ఏదోప్రసంగ వశమన స్వవిషయములొకటి దిగితినికాబోలు. నీవు నన్యవక్త్యుల లేదు. కొంచెము కఠినము మంగిలమట్టుకు భక్తివాదను నీవు నాక్రియింపకపోవు. నాగ్రుత్వమునకొకటి నీకేకారు - మాకేవత్సవచ్చు కట్లు చేయుచున్నది.

నా నీతి కేమిగాని నా కీడును వచ్చినకొన్ని జాబులు వినుచు-

(1)

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి
అయ్యా, మీరు ప్రస్తుత గాజీబాదురుములలోనికిఁ బలు మారుదిగి, మీరు బ్రాహ్మణేతరపక్షమును బాలిత్రముగ ఖండించుచున్నారు. వారిప్రతికూలలో మిమ్మును-మిషాత్రికను - మీ

య్యవాయుడుగారు రచించినది. ఇందు చికిత్సాపాశ్వానము చక్కగ కల్పింపబడినది. గ్రంథములు బి. వి. అప్పారావుగారు కొల్లూరు అన్నివాసిన లభించును.

వ్యాస బోధిని:—గ్రంథకర్త మాతలపాటి పేరరాజుగారు. ప్రకాశములు ఎమ్ సాంబశివ రావుగారు గుంటూరు. ఇందు తెలుగులో వ్యాసములు వ్రాయు విధానములు చక్కగ తెల్పబడినవి. వెల 0-5-0

చందరంగవివేదము:—సమ్మెట్ల రంగయ్యవాయుడు గారు (218 రెసిడెన్సీ బాబారు హైదరాబాదు దక్కన్) రచించినది. ఇందు చందరంగమును గుఱించిన అనేక రహస్యములు పలుములతో సులభశైలిని వివరింపబడినవి. ఇట్టి పుస్తకము ఇతరులకు మనలా లేదు. వెల రు 1-4-0

నాతినిగూడ ఖండించి వ్రాసినవిషయములకఁ బ్రత్యుత్తర మీ యరు. మీరు చాలతొలువావారిని వ్రాయుచున్నారు. మాపార్టీ చాలాబలవంతమైనది, ఈనడును నా కేరత్రివారని కూడనిన్నాను- ఇకముం దిట్లే జరిగినచో ఖబర్దార్!

చిత్తగించకలెను.

సోమినేని రామయ్యనాయుడు నిగ్గర్తి,

(నడిశిల్లివేలిముద్ర యున్నది.)

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

అనందము! అనందము! సంతోషము! గుఱ్ఱముమీద కత్తివవానికి గజ్జెట్టినదానికి- లజ్జాభయములున్నటాట దక్కదు. ఇంతకంటె బ్రాహ్మణుల ధర్మకారవాదములై మంచిచెడ్డలను భరించిరి. ఇప్పుడు బ్రాహ్మణేతరులు రాజ్యాంగము నడుపుచున్నారు. ప్రబలకృతులు లని వారు తలంచుచున్న బ్రాహ్మణ విమర్శము లగమనశ్రాంతములని మారేఖల రద్దు చేసివేయవలెను. సముద్రమువంటి బ్రాహ్మణేతరసంఘము-రైతులసముద్రము-వెద్య రావఁగలకు! వారిభావములే ప్రబలస్వాధిపత్యములే మేము కల్పించితిమని మానవ్యుకము. ఎవ్వరు "ఖబర్దార్"గా నుండకలెనో కాలము నిర్ణయింపకపోదు. వైఁగా నేను గాని నాకు టుంబులులో. నెవ్వరుగాని ప్రభుత్వసేవలు లేద. ఆజ్ఞాంతి మను గౌరవని కల్పితాత్మ వ్రాసియిచ్చెదము. అసహాయవాదము నకఁ జదునే కండ్ల పూర్వమునుండి "నాజీశ్వేతసలేక్షి"యని జపించిన వాదముకాని, దిక్కుమాలిన నాకరి కావలెనన్న వారముకాదు. నాకండి నాకరుకాదు, నేనుకాను, నాకొడుకు కానేఁడు! అదైదుటకుఁ బూచిపడలేముగాని, నాకరికకఁ దా కేడును. అట్టివాడు మాకంకమునకఁ బుట్టునా! కావునమాకు బ్రాహ్మణేతరుల యధికారత్వమై ననవలయుండఁ పిలు లేదు. మేము పన్నులిచ్చుచున్నాము. నాగరికత గల ప్రభుత్వమును వారియధికారమునకూడ వారేమనుకొన్నను ప్రబలసేవలు సేర తని యనువలెననుసరించి తరిపాలనముజరుగుట యనాగరికత! కావునఁ బైకి నాక రెదిరించినను యజమానుని స్వామ్యము డీదించువా? రామయ్యవాయుడుకారాశ్వానమును విడిచి యాత్మకరిక చేసికొందుచుగాక!]

2

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యా! మీలేఖలు చాల చిన్నవగుచున్నవి. కొన్ని మనోహరముగలేవు. కొన్ని సందర్భాత్మకమైనవి. విషయము కరి పూర్ణముగఁ జర్చించుటలేదు. చాలమంది మీలేఖలయొడ నసం తృప్తినిఁ గనఁబఱచుచున్నారు.

చిత్తగింపుఁడు

క. కోటిలింగం.

[కందనములు. లేనికత్తి నేడు రాదు. ఉన్నకత్తి కత్తి కంచనలేకుండ నుపయోగించుకొన్నాను. లోపముల మన్నింపుఁడు. విషయవాచకమగుట విషయవర్తకము. వీలమావశముగ లేఖలు కండితుఁడగు మిత్రులకు వ్రాయుచున్నాను. మీరు క్రొత్త గాఁ జరుపుఁడని కోరఁగలము.]

3

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యా! మీలేఖలు బాబురుకూడఁ జదివి యానందించుచున్నాను. సర్వవిషయములును సులభముగఁ దెలియుచున్నవి. పొడినదే పాటగాలేదు. మీరు వ్రాసిన నదే భావమో తదనుగుణ్యమైన రసము కలసినంత సాతకులయందు దుడయమగుచున్నది. ఇదియే గత్యమైనకళ. మీరు నిశ్చయముగ మిక్కిలి మేధావంతు లని తలంచుచున్నాను. మృగాయమునందు భండాగారము వారు ప్రతి యాదివారము నొకసభ చేసి మీలేఖ లన్నియును కంపుటముగాఁ బ్రకటింపెద మని యాసింపచున్నారు. ఇది భర్తము కాదు.

చిత్తగింపుఁడు,

నె. వెంకట రావునాయుడు.

[కందనములు లేఖలలో లేనిగుణమును మీరున్నదని నను, ఉన్నగుణమును లేనిగుణ సంతోషవిచారములు లేనిసీతి నాకుఁ గలిగింకఁ బరమేశ్వరుఁ డున్నాఁడు. ఇక సంతృప్తియు విషయ మిత్రులకిచ్చుచు వాల్చుచున్నాము]

సీ. భారతసామ్రాజ్య తపమాడలకొల్లు
తెల్లవావామల ప్రయమతోడ
చక్కలు క్రొవ్వించి పొయనాకల్లు
తపకల్లుకు నిరంతరము నుండ
దలచి కట్టికొనినట్లు త్రాచి గూడలకును
గట్టి నాకలెవుల కట్టికల్లు
ప్రియమతో రత్నకల్లు కట్టికల్లు గనుమని
చెప్పెనా నీచులకు కలుపులకు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యో! మీరు మిత్రులలో నానిన దువల చాల
తీరముగా నున్నది. మీరు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

"అనంద మానంద మాయా" అని నన్నయపాట
వలె మీ "నాయక" ప్రకటనతో నుండినాడు.
తెలుగుతనమునకు కేటికీ వివరము: జనంగా తెలుగు అని
తెలిసికొనిన మీ కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

"If you criticise an author you will
advertise an author." అని పాశ్చాత్యుల యభిప్రాయము.
నాకలెవుల వ్యక్తిత్వమునకు అని భ్రమకడి తాగింపును
వివరించెద గనుచున్నాను. గ్రంథమును వివరించెదరంటే
కాళ్ళవేరమునకు కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

(గ)

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యో! మీరు కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

చిత్తగించుడు.

ప్రొట్టి బుచ్చయ్య.

[నాయక! మా గ్రంథములో నుపన్యాసములేమియు
జరుగలేదు. నాకలెవులకు విచ్చుటలేదు. అట్లు జరిగినది
టనే ప్రాయమునందు.]

మిత్రమా! చూచినావా? నున యాగ్రహణమునీటి.
నాకలెవుడు గడివాడనండి కొండలు విద్యార్థులు
యభిప్రాయము ప్రాయమునది. కొండలు గ్రంథములపై వివరించు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

నీయముగనే ప్రకాశము,

—వసంతరావు.

పంచాగ్ని విద్య

(గత సంవత్సరము)

ఇట్లుగాక యజ్ఞవిధిని నాచరింతురేని యజ్ఞివారము
విశ్వయోగమార్గమున పరివారమునకు బోయి యుదలి నుభయముల
ననుభవించి మరల భూలోకమునకు కలుగు. శరీరమునుండి నిర్గమించు
జగానే వారు మెట్టుమెట్టు భూమాభిమాన దేవతల దేవతల బోవు
దురు. అదేవత రాత్రిభిమాన దేవతల దేవతల బోవుదురు. అది కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు
కట్టికల్లు కట్టికల్లు కట్టికల్లు

ఇట్లుగాక నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు

విహిత ఫలము నొసంగునది యనియు,
నామస్మిత ఫలము నొసంగునది యనియు గర్వము చెడు
కథములై యుండును. ప్రతివాడును యీ ద్వివిధకర్మలను
గూడ నాచరించును. అందు అమృతీ ఫలముల కంద్రలోక
మునందును విహిత ఫలముల భూలోకమునందు ననుభవించును.
ద్యులోకాగ్ని యందు హోమము గ వింపబడిన జలములు కంద్ర
లోకమునకు బరిణామమున జేరునని యిదివరకే చెప్పియు
న్నాముకదా! అట్లు పరిణామము నొందిన జలముల కభిమానించు
చు నందరి జేపుడు కర్మపాపార్థములను నుపశమింప నచ్చట నుభ
యముల ననుభవించుచుండును. అట్లు అనుభవములను పరివారము
ము నొసంగవలసిన కర్మ తీర్థముగానే యచ్చటి దుఃఖములను
నాడేమాను (అలాదులచే నుభయోగార్థము చంద్రలోకమున
గల్గింపబడిన జేమాను) గూడ తీర్చించును. అప్పుడు విహిత ఫలముల
నొసంగవలసిన కర్మ లింకను మిగిలే యుండుటచే వానితో
కై యాశ్చర్యము భూలోకమునకు దిగ నారంభించును.

అట్లు చంద్రలోక జేమాను నుంచి జలవిభూతములు
మరల నూత్నరూపము నొందగానే వానితో జేర్చిన జేవుడును
మెట్టుమెట్టు నాకలెవులకు దిగివచ్చును. అప్పుడు నాకలెవులకు
సమాధిరూపముతో గోరికలముండి వాయువుచే నిలువనగు గద
లింపబడుచు వాయుసమానం దగును. పిదప బొగతో తుల్యం
దగును. తర్వాత మేఘమండలములకు దిగి యచ్చట కొంతకాల
మువకు అలోభాగ మైయుండి పిదప మేఘసమానరూపమున
జేందును. అప్పుడుండి కర్మములమున భూమి నాశ్రయించును.
ఇంతవఱకు నాయా స్థానములయందు విశేష కాలము నిలవవలసి
నవని యుండదు. మేఘరూపముగ రెండవయ్యి యందును పృథ్వి
విభూత మగు మూడవయ్యి యందును జరుగునని చెప్పబడిన
రెండవయ్యియును కీ క్రమముగ నే యగును. ఇది నైసర్గిక యాగ్నియ.
ఇది భూలోకములమున భూమి నాశ్రయించి జేవుడు ఆకర్షణ
చేసి పై బడినో దానినూత్రమే యాశ్రయించును. ఇది జాడు
దు. ఆవారపదార్థము నాశ్రయించుట యననదియే మెట్టుమెట్టు
జేవుడు నైత్యవృత్తి. కర్మధార నదీవధ్యమునకు బడవచ్చును.
అప్పుడు యాశ్చర్యము నచ్చటనే పడెనేని యానందీయార్థముగ
నముద్రమున (బడవలసినవాడగును. సూర్యకరణములచేసం
దలి జలములు పీల్చబడినప్పుడు దానితో చూడ వలల మేఘమం
దలముకే బోవలసిన వాడగును. మఱియు నావర్షధార యేరాలి
పై నైదును బడెనేనియు ఆజలముతో బాటు జేవుడును నదిలోని
కిగాని పరియొక స్థలమునకుగాని బోవలసినవాడగును; సూర్యకర

ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?

[కవికొండల వేంకటరావు గారు.]

టడ తెడ్డుగూడతోడు - ఒక్కలాగే చక్కడోను
రాజకొట నిమ్మకొట - ఒక్కలాగే చల్లగుండు
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?
టడక్కి రంగమెల్లి పోతంటావా?
గూడ చేతబుచ్చుకొని తోడ్డనంటావా?
రాజుతోడ రాజమంద్రం చూస్తనంటావా?
నిమ్మకొట్టనికకట్టు నిలుస్తనంటావా?
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 1
కానుమాడ కోడెదూడ ఒక్కలాంటి బేరమేను
సంజమాయ ముంజెకాయ ఒక్కలాంటి సార
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? [మేను
కానుమాచి కటకమునకు కదలిపోతావా?
కోడెదూడ తోలుకుంటు సంతకొస్తావా?
సంజప్రొద్దు చన్నపట్నం సాగేపోతావా?
ముంజకాయటింటు కల్లుకొట్టి మోస్తావా?
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 2
తెల్లమల్లు మబ్బుజల్లు ఒక్కలాగే చలువనేయు
నైనతాను కోతచేను ఒక్కలాగే ఒట్లగప్పు
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?
తెల్లమల్లు గట్టుకొని దేశమెద్దవా?
మబ్బుజల్లు చూచుకొంటు మంచిగుంటవా?
నైనతాను చింపుకొని నీమకెడ్డవా?
కోతచేను కోసుకుంటు కులుకులాడ్డవా?
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 3
పిల్ల పొగరు చింతిచిగురు ఒక్కలాగే పుల్లగుండు
మేనబావ చందమావ ఒక్కలాగే ప్రేమజూపు
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?
పిల్ల! బంటి విజయనగర మెల్లిపోతావా?
చింతిచిగురు పప్పుకూడు వడిపెడ్డవా?
చందమావగారియూరు చక్కపోతావా?
మేనబావతోడు నీవు మేలమాడ్డవా?
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 4

ఇటులమునున నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు
నాకలెవులకు నాకలెవులకు నాకలెవులకు

ఈవిధముగా బ్రహ్మజ్ఞానికట్టికల్లు వాని పుణ్యము
నొసర్చినను పాపము నొసర్చినను ఏముమల క్రిందికి. మీడికిని;
బోవును విచ్చుచుండురు. ఏకాన్తానందించినను విచ్చుకొన్నఫల
మెద్దియులేదు. ఇహపరివారములకు రెండును తీరేములే
కావున వీరిమందలి యభిమానమును వదిలి కాళ్ళత్రోవకొయ్యో
ప్రాప్తి గలుగుటకు దిగి యుపాదము నాలోచించవలయును.
బ్రహ్మము సుపాసింపవలయును.

ఇట్లు పాపవారాజున ప్రవాహమునకు సర్వము నుపదేశం
పగా మిగుల సంతసించి యహ్మయము నాతిని పురుండును నిజ
నివాసములకు జరిగి. ఈవిధమునకు వర్ణింపబడిన జేమాను
విశ్వయోగములకే క్రమముగ కర్మరాదిమార్గ మనియు భూమాది
మార్గ మనియు చేను.

భారతీయ ఆధ్యాత్మిక సంఘము

(వి. జి. యు. సి. గార్స్, బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. వి. పునవ-సిటీ)

వైదిక యజ్ఞమునూర్పి శాస్త్రము బ్రతికెను (కానినలేఖ పాత కమనాశ్రమములను వర్జియించు బలవంత శాస్త్రసాహిత్యము)

ఈ శాస్త్రమునూర్పి జనశ్రవణమున పని విస్తారము. దీనికి నిధి కేటగిరియే దుస్తరము. ఇందుననే ప్రాచీన భూమిని ప్రకాశమునకు తెచ్చుటకు నిర్ణయించుట మిక్కిలి కష్టము. గ్రంథము చేయవలయునని కార్యక్రమ మంతిరిని నిర్వహించుచున్న విశేష భవన మానవత్వము. ఈ సంగతి వెళ్ళిపోయిన నూచింత బడినది. ఈ సమయమునూర్పి (ప్రామాణ్యము కేవలము నందరికీ తెలిసి యాధ్యాత్మిక జ్ఞాన ప్రచారమునూర్పి యావత్వము మహా జనుల ప్రాచీనమైన భవనము చేయవలదు. మన ముద్దేశించిన పనులన్నియు నిర్వహించు నిర్వహించుటకు గల కష్టములన్నియు కొన్ని యంతరములలోనే ఇప్పుడు ప్రారంభించినచో బోధన తెలియలేదు. పరిణామగతమైన క్రమమునూర్పి యశేష లనే కవిధములకు గలచో యిప్పుడున్నాము. దీనిలో చాలభాగము విశేష భవనమునూర్పి గూడుకొనియున్నది. కనుక శాస్త్రముల మన ఈ సంగతిని మనము నానలచో యేమనగా:— ఈ శాస్త్రముల మూలమునను పీలయింపుడు ప్రదర్శనాదుల మూలమునను ప్రచారము ప్రారంభించవలెను. ఇట్టి సంఘమును బ్రోత్సహించుటయొక్క యావత్వము కేవలమునందు గుర్తించవలెను ప్రచారముల యుద్దేశము. ఈ విధముగా పరిపాదించినచో ప్రచారముల విశేష కష్టముల కొరకులననగర్హముండదు.

కొలదికష్టములతో జ్ఞాన ప్రచారము జరుగుట కిది భావము పొందును. అభిమానులును ప్రచారములను చా మేమున చేసినదియు ఈ విధమున నవలంబించినచో తమకు గలిగిన యనుభవమున నాభిమానమునూర్పి మన సంఘము పక్షమున శాస్త్రము జరుగుచున్నదియు శాస్త్రము చేసినదియు గలుగుదును. ఇంకను ఈ విషయమును గూర్చి వివరము తెలుగగోరినవారు శాస్త్ర ప్రాచీన తెలిసికొనవచ్చును. ఈ యుద్దమమునందు అభిమానులు గలవారికి సాయము చేయుటయందును సలహా ఇచ్చుటయందును వాకు బరమప్రీతి.

కృష్ణాపత్రికానుబంధము.

వర్తమాన కాలమున యావత్పాఠశాలలలో పరిశోధింపు శాస్త్రీయోద్ధమప్రభావముతో, స్వస్వరూపమును విస్మరించిన ఆంధ్రులు సహితము గౌరవకాలము నుండియు స్వలాభియతర్యజ్ఞానమువల్ల, పలుకాఖలయందు పరిశోధనలను గావించి కా కంఠించి. ఈ ప్రయత్నము లేదుకాఖలయందు చేయవలయు గొన సాగుచున్నదియు, ఆంధ్రవర్తమానము దొడ్డుకు పాడుగి యెన్నియుఖలులలో నెంతటియు సులభమైనదియు, ఆంధ్రులభావి భాగ్యమును నూచించు వేదాంతమున లేదుకాఖల విశిష్టమైనదియు, ఆంధ్రవర్తమానముల నీవేదించుటకు వారము వారము కృష్ణాపత్రిక కనుబడియై పరిశోధన సుదృఢమైనది. ఈ వ్యాసములు సాక్ష్యమైనంతటికంటె చిత్తరువులతో బృహత్పత్రికలకు బడుచుండును.

(1) ఆంధ్రభూమియొక్క నైర్వహణమును వెలుపు పర్యవేక్షణము, నదులు, అరణ్యములు, యాత్రాస్థలములు, జలపాతములు, గనులు, ఆరోగ్యస్థానములు, సరోవరములు, మొదలగు ప్రకృతివైచిత్ర్యములు.

(2) ఆంధ్రుల కళానైర్వహణము వెల్లడించు చిత్రలేఖనము, కల్పన, శిల్పము, కవిత్వము, మొదలగు విద్యా విశేషములు.

(3) ఆంధ్రవాఙ్మయ మాధుర్యమును జవిజూపు పద్యములు, గీతములు, పాటలు, కథలు, నాటకములు, నూత్నము మొదలగు సాహిత్యరచనలు

(4) ఆంధ్రుల విలాసమును నూచించు ఆటలు, విశోపములు, పండుగలు, ఉత్సవాలు, దుస్తులు, కేషములు ఆలంకారములు మొదలగు కళాస్థలు.

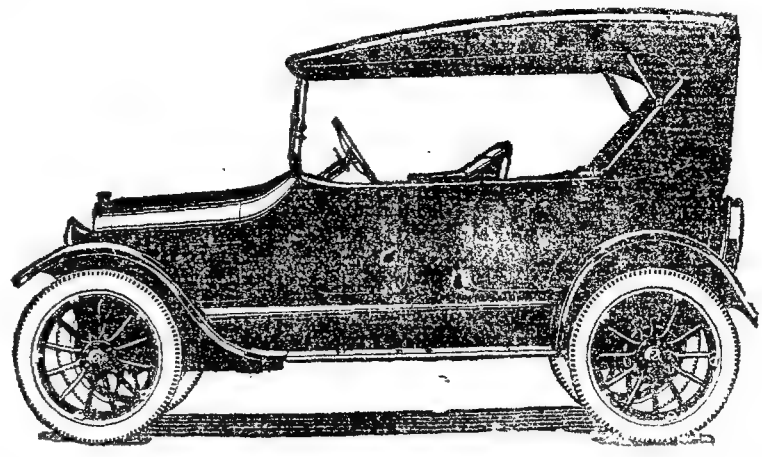
(5) ఆంధ్రుల కృత్రిమములు వెలుపు గాఢలు, పురాణములు, ఇతివృత్తములు, సంప్రదాయములు, మతములు మొదలగు చరిత్రకథనములు.

ఇట్టి వివిధాంశముల నెల్లటిలో తెలియగాని ఆంధ్రుల ప్రతిభావిశేషములు వెల్లడికావలెను. ఇట్టికార్యమును సాధించుటకు మిగిలిన పండితులు, పరిశోధకులు, తోడ్పడుట యత్యవసరము. మిగిలినవారును నమ్ముకొనియే యావత్వము సాహసించవలెను. పరిశోధనలలోను, కేవలభవనమునందును మిగిలినవారు లీన గాధలను, పాటలను, పాద్యములను ముగిసినచో ఆంధ్రమున కేవలభవనము. బానిని తెలిసి కృత్రిమ ప్రాధాన్యముగ బానినను.

పురాణం సూరిశాస్త్రి, కృష్ణాపత్రిక సంపాదకునిగాను.

చివ్రలెటు మోటారుబండ్లు CHEVRELETT MOTOR CARS

ప్రపంచమంతటను చవుకయగు మోటారుబండి యిదియే వెల 3500/- రూపాయిలు మారు 3500 యిచ్చి యిబండిని కొని ఒక లైసెన్సుకమాత్రమే 15 రూపాయిలు ఖర్చుపెట్టవలెను. ఈక్రింది ఆధనపు సామానులు కొన నక్కరలేదు. ఒక స్పీరుటైరు ట్యాబు 100-0-0 స్పీడమోటరు 60-0-0 మాగ్నెటోవాటిఫికేషన్ 250-0-0 సెల్ ఫోన్ స్టార్టు 400-0-0 మొత్తము, రు. 810-0-0

మారు యిబండిని కొనినయెడల సుఖముగా నిదిచరచును. మొత్తము చవుకయని భవపడి పూర్తి సామగ్రిలు తేలిక కొనినయెడల, చివరకు యెక్కువఖర్చు అగును. రు 3500 లో 810 రిపేషన్ రు 2790 యగును. ఈ బండిని ప్రకప్తమైన సామగ్రితో తయారుచేయడమయినది చాలకాలము మున్ను—యితర విషయములను ప్రాచీన తెలిసికొనవచ్చును. స్వంతవనిగిగాని, అద్దకిగాని అమూల్యమైన బండియొక్క ప్రవేశము. స్పీరుసామానుల యెప్పుడున్న అంతరాయమును దొరకును. గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి, విశాఖపట్నం సము ఏజంట్లు. కరస్పాండన్సు 9 బ్రాడ్వే యింగ్లిషు సైకలు మోటారుఇంజిన్స్ కంపెనీ మద్రాసు అని వ్రాయవలెను. కాకినాడ, మద్రాసు.

త్యరచదు!! గవర్న మెంటువారి అనుమతిబొందిన మించిపోవును!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టిక్కెట్లు 550 మాత్ర మేయున్నవి 2750 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ మీ అదృష్టమును మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు ఇదియేతగిన పరీక్షించుకొనుటకు టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్ర మే. తరుణము

అత్యలాభా కృష్ణజిల్లా ఏలూరు మేడలాటరీలోని శాతాలాట మ్యూనిసిపల్ నెం 148 రు గల రెండంశములమేడలాటరీ టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి 550 మాత్ర మేయున్నవి. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్యవదనితో దొరకవు. 2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపి తేలియున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రదేశ్ లోను, ప్రచురపరచి గొప్పయదృష్టములు, పెద్దవనస్థులయెడల ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. ఈ టిక్కెట్లరల్ల పనులయ్యే సామ్యులో యెంట్ల కమిషన్ కగయిరా ఖర్చులపోను మిగతాసామ్యు లాటరీ వేయవలెను ఏలూరు వెంటల్ కో ఆఫరేటివు బ్యాంక్ లో నుంచబడును. 4. ఈ కేడెట్ల తనఖాలు కగయిరావలెను. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతఖర్చులతో ప్రవేశపెట్టవలెను వ్రాయించుకొని రిజిస్టర్ చేయించుకోవలెను. 5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమకేర, నివాసము స్పష్టముగ ప్రాచీ టిక్కెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొప్పున కావలెను మిగిలినవారు వేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టపాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను వారికి ఒక టిక్కెట్లు కమిషన్ గా నివ్వబడును. 6. టిక్కెట్లు వి. వి. గా పంపవలెను. పోస్టుఖర్చులు పంపినచో జవాబు యివ్వబడదు. మద్రాసునందు టిక్కెట్లు ఈ దిగున తెలుపబడిన విలాసములలో నుంచువారికెల్ల కూడ దొరకును (1) వి. కేవలగిరావుపంతులుగారు, నల్లపేడిటెరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 కెంటుకెట్టిపిడి, మద్రాసు. (2) వి. వి. శారాయణస్వామిసాయుడు, మాజీటి కుబ్బుద్యకంపెనీ, 67, గిడ్డంగిపిడి, మద్రాసు. మద్రాసునివాసుల సౌకర్యార్థమే ఈ యేర్పాటు చేయబడినది. బడుటపూరితో నుంచువారు టిక్కెట్లును రిజిస్టర్ మూలముగా పంపుటకై 0-4-0 లు అకీకముగా పంపవలె

ఏలూరు 1-8-1928 మాటూరి సర్వేశం, మేడలాటరీదారుడు.

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ సెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటించబడిన

భాస్కర రామాయణం రూ 4-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అన్డ్ కంపెనీ వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్ డింగు, శైవాబజారుకోడ్డు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

తామర తైలము — తామర, తిట్ల, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రాఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బి 1-8 0-6-0, అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

మ ద రా ను శా న న న భ

తూర్పుతీరమున స్వేచ్ఛల్ సాయుధదళము నుంచుట

ప్రభుత్వమువారి నూతనసిద్ధాంతము

చె ఆ సా ల లు, గ్రా ం టు

నేటికార్యక్రమము

మార్చి 17:-కానకభ యాయవయము మరల 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గా. కె. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు అగ్రాధికారము వహించిరి. ప్రేక్షకుల గృహిణి భార్యలు నుండెను.

ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

తూర్పుతీరము స్వేచ్ఛల్ పోలీసు

తూర్పుతీరమున స్వేచ్ఛల్ పోలీసు క్రొత్త శిర్కాటు చేయుటపై ప్రశ్నోత్తరములు 76, 884 ను తీసివేయవలెనని అనుచున్న కృష్ణారావుగారు దుపాదించిరి.

కృష్ణారావుగారి డిప్యూటీ: ఈపోలీసు దళమును కాశ్య తముగ నుంచవలెనను సూచనగలదున్నట్లున్నది. రాగలవంశస్థులను ఇందులపై భవనముల నిర్మించుటపై 1 లక్ష ప్రశ్నోత్తరములపై ప్రారంభించు పన్నుటికి 1 లక్షకన్న పావులు. చేతననందును, తూర్పుతీరమునందును సం గ్రాహకాంతి గలదు. ఇట్లు తొందరపడి స్వేచ్ఛల్ పోలీసును నియమించుటలన యడంబ్రపి గలుగును. అనంతరపు 1 గంటకు గాక, వ్యయమును అధిముగ వగను.

ప్రభుత్వమువారి నూతన సిద్ధాంతము

అంశం గా. పి. పి. కామస్వామియ్యయ్యగారు ప్రశ్నోత్తర మిచ్చిరి: తూర్పుతీరమున స్వేచ్ఛల్ పోలీసుదళమును పెట్టుకొనుట మే కానకభ ఆర్థిక యజ్ఞసంఘమువారు అంగీకరించిరి. రిజర్వులో వాయుభాగములగునా రిజర్వునుంచుచుండును. అదిగోనునందు 1 ఇన్ స్పెక్టరును 4 సబ్ ఇన్స్పెక్టరును, 14 పోస్ట్ కనిస్టేబులును, 167 కని స్టేబులును నుండును. కలహారు మిలిటరీవారిని తెప్పించుట రాజ సీలిగాదు. ఇర్దుముగాదు. ఏజెన్సీలో కిటారి జరిగినది. కిటారి లై మలకారు మిలిటరీ పోలీసును తెప్పించవలసి వచ్చెను. ఇందుచేత 2 లక్షలు వ్యయమయ్యెను. వ్యయమగుట గాక, పోలీసుదళ మిచ్చుచునున్నప్పుడు నుండు నెడలగడలిదల వెంటనే తగ్గుటకాకముందును. రాజధానులలో కాంతిని సుంక్షించుట యు, అల్లులను కిప్పించుటయు, పోలీసువారి పనియేగాని మిలి టరీవారి పనిగాదని ప్రతిరాజ్యాంగ శత్రువును తెలిసియుండును. మిలిటరీవారిని తెప్పించునెడల వారిపోషణపై యగువ్యయమును ప్రతి ప్రెసాతో గూడ రాష్ట్రీయప్రభుత్వము చెల్లించవలెనని భారత ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయించిరి. రాజధానియందు రాజీ యాదోళన కిగినది. కాని మరల ఎప్పుడేమిగనో తెలియదు. ఇట్టి పందర్బములలో, రిజర్వు పోలీసు దళము నుంచుట యు చిత మనియు, అనవసరమనియు, ప్రతివాదము అంగీకరింపక తప్ప దు. ఈ దళమునందు 150 మంది బల్లారి పోలీసులును 50 మంది రాజవహించుద్రవరం పోలీసులును నుండును. ప్రభుత్వమువారు యందుగ జాగ్రత్తపడుట యవసరమని గా. లామెంబరు ప్రభుత్వ డ్టర మిచ్చిరి.

కట్టమంది రామలింగా కెడ్డిగారు ఉపపాదనను బరచుచు నిట్లు చెప్పిరి:

ప్రభుత్వమువారి డిట్టి రిజర్వు పోలీసు దళమును నియమించ వలయునపుడు కానకభయం దొక శిర్కానము నుపపాదించవలె నేగాని తటాకున బట్టెనుండు ప్రతేకపెట్టుట యనుచితముగ నున్నది. మిలిటరీని పిలిపించుట రా జ సీ లి గా ద ని లామెంబరు చెప్పెను. ఈ రిజర్వు దళము నుంచి నకు మిలిటరీని అవసరము వచ్చినపుడు పిలిపించుటకు తగ్గుదు. లామెంబరు సిద్ధాంతిగించిన నీతి ఆవరణయోగ్యము గాదు. మలకారులో స్వేచ్ఛల్ పోలీసు చాలమంది పనిచేసినని వారిని గూర్చి గతవర్షమున గా. వ్యాప్తగారును, జి. హెచ్. ధామ ముగారును ప్రాతరహితము గావించిరి. మలకారులో మిలిటరీ వారు తమ పని గావించిన పిమ్మట స్వేచ్ఛల్ పోలీసు వచ్చెను. స్వేచ్ఛల్ పోలీసు మలకారులో గావించిన చర్యలు కీర్తి ప్రదముగ లేదని కెడ్డిగారు చెప్పిరి.

హె. రామచంద్రారావుగారును ఉపపాదన కనకూల ముగ చూపిరి: స్వేచ్ఛల్ పోలీసుదళమును గూర్చి ప్రభుత్వ మువారి శిర్కానమును ప్రతేకపెట్టెయింపవలెననిది. మిలిటరీ

నిన్నటిదిన చర్య

కారాగృహములు - 50 వేలు తగ్గింపబడుట

నిన్న ఫలహారాంతరము కానకభభ్యులు సమావేశమైరి. కారాగృహముల గ్రాంటు మొత్తమునందు 2 లక్షలు తగ్గించవలయునని సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు గావించిన సవరణ పై చర్య ప్రారంభమయ్యెను.

2|| బి|| మోచర్ల కామచంద్రారావుగారు మాట్లాడుచు రాష్ట్ర మునందంతయు కాంతి స్థాపిత బడినదనియు కడపిస సువర్ణర ము ఖర్చులకన్న ఈసంవత్సరము కి లక్షలు ఖర్చు అధికముగ కోరబడెననియు చెందు లక్షల ఖర్చులను సులభముగ తగ్గించు కొనవచ్చునని చెప్పిరి.

ఒక సవరణ

2 లక్షలు ఖర్చులు తగ్గించుటకు బదులు 50 వేలు తగ్గించవలయునని టి. ఎ. రామలింగంకెట్టిగారిక సవరణ నుపపా దించుచు ఎత్తువమొత్తమున తగ్గించ ప్రభుత్వమువారు అకా ఖన నిర్వహించుట కష్టమగుననియు కారాగృహముల పరిపాలన ముల విషయమై కమిషనరీయములను ప్రకటించుచు 50 వేలు ఖర్చు తగ్గించినచోనని చెట్టిగారు చెప్పిరి.

యస్. పి. వణ్ణుగం పిల్లెగారు సవరణను బలపరచిరి.

50 వేలు కాక లక్షమొక్కములు ఖర్చులు తగ్గించవల యునని సవరణ నుపపాదించ వరసింహాచారిగారు కళియాణం కెడ్డిగారు ప్రయత్నించి కాని అభ్యర్థుడు వారికి అనుమతి ఇవ్వఁబోయెను.

చర్యకు ప్రభుత్వర మిచ్చుచు సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు ఇట్లు చెప్పిరి.

వారిని రాష్ట్రీయసవరణలకు పిలిపించుట రాజసీలి గాదని లా మెంబరు చెప్పెను. ఈ మధ్య సామ్రాజ్య కా స నభయం నేనానాయకుడు. రానిన్నను ప్రభువు సైనికవ్య యమును గూర్చి ప్రభుత్వర మిచ్చుచు కొంతభాగము రాష్ట్ర ముల కాంతిని కాపాడుటకు కావలసియుండె నని చెప్పి సమర్థిం చుకొనెను. నేనానాయకు దానిధముగ చెప్పియుండుట మరల లామెంబరు ఇక్కడకెక్కడ రా జ సీ లి ని సి థ్థాం తి కరింతుట విచిత్రముగ నున్నది. ఇంకొక వాదము గ ఏజెన్సీ పితూరి పెట్టబడెను. ఏజెన్సీ పితూరి ప్రతిదినమున జరు గునదికావు. గతవర్షమున 1879 వ సంవత్సరమునందు జరి గెను. ఇప్పుడు పితూరి అరిగినది.

గా. వ్యాప్తగారు పితూరి అరిగలేదు.

హె. రా: అరిగినదని వేన తలంచుచున్నాను. మూల మూలమున్న వారిని కేటాడకలెనన్న, నే నేమియు చేయవలను. ఇట్టిసందర్భములలో గా. లామెంబరు ఈ యుపపాదన నున సుహరించికలెనని నేను కోరు చు న్నా నని రామచంద్ర రావుగారు చెప్పిరి.

అర్. టి. వణ్ణుఖంకెట్టిగారును ఉపపాదన కనకూల ముగ చూపిరి. ఇట్టివిషయములు ఒకమారు వచ్చినపుడు భా యమగును. అదియునుగాక ప్రభుత్వమువారు ఇట్టికార్యముల నున తామే యాంకోళనకు కారకు లగుచున్నారని. ఎప్పుడో యకాంతివగునని కాశ్యతముగ నొక స్వేచ్ఛల్ దళమును నుంచుట యభ్యర్థము. గా. లామెంబరు ఈయపపాదన నునసహరింతునటు యుక్తమని నేను దృఢముగ తలంచుచున్నా నని వణ్ణుఖంకెట్టిగారు చెప్పిరి.

గా. వ్యాప్తగారు ఉపపాదన వాడేమింపుచు, మలకారులో పోలీసులు గావించిన చర్యలను సమర్థించిరి.

అభ్యర్థుడు— ఉపపాదన నంగీకరింపవలెనను, మలకారు పోలీసులకీర్తికలగదనియు, ఒకసంవత్సరమునకు నంగీకరిం తుటయో నిరాకరించుటయో మూతమే అలాగింపవలెననియు చెప్పిరి.

ఉపపాదనకు అనుకూలముగ 84 మందియు, ప్రతిపూల ముగ 84 మందియు నుండిరి. ఇరుపక్షములను సమానముగ నుం డెను. అభ్యర్థుడు ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ తనసమ్మతినిచ్చు టచే, ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

సభ ఇంకను జరుగుచున్నది.

ఖర్చును తగ్గించవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారి కారాగృహ పరిపాలనవిధానమును విరుద్ధించ వలయునను ఉద్దేశ ముతోను నేనీసవరణ నుపపాదించితిని. ఈఖర్చు మొత్తము లో సగముమాత్రమే ఖైదీల సౌకర్యముల కొరకు వ్య యమగుచున్నది. మిగిలిన సగము ఉద్యోగుల జీతముల క్రింద ఖర్చు అగుచున్నది. విచారణ కాని ఖైదీలసంఖ్యను తీసివైచిమాసి కాఖైదీల సంఖ్యను అసహాయవాదుల సంఖ్యను తగ్గించిన ఈకాఖ యందు చెందుతులు ఖర్చులు తగ్గించుట మిగుల సులభము. ము పిలా విప్లవ సమయమునందును అసహాయవాద్యమును తీవ్రముగ వ్యాపించియున్న సమయమునందును మాపిలాలను అసహాయవా దులను అధికముగ కారాగృహము నందుంచుట అవసరమైయుం దిన యుంజవచ్చును. కాని ఇప్పుడు అట్టి వివరీత పరిస్థితులేమి యు లేవు. కాంతిస్థాపించబడినది. మలకారు నందుండు మాపిలా లందరను ఖండించిన తాగుండునని విప్లవ సమయమునందు మల కాదు పొందువులు అభిప్రాయపడిరి.

కృష్ణనునాయుడు— పిచ్చిపట్టినవారే ఇట్లు చెప్పెదరు. నే నెన్నడు ఇట్లు చెప్పియుండలేను.

వెంకట రమణయ్యగారు:— అవును. కృష్ణనునాయుడు గారు పిచ్చివారు కారను విషయము వాకు చక్కగా తెలియును. మలకారులో కొందరుపొందువులట్లు అభిప్రాయపడిరిని మాత్రము చెప్పి యుంటిని. అగి వివరీత సమయములు. ఇప్పుడు అట్లు భయపడుటకు అవకాశములేదు. మరియొక విషయము ఖైదీల ఆహారము సౌకర్యములు మున్నగువాటిని తగ్గించవలయునని నేను కోరుటలేదు. ఉద్యోగులసంఖ్య తగ్గించి అనవసరముగ కారాగృహము నందుంచబడిన వారిని తగ్గించవలయునని కోరు చున్నాను.

గా. వ్యాప్తగారు ప్రభుత్వరమిచ్చుచు ఎంతవరకు ఖర్చులు తగ్గించవచ్చునో అంతవరకు ఖర్చులు తగ్గింపబడిన వనియు, ఒక ఖైదీకి సంవత్సరమునకు 100 రూపాయల ఖర్చు అగుననియు ఈ లెక్కను ఈ శిర్కానము ఆమోదించబడిన 2 వేల మంది ఖైదీ లను విడుదలచేయవలసి యుండుననియు ఇట్లు చేయుట సుల భముగాదని వాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోవుట

రామలింగం కెట్టిగారి సవరణ ఓటుకు పెట్టబడెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు ప్రతిపూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి. 84 గురు అనుకూలముగను 84 గురు ప్రతిపూలముగను సమ్మతులనొసగిరి. సవరణ అధిసంఖ్యకులచే ఆమోదించబడెను. గ్రాంటు మొత్తము నందు 50 వేలును తగ్గింపబడెను.

గ్రాంటు మొత్తమునందు సూచనాపద్ధతులు తగ్గించవల యునని అర్. క్రినివాస అయ్యగారు పపాదించుచు ఖైదీలకు మంచిసౌకర్యము లివ్వబడుట లేదనియు, అసహాయవాద లైకలు ఉన్నత తరగతులకు చేరవలయునను వారికి మజ్జిగ కూడ ఇచ్చుటలేవనియు చెప్పిరి.

గా. వ్యాప్తగారు ప్రభుత్వర మిచ్చుచు గ్రాంటు మొత్త మునందు 50 వేలు తగ్గింపబడె ననియు ఎత్తువ సౌకర్యములు కలగకలేవలయుననిన ఎత్తువధనము కావలసి యుండుననియు ఖర్చులు తగ్గింపఁడుటచే తాని సవరణను అంగీకరింపవలసి ననియు చెప్పెను. సవరణ ఉపసంహరించుకో బడెను.

కారాగృహముల డిమాండు 85.81 లక్షలు (మినహా యింపు 50 వేలు రూపాయలు) వోటుకు పెట్టబడెను. డిమాండు ఆమోదించ బడెను.

పోలీసు డిమాండు

153.63 లక్షలు

పోలీసుకాఖండి 153.63 లక్షలు కావలయునని గా. పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు దుపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

పోలీసు కాఖయందు పిల్లెంతవరకు ఖర్చులను తగ్గించ వలయునని ప్రభుత్వమువారు దేహించుచున్నారు. 50 కె. శ్రీని వాసఅయ్యగారు రివివముమై ఆలోచించి ప్రభుత్వమువారికి సలహా నిచ్చుట కొక సంఘము నేర్పించిరి ప్రెసాన్సు కమిటి కభ్యు లియవురు ఈసంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నారు. పోలీసు కాఖపుర్నిర్మాణమును గురించి ఈ సంఘమువారు సంప్రార్థము గ పరిశీలించెదరు. అధికముగ నున్న ఇన్సువెక్టర్లు గవో ఇన్సు వెక్టరులు పోలీసు కాన్సుటేబులును ఉన్నతోద్యోగులను తీసివేయు విషయ మైమాడ ఈసంఘమువారు సలహా ఇచ్చెదరు. ఈ సలహాలను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి ఉత్తరవులు ప్రక టించెదరు. ఖర్చులను తగ్గిం ప వ ల యు న ని శిర్కానముల నుపపాదించుటకు సభ్యులకు సంప్రార్థాధికారము లరుగాని పోలీసు కర్తవ్యములు గన్నిటిని పరిశీలించుటకు

ప్రత్యేకములు మేర్పరచబడుటచే ప్రత్యేక భుజ్యుల కిచ్చిం
చుచు సభనారు తీర్మానముల గావించిన ఈ ప్రత్యేక సంఘము
వారిపని కష్టమగును. కావున ఈ సభసభ్యులు తమ అభిప్రాయ
ముల ప్రకటించిన సభాపరిషత్తును సులభమగును. ఇందుచే
సభ్యులు తమ ఇష్టమున విస్తృత ప్రతినిధి కమిషన్

వి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—గౌ. లా
సభ్యుని మాటలు విన్నవించుట భుజ్యుల కిచ్చింపబడుచున్న
తీర్మానములచే చర్చ జరుగుటకు పోలీసు పరిపాలనా విధాన
మును విమర్శించుటకు నోటీసు ఇవ్వబడిన చిన్న మొత్తమును
తగ్గింపబడుచున్న తీర్మానములచే ముందు చర్చ జరుగుట ఉచిత
ముగ నుండునని. ఈ సలహాను గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్య
గారు అంగీకరించిరి. గాని స్టాండింగ్ ఆర్డరుల ననుసరించి
తీర్మానములచే ప్రత్యేక చర్చ జరుగవలసి యుండుటచే ముం
దుగ చిన్న మొత్తముల కిచ్చింపబడుచున్న తీర్మానములచే చర్చ
జరుగుటకు వీలులేదని అదృశ్యము దుర్మయించెను.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఉపాధ్యక్షవాక్యములలో
భయము అధికముగ నుండెను. సభ్యులందరూ గౌ. లా సభ్యునికి కళ
మైపోయిరి. అనేకులు తమ సభాసభ్యుల నుపపాదించునీరేదు.
కొందరు తమ సభాసభ్యుల నుపపాదించిరిగాని తానీ విషయమై
అలోచించెదనని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటతో
అసహనము కూడ ఉపసంహరించుకొనెను. ప్రతిపక్షమును
ఈ విషయమును కూడ పోలీసు సంఘమువారు పరిశీలించెదనని
లా సభ్యుడు చెప్పుచు ప్రతిపక్షుల కట్టుదలను ఒడిపజాలిరి (బా
హ్య జేతరపక్షమువారు కూడ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు
గాని అన్ని సమయములకు బలపరచుచుండిరి. రెండు మూడు
సభ్యులును 15 పి. త్యాగరాజు కెట్టిగారే ప్రభుత్వ పక్ష
మున మాట్లాడుచు గౌ. లా సభ్యునిపని సులభము గావించెను.
సేలం ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలయందు ప్రత్యేక సాయుధపో
లీసు దళమును స్థాపించుటకు సంసిద్ధులగుటగా రుప
పాదించిన తీర్మానముపై మాత్రము కొంతకాలము అధికముగ
చర్చ జరిగెను. తీర్మానము భేదాభిప్రాయములు
ప్రకటించబడెను. కడకు ఇచ్చుట కూడ
సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు గెలిచిరి.

సవరణలు

ఇన్నువెక్తుల జీతములందు 100 రూ॥లు కిచ్చి చరలయు
ని సమల్లాబాదును సాహెబుగారు రుపపాదించుచు మహమ్మదీ
యులకు ఇన్నువెక్తుల పదవుల నిధికిముగ ఇచ్చుటయుని కోరిరి.
గౌ. లా మెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇచ్చుట సంగతునం
దున్న పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు లిరువురు మహమ్మదీయుల
అనియు, అర్హులగు మహమ్మదీయులు దొంగిన వారికి ఉన్నతో
కోర్కెముల నియమములపై ప్రభుత్వమువారి కెట్టి ఆక్షేపణ
యొందదని చెప్పిరి. సభరణ ఉపసంహరించుకొనెను.

సగరపుపోలీసువారి జీతములపై ప్రత్యేకింపబడి 1077400
రూ॥లములలో లక్షరూ॥లముల కిచ్చింపబడుచు నని వెంకట
రమణయ్యగారు రుపపాదించిరి.

సగరముగల విశిష్టకరిగ్రామములను పోలీసుభటు
లను క్రిందియందు యుక్తము కాదనియు ప్రభుత్వమువారి కిచ్చి
యమై సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఇచ్చుట యుక్తమని కె. పి.
త్యాగరాజు కెట్టిగారు చెప్పిరి.

పోలీసు భటుల సంఖ్య అధికము కాలేదనియు జీతములు
మాత్రమే పెంచబడినవినియు అందుచే గతసంవత్సరము
కన్న ఈ సంవత్సరము భుజ్యులు అధిక్రమించి గౌ. లా మెంబరు
తెలిపెను. సభరణ ఉపసంహరించుకొనెను.

టవును ఇన్నువెక్తులు

ప్రెసిడెన్సీ పోలీసు గ్రాంటు మొత్తమునందు నూరు
రూ॥లములు తగ్గింపవలయునని తని కాచులం
కెట్టిగారు రుపపాదించుచు ఈ సంగతిని సంగ
పోలీసువారిలో అసంతృప్తి అధికముగ నున్నదనియు అంతే
గత ఇన్నువెక్తుల ఎక్కువజేయు, హిందు సభ ఇన్నువెక్తులకు
తక్కువజేయు ఇవ్వబడుననియు ఈ అన్యాయము తొల
గించవలెనని లా సభ్యుని కెట్టిగారు కోరిరి.

ఈ విషయము తానే స్వయముగా అలోచించి పోలీసుల
ఇచ్చుటయు తొలగించెదనని గౌ. లా సభ్యుడు వాదన
చేసెను.

ప్రభుత్వము అధికారమునందున్న సభ్యునివలె పాదధూతి
రహితముగ మాట్లాడక తృప్తికరముగా జవాబును. రామస్వామి
అయ్యగారు విమర్శించుటకు సంతసింది తని కాచులం కెట్టిగారు తమ
సభరణ సుపసంహరించుకొనిరి.

పోలీసు భాషయందలి ఉన్నతోకోర్కెల కొందరిను
తీసివేయవలయు నని కొందరు సభ్యులు సభరణల నుపపాదించిరి.
పోలీసు కమిషనరు రిమాయ మై అలోచించెదనని గౌ. సభ్యుడు
ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఈ సభరణ లన్నియు ఉపసంహరించుకొ
నెను.

సేలం ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలు
సాయుధ పోలీసుదళము

సేలం ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలయందు సాయుధపో
లీసుదళమును స్థాపించుటపై ప్రత్యేకింపబడిన 19886 రూ॥లము
లను తీసివేయవలయు, నని టి. యం. సరసింహాచార్యులుగా రు
పపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ జిల్లాలోయందు సాయుధపోలీసు
దళమును స్థాపించుట వలన అవసరమైనట్లొక తెలియజేస్తుంది. ఇట్లు
ప్రభుత్వమువారు చేయుటచేతనే కొంతముగ నుండు జిల్లాలలో
కూడ ఉత్తరము అధికమగుచుండును. ఎక్కువైన అల్లకల
జరుగునీరూ అందులకు అధికముగ పోలీసు వారి
సంచరలయుని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదనని వాద
తెలియజేసెను. ఈ మాత్రము నవలంబించిన ప్రతిగామమునందు
గ్రామస్థుల సంఖ్యకన్న అధికమగు పోలీసు సంఖ్య నుంచుట అవ
సరమగును. ఈ విషయమై కూడ గౌ. లా సభ్యుడు మానించిన
పోలీసు సంఘమువారు కరిగించెదరేమో యని సరసింహాచార్యు
లుగారు హేళనముగ చెప్పిరి.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు, గోవిందరావురాయ
గారు, యం. రామచంద్రరావుగారు సభరణను బలపరచుచు
అవసరమైన ఇతర జిల్లాలయందలి రిజర్వుల నుపయోగించవచ్చు
నని చెప్పిరి.

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు మాట్లాడుచు
పోలీసు సంఖ్యను అధికము చేయవలయునని ఆజ్ఞాపకత్వము ప్రభు
త్వమువారిని కోరినదియు ఆజ్ఞాపకత్వము పరిశీలనను జరిపిమాడ
పోలీసు సంఖ్యను అధికముచేయుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారికి
తోచెననియు వైవాన్స కమిటీవారి ఫిర్యావును ఆమోదించినదియు
జెప్పెను.

కె. పి. త్యాగరాజు కెట్టిగారు మాట్లాడుట అవసర
ముగ సాయుధ పోలీసుదళమును స్థాపించ ప్రభుత్వము వారు
యత్నించరనియు కావున ఈ మొత్తమును ఆమోదించుట అవ
సరమనియు చెప్పిరి.

సభరణను బలపరచుచు కేభూషణ కెస్కో, ఎ. యస్.
కృష్ణారావుగారు మాట్లాడిరి.

చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తాను రాజకీయాదోళ
నమును కొంతకాలము జరిపినదియు, విచారితవ్యమైనదిగాని
సాయుధపోలీసు దళస్థాపనమును తాను గీరించుచుండి యుం
దదనియు, పోలీసు సంఖ్య పెంచుటకు అధికారము కలుగ
లే ఇట్లు చెప్పిరి. నచ్చెననియు గౌ. రామస్వామి అయ్యగారు
చెప్పిరి.

సాయుధ పోలీసు దళపు భుజ్యులను తీసివేయవలయు
నని సరసింహాచార్యులుగా రి సభరణపై సమ్యక్ముఖ పుచ్చుకొన
డెను. అనుకూలముగ 18 మంది ప్రతిపక్షముగ 27 మంది సమ్య
క్ముఖుల నొసగిరి. అధిక సంఖ్యకులచే సభరణ నిరాకరింపబడెను.
అప్పటికి 5.30 గంటలకుటచే కథ ఆపుట చేయబడెను.
చరల కేటి దినము ఉదయం 11 గంటలకు కమాండో జయ్యెదరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము
పురాణ గ్రంథముల కాకినాడ

ఈ గ్రంథనిలయము 1911 సం॥ కర్వరములో స్థాపించబడినది.
ఇప్పుడు రాజచంద్రునితో కాకినాడకు మార్చబడినది. ఇంతటి
నుండి యిందు దేశభాషాభివృద్ధి కరణములగు పురాణములకు ముల
భవనమున రెండు మాసముల కొక సుపురముగా వెలయుచు
నుండును. ప్రస్తుతము వివిధ పురాణములు 1,2 సంపుటలుగా క్యాలి
గ్రాఫైజుతో వెలకడినవి.

- (1) ఇందు చందాదారులుగా కేరవాడు 0.80 లు
ప్రవేశ రుసుము చెల్లింపవలెను.
- (2) చందాదారులకు క్యాలిగ్రాఫైజులకు గంటలము
పోస్టేజీకాక రు 1-00 మాత్రమే.
- (3) వి. పి. పాఠశాలములకు తేని వైద్యము ఇలాకా వా
క్యముల పోస్టేజీసహా నిర్వహించుచు రు 8-00 లు యిందు
గ చెల్లించియేదల వారికి అనుసంపుటములవలన రిజిస్ట్రీగా
జంపుచుండును.
- (4) ఇంకా సహాయముగా కేరవాడు సంవత్సరముకు
రు 12-00 లు ఇచ్చినచో అవత్సరములో వెలయు అనుసంపు
టములు వారికి రిజిస్ట్రీగా రు 5-00 మాత్రము కాక వారిశాఖము
లోక సంపుటములో ప్రకటించును.

(5) ఇందు పోషకులుగా కేరవాడు సాధారణము 2 కన్న సా
ధిక రు 116/ చిరాళ మిచ్చినచో వారిశాఖములు గ్రంథముల
ప్రకటించుచు నిలయునని వెలకడు గ్రంథములను వారి కుచిత
ముగ జంపుచుండును.

(6) ర జవాబులుగా కేర జమీందారులు, మన
రాజులు శ్రీ గంగులము రెండు మాటవదల్చు గాని అంతకు
మించి వారి యాదార్శమునకు దగిన చిరాళమునుగాని యెవరి
గినచో వారిశాఖముల గ్రంథముల ప్రకటించుచు ఇందు వెలక
డిగ గ్రంథముల నన్నిటిని వారికి జంపుచుండును.

ఇం దీవరకు వెలవడినవలలు

1 దక్షిణ సందని	1-5-0
2 వసువతి వసువతు	1-8-0
3 సీతారామ	1-8-0
4 మార్గవాను	1-8-0
5 రాజసింహ	1-8-0
6 మనోరమ	1-8-0
7 కమలావతి	1-8-0
8 కంకవిజేత	1-5-0
9 నవాబునగిని	1-8-0
10 దృఢకర్షిణ	1-8-0
11 మరకరమంజూష	1-5-0
12 శ్రీ	1-8-0
13 పరమరహస్యము	1-8-0
14 శ్రీకృష్ణచరిత్రము	1-8-0
15 ప్రతిజ్ఞాపాలనము	1-8-0
16 క్యామల	1-8-0
17 మాతృమందిరము	1-8-0
18 నీలాంబ	1-8-0
19 పీఠపూజ	1-8-0
20 అపరాధిక	1-8-0
21 మాయావి	1-8-0
22 పూర్ణానందము	1-8-0
23 శివపురాణము సం. ౧,	1-8-0
24 శివపురాణము సం. 2,	1-8-0
25 రాధారాజి	0-6-0
26 యుగకొంగురీ శుకము	0-4-0
27 రాజభక్తి	0-9-0
28 శీల	0-6-0
29 కమలాకాంతుడు	0 2 0
30 సీతావనవాసము	1-0-0
31 కృష్ణకాంతునిమరణకావనము	1-0-0
32 అశోకుడు	1-0-0
33 భారతినిరుడు	1-0-0
34 మాయావిని	0-12-0
35 నీతిముక్తా శి	0- 6-0
36 నీతి భాముక్తా శి	0- 8-0
37 మహాకవీశుడు	0- 8-0
38 రుషీమాహాకవ్యము	0-6-0
39 ప్రణయప్రతిమ	0-12-0
40 లక్ష్మీనారాయణులు	0-12-0
41 కథంకల	0-12-0
42 చీరాకలి	0- 4-0
44 ఇందిర	0- 4-0

రు 46-0-0 లు విలువల యీ గ్రంథము లొక్కసారిగ
తీసికొనువారికి రు 40-0-0 కే జంపుచుండు.

చందాదారులుగా కేరవానికి పోస్టేజీ మేము భరించి
వై పుస్తకములు రు 60/ లకే జంపుచుండు.

ఆర్డరుతో కాలుగవలెను పాత్రు మనిషిగారు పంప
కలెను.

మేనేజరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము,
కాకినాడ, గోదావరిజిల్లా

నోటీసు

(28.8-22 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ 11 పుటలోని ప్రకటన,
11.8-22 తేదీ కరచిత్రములకు తరువాత)

వికాససంఘము, విజయనగరములయందు అప్పుల వేళకు
సుబ్బాపురానితో పాటు అప్పులు యాచించిన సంవత్సరము
చేసిన కంకెనీవారిని. కాకట్టి సభకు సుబ్బాపురానితో పాటు
యొట్టి అన్యాయకాంతులు చెల్లజేరవు.

అద్దేవల్లి లక్ష్మణరావుగారు.

For అప్పుల లక్ష్యములపై అద్దేవల్లి చిన్నయ్య, రావు సాగము
గోపాలరావు.

ఏలూరు, 17-8-1923.

భృంగములకత్తెలము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. ఆండ్ సి. ఎం. గారి పోషణక్రింద,

విక్కిలి క్రేష్టమైన బావధమ్మలకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ వారివలన తయారుచేయబడినది.

అత్యుష్ణము

తలనెప్పి, నేత్రవ్యాధులు, ముత్యం పరిశ్రమ, అమితముగా పనిచేయునట్టివారు, ముష్కగువారికి చాలమంచిది.

అశ్యంగమునకు, సాధారణముగా ప్రతిరోజు తలకు తప్పక ఉపయోగించుట మంచిది.

ఈదిగువ స్థలములందు క్రయమునకు దొరకును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్

185, మాంటు రోడ్ మద్రాసు.

మరియు ఈదిగువ తెలుపబడిన ఏజన్సీలవద్దను, బ్రాంచీలలోను దొరకును.

- (1) టంకళాలపేటి బ్రాంచి 402 టంకళాలపేటి, జార్జి టౌను, మద్రాసు.
- (2) తిరువళిక్కేటి బ్రాంచి 143, హైరోడ్డు, తిరువళిక్కేటి, మద్రాసు.
- (3) వేపేరి బ్రాంచి, 62, పూనమల్లి హైరోడ్డు, వేపేరి, మద్రాసు.

దాదా అందుకో.,

260, చైనాబజారు రోడ్డు, జార్జి టౌను, మద్రాసు.

పంజాబు శాసన సభ

విద్యాశాఖామంత్రినిగూర్చి యుపపాదించబడిన
మండలింపుతీర్మానము నిరాకరింపబడుట.

విద్యాశాఖామంత్రి తన చర్యను సమర్థించుకొనుట

పంజాబు శాసనసభలో వై తీర్మానమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు సర్ జాన్ మేయర్ గారు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యము తమ కిష్టము లేకున్నను ఆవసరపడెదగ్గరలలో చిక్కుల పోగొట్టుట కదియొక్కటే మార్గాంతరమగుట తమ కనుభవైక చేర్చిచేయుచు, మండలింపుతీర్మాన మంగీకరింపబడుచో విద్యా విషయములలో నెలావరకు డగ్లస్ మెర్సెస్ గోలపోవలసివచ్చుననియు పలికిరి. రాయ బహదర్ సేవత్ రామ్ గారు మియాన్ ఫజల్ హుసేన్ గారి సంఘ పక్షపాతమును ఖండించి వాడివలసి హిందూ ముస్లిమ్ వికచత్వ మడగదొక్కబడెనని యాక్షేపించి విద్యాశాఖామంత్రి యగు మియాన్ ఫజల్ హుసేన్ గారు తమవై కావించబడి యాలోచనలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు కర్తలు తాము కామనియు, తాము వచ్చునకిక అయ్యది దేశమున నెల్లెడలను అందు ముఖ్యముగ పంజాబునందును ప్రబలియుండె ననియు, హిందూమత ముగీను ప్రాతినిధ్యమునకు తమకన్న పెక్కువ యెక్కువ తోడ్పడెదమనియు అందు కుపపాదనకున్న పెక్కువ హాని యెక్కువను కలిగింపజాల రనియు, తాము లక్ష్మీ సమాధానము ప్రకారమే జరిపితిమనియు ఆలోచనలలో హిందూవులు ప్రాతినిధ్యమునకు తమకు సంతోషముగ భావించి రనియు, నేడు హిందువుల మనసు వేగవంతముగా తలెత్తిచేసినదియు, ఉపపాదనకు లభ్యమగుచున్న లక్ష్మీ సమాధానమునకు ప్రతికూలుగుగ నుండెననియు, వెనుకబడి యున్న జాతుల యభివృద్ధికి సంఘ ప్రాతినిధ్య మవలంబించి మనియు, పంజాబులో ప్రస్తుత రాజకీయసందర్భములలో

నిది చాల యవసరమనియు, హిందూమతముగీయు విశేషములు లేకుండ నెల్లెడలను ప్రాత్యభావమున మెలగుటయే తమ యాదర్శమనియు, సంకుచిత దేశభిమానము మానవలసియు, అట్టిభుభుభి యెక్కువ వచ్చునో ఉపపాదనలకే తెలియవలెననియు పలికిరి. ఉపపాదనకు 50 మంది ప్రతికూలురును 28 అనుకూలురు సగుటచే అది వీగిపోయెను.

16 వ తేదీని జరిగిన చర్యలో ప్రభుత్వమువారు కొండల కేసుక్రింద నగు 24 వేల రూపాయల సాధారణ ప్రభుత్వవ్యయములోనుండి తగ్గింపవలెనని యుపపాదించుచు గణపతి రాయ్ గారు డిప్యూటీ కమిషనరులు మొదలగు నుద్యోగిగణల క్రింద నేయుండ సివిల్ సర్వీసుద్యోగములు కొండలకేసు టనవసరమని పలికిరి. ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి క్రేక్ గావియును గూర్చి పూర్తిగా యిదివరకే చర్చ జరుపబడెననియు, రిటైర్మెంట్ మెంటు కమిటీవారుకూడ నిది యవసరమే యనిరనియు, కొండలకు అకూపముగ సిబ్బందిని మాత్రమే కొనిపోవుమంటిమనియు, గవర్నరుగారు తమ యిచ్చుకచ్చినచోట నుండవచ్చునని యంగీకరించుచో వారి చేరుకనే ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకసభ్యు లుండి పనిచేయనిది లాభమండదనియు, వేసవికాలమున సమకీర్తిష్ట ప్రజేతమున నివాసములభించునను నానచే సమర్థ అద్యోగముల ప్రజేతమగుచు, ఈసాకర్యము జేరిగించిన ఉద్యోగుల సామర్థ్యము తగ్గుననియు, ఇందునకూడ సాధ్యమైనంతవరకు వ్యయము తగ్గింప యత్నింతుమనియు పలికిరి ఉపపాదనము నిరాకరింపబడెను. తరువాత కమిషనరుల జేతముపద్మక్రింద 86 వేలు తగ్గింపవలెనని యుపపాదించుచు గణపతి రాయ్ గారు రిటైర్మెంట్ మెంటు కమిటీవారు దుగురిలో నిద్దరు కమిషనరులను తీసికేయవచ్చునని మాండ్లించి వారి ననుసరించియే తామి యుపపాదన నిరుపురు కమిషనరుల విషయముననే కావించితిమనియు పలికిరి. ప్రభుత్వపక్షమున క్రేక్ గా ఉపపాదన నాక్షేపించుచు కమిషనరులు జిల్లా ఉద్యోగులకు మంచి సలహానిచ్చుచు, పరిపాలనావ్యవస్థను కంటే తోడ్పడుచుండ

రనియు, అట్టి సమర్థులగు నుద్యోగియులను పనిలోనుండి తీసి వేసిన ప్రభుత్వమునా రింపీరియల్ సర్వీసువారి సాధానములకు నియమింపవలసివచ్చుననియు, అది యింత క్రేష్టమగు ఫలితము కాదనియు, కమిషనరులు ప్రస్తుతము చాల కష్టపడి పని చేయుచుండెదనియు, వీరిని తీసివేచిన 1½ లక్షలు వ్యయము తగ్గినను పరిపాలనసాధ్యముకూడ తగ్గిపోవు ననియు పలికిరి. అధిక కమిషనరు కింగుగారు క్రేక్ గారితో నేకీభవించిరి. అధ్యక్షులు ఉపపాదనమును వోటుకు పెట్టక పూర్వము ఉపపాదన యంగీకరింపబడుచో గవర్నరు గారడ్డుపడినట్లు, సమర్థుడగు నుద్యోగిని తొలగించి యితనిస్థానే ఇంపీరియల్ సర్వీసుద్యోగిని నియమించుటయగునను సంకల్పిని మరుకదగదనియు, సభవారి యభిప్రాయమును ప్రకటించినంతమాత్రమున లాభము లేదనియు, దాని నమలు జరుపు నధికారమువైవారిచేతులలో నుండుననియు, పలికిరి. ఉపపాదనకు 48 గురు ప్రతికూలురును 7 గురు అనుకూలురు సగుటచే నయ్యది వీగిపోయెను. సభ ముగిసి నిలిపివేయబడెను.

బొంబాయి గవర్నరుగారి ప్రాచీన వాజాయాభి మాసము

బొంబాయి గవర్నరుగారు రాయల్ ఏషియా సొసైటీవారి బొంబాయి శాఖయొక్క సమావేశమున పి. వి. జోషీ గారికి పాండితిగరిమముగ కొరగబడిన కాంబెల్ సర్గణపతకమును సమర్పించుచు తమ పూర్వులకు సాంస్కృతిక విషయముల పత్రము కేయుటకు తగినయవకాశము లుండె ననియు, రాజకీయపరిస్థితు లప్పుడంతటి ప్రముఖ నుండవచ్చుననియు, ప్రస్తుతము పరిపాలన మతికష్ట మగుటచే విజ్ఞానమును సంపాదించుటకు తమ చేమియు పిలువలసివచ్చెదనియు, ప్రాచీనవిజ్ఞానవికాసమునకు 100 ఏండ్లకుపైగా తోడ్పడుచున్న సంఘమునకు తప్పక గ్రాంటు కొన గద మనియు, తమ జీవితకాలమున చాలభాగము ప్రాగ్జేతము లలోనే గడపితిమనియు, ఉన్నకొలది తమకు ప్రాగ్జేతముల యెడలను వారి విజ్ఞానమునెడలను సభిమానము పెంచుచున్న దనియు పలికిరి.

భారత శాసన సభ

సైనిక చట్టమును గురించి చర్చ

ఫిరీ, మార్చి 16:—భారత శాసనసభ ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమయ్యెను. గ్రాంటులపై చర్చ జరిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

సెక్యూరిటీ బాండ్లు

ఆర్. ఎ. మెన్సుగారు:—80/0, 8 1/2 0/0 ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ బాండ్లపై 1921-22 సం॥ కింద జరిగిన చర్చ, కలకత్తాలోని నియమించబడిన కమిటీనూచనలపై ప్రభుత్వమువారు తమి చర్చ చేసికొనిరి.

ఆర్. బానిజు బాకర్:—ఈ విషయమున ప్రభుత్వము వారు చాల విచారించిరి. వారి నిర్ణయము ప్రకారము, భారత ఆర్థిక స్థితి బలపడుట తప్ప వేరమార్గము లేదని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుకొనిరి.

ఆర్థిక సేవను డిపార్టుమెంటునందు

భారతీయులకు ప్రవేశము

బర్దవాగారు మొదటియారుగారికి ప్రభుత్వర మొదటను ఆర్థిక సేవను డిపార్టుమెంటునందు భారతీయులకు ఇంతవర కెక్కువను లేదనియు, భారతీయులకు అందు శేషమును నిషేధించు నిబంధన ఎట్టియు లేదనియు నుడిచిరి.

ఆర్థిక శాఖ

కేవలీ అయ్యగారు:—ఆర్థిక శాఖ వ్యయమునందు హాదీమిత్రులు తగ్గింపును నూచించెను. హాదీమిత్రులు, శ్రీ వైద్యకలాకాల గ్రాంటు లానగవలె ననియు, భారతదేశమున నిట్టి కలాకాల ఇతియొక్కటియే ననియును, ఇది చాలమందిని శేయుచున్నదనియును నుడిచిరి. వాక్యము గౌరవగారు బలపరచుచు, ఇంచిత్ర సంఘమువారి రంపపుకొత్త అన్ని కాలము కంటే విద్యార్థులకుం దతిక్రమము నున్నందులకు విచారించెను. విద్యార్థులకుగా నొక సం॥ కు గ్రాంటులను తగ్గించరాదనియు నుచి విని అధికమొక్కవలె నని గౌరవమండి తనియును అధికారసభ్యులు దృఢాభిప్రాయములై యుండి రనువిషయమును ప్రభుత్వమువారు గమనింపవలెనని గోరెను.

చట్ట గారు:—ప్రభుత్వమున ప్రశ్నోత్తరముగారి.

హాదీమిత్రులు శ్రీ వైద్యకలాకాల విషయమున ప్రభుత్వము వారిల పుచ్చును సానుభూతితోనున్నాడు. వీలగువరకు వ్యయమును గ్రాంటుల ఆర్థికసభ్యులు నిరాకరింపవలె నమృతముగలదు. వైద్యకలాకాల శాఖనుగురించి రంగారామిగారు చెప్పిరి. ఈ విషయమున ఇంచిత్ర సంఘమువారు అనుబంధములపై చట్టములను ఏకాభిప్రాయించును. అందుచే ప్రభుత్వమువారు ఈ కాలము గల్గుల ప్రాణముతో వైస నిలబడుచుండిరి. ఆర్థిక స్థితి బాగుపడి డిప్యూటెంట్ సర్జన్లు యొక్క సమయము. ఈ విషయమున తగ్గింపును గురించి ప్రభుత్వమువారికిను ఆలోచించుచున్నాడు.

కోటిలింగము గారు:—కేవలీ అయ్యగారు నుడిచిన దానిని బలపరచిరి. డిల్లీ విశ్వవిద్యాలయమునకు గ్రాంటుల తగ్గించరాదని ఈతడుగోరెను.

కలనలు గిడ్డి

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు డైరెక్టరు జెనరలు వదలి, మెడికల్ సర్వీసు వదలిరి. ఏక మొదట వలెనని గోరెను శ్రీలక్ష్మి దొడ్డియ్యగారు. భారతదేశమునదే ఆభ్యుదయ దీనికొక కలనలగోరెను భారతదేశమున కలనలను నిలుపుమిలిటరీ వైద్య అధికారుల సంకల్ప భారతదేశమే సరఫరా చేయులదు. సర్వల రిజిస్ట్రేషనును గురించును మిలిటరీ అసిస్టెంట్లు కర్ణుల గుటించి ను కొంత ముచ్చటించెను.

చట్ట గారు:—సర్వల రిజిస్ట్రేషను, అసిస్టెంట్లు కర్ణుల వేరమును, రక్షియ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినది నుడిచెను. శ్రీ వైద్యకలాఖ ప్రశ్నోత్తరము వారిచే నడుపుచున్నది దీనికి ప్రభుత్వము వారు సహాయమును ముక్తము నయ్యుచున్నాడు. డైరెక్టరు జనరలు, డైరెక్టరు అధికారుల వొకటి చేయుటచే నెట్టి ఆర్థిక ప్రభుత్వమును శేషరూపము. ఇంచిత్ర కమిటీవారి దీనిని నిలిపివేసిరి. మెడికల్ సర్వీసు డైరెక్టరు, సామాన్యముగ నెల్లప్పుడును, సైనికుల ఆరోగ్యమున గమనింతుంటుంటి. ఈతడు సేవాధిపతియధికారముక్రింద అందును అందుచే సామాన్య వైద్యునికనుమలందు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములవారితో చర్చించుచుండవలెను అందుచే నీతడు రాయలు మెడికల్ కోర్ సందేహముండవలెను.

పరిశ్రామిక శాఖ

జోషిగారు

ఈయనమునందు 1 రూపాయి తగ్గించవలెనని ప్రతిపాదించెను. ఇంచిత్ర కమిటీవారు లేబరులను రద్దుచేయవలెనని నూచించినందు ఆట్లు చేయరాదనియు నీరు నుడిచిరి.

గంధీమహాత్ముని పవిత్ర చరిత్రము

హరికథా కాలక్షేపము

శ్రీయుత దామోదీపురపు వేంకటసునిమా రావుసంతులుగారు (తాడేపల్లిగూడెం) ఆంధ్రమున సౌందర్యమహానుభావము ఈనెల 19-వ తేది సోమవారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు జరిపెదరు

చెన్నపురితిలకులైబరరీ వారేర్పాటుచేసిరి

అందరును విచ్చేయప్రార్థితులు

కార్మిక సమస్య యభివృద్ధిపరచుననియు దీనినందుట ఆర్యక మనియు నుడిచిరి. ఇమ్మ దాను ద్వారక దాను గారు దీనిని బలపరచిరి. ఈ వీరూను, పెంట్లు ఇన్ ఫర్మేషను నీరూతో కలుపవలెనని రంగారామిగారు నూచించిరి.

ఇక్కడను ప్రభుత్వ మొనగిరి. ఇండస్ట్రీలుకావున నెల కొంటును ప్రభుత్వమువారు రెండుమందిరి. ఈ విషయమున బుచ్చు ఫలితమునై నీవీరుయొక్క భావిపత్రి యభారతదేశమునందును, ఈ విషయము చాల ముఖ్యమైనది ప్రభుత్వమువారు గమనించినందు దీనిని గురించి ప్రభుత్వము విచారించెదననియు వాగ్దాన మొనర్చెను.

సైనిక చట్టము

గిన్వాలు గారు

సైనిక శాఖ వ్యయమునందు 100 తగ్గించవలెనని కామమిత్రులు తగ్గింపు నుపపాదించిరి. ఏ చట్టము ప్రకారము భారతప్రభుత్వ వ్యయము ఏర్పాటు చేయబడెనో తెలిసికొనుట కొన్ని దినములకు తీరింతు ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నించిరి. ఇట్ల నుగారు కొన్ని కానములను పేర్కొనిరి. తరువాత పరిశీలించి కావగా, సేవాసము అన్నియును రద్దుచేయబడియుండెను. ఈవిషయమున తిరిగి ప్రశ్నించిరి. బర్దవాగారు విషయము నుగిరించుచు, సార్వభౌముని సహజాధికారము క్రిందనే సైన్యము యేర్పాటుచేయుటచేనై ప్రభుత్వరమిచ్చెను ఇంగ్లండునందే సార్వభౌముని కిట్టివాత్సల్యము. అట్టితరీ భారతదేశమున దట్టివాత్సల్యములు గలను. ఇంగ్లండు నందు ప్రతివర్సరమున, సైన్యమును నిలుపుటకు కామన్న సభయందు కాసమొనర్చబడుచుండును. ప్రభుత్వమువారు ప్రతివర్సరమున ఈ కాసమునకు కామన్న కథనా ఆనుమతి నందరెను హాస్యావధమును నీధితిని దప్పించుకొనుట ప్రభుత్వమువారికి రెండు మార్గములు గలవు అగ్ల దేశావారమునను సరించి ప్రతివర్సరమున సైనికచట్టమునకు కాస సభవారి అనుమతిని పొందుట, రెండవది సైనిక వ్యయమునకు కాససభవారి అనుమతిని పొందుట, సైనిక వ్యయమును వోటులు వ్యయముగ నొకరినయెడల సభవారు సైన్యమును ప్రభుత్వ ముదిగ నుండునీయను ప్రభుత్వమువారి అనుమతమును గిన్వాలుగారు నిరసించిరి. గొదొలుగారు గిన్వాలు గారి వాదనను బలపరచెను.

సర్, మహాత్ముని వశీసమర్ధనము

బర్దవాగారు, గిన్వాలుగారు ప్రశ్నలకొనసినది సమయ ప్రభుత్వములు గాని దొలుపుట విచారించుచున్నాను భారత ప్రభుత్వ చట్టమునందే భారతదేశ సైన్యముల ఏర్పాటు చేసి నిర్వహించుట అధికార మొనగబడియున్నది. భారత పరిపాలన సార్వభౌమును దీనినకర్హము ఈస్టిండియాకంపెనీ వారికిగల అధికారములన్నియు సార్వభౌమునిచే భారతప్రభుత్వమువారికి ఉండునని 1 వ సెక్షనునందు స్పష్టముగ వివరింపబడినది. ఈస్టిండియాకంపెనీవారు సైన్యమును నిర్వహించుచుండి. ఈ సైన్యనిర్వహణము 1858 సం॥ కా సమునందును 1858 సం॥ నీపాయల తిరుగబాటు కాసమునందును కామన్నసభయందంగీకరింపబడినది. ఈ అధికారము, భారత ప్రభుత్వచట్టములలోని 1 వ సెక్షను ప్రకారము సార్వభౌమునికి సంక్రమించెను. భారత ప్రభుత్వ ఆదాయమునందే, విదేశీదండయాత్రలనుండియు, శిక్షకు తిరుగబాటులనుండియు రక్షించుటను వచ్చింపవచ్చునని 21 సెక్షనునందు దొలుపుట సైన్యముల నిర్వహించవలసినదనియు వానికొరకు వచ్చింపవలసినదనియు వీరూర్లు గానా? అంగులే ప్రభుత్వములను సైన్యమును నిర్వహించుటకు కావలసినంత చట్టనిధి అధికారము గలదు.

అంతిమగా, బ్రిటిషు సైన్యము సుదీర్ఘముగా మౌతమై సైనిక నిర్వహణమునందు సార్వభౌమునికిగల సహజాధికారము తొలగింపబడినది. ఇతర ప్రాంతములందు సైన్యమును నిర్వహించుటయందు ఆతనికిగల అధికారములే మున్నవి. అంతిమగా, భారత పరిపాలనము సార్వభౌమునికి సంక్రమించెను. సార్వభౌము చట్టములను నింగ్లండునందే యధికారము తొలగింపబడినది. అట్లు అంగీకరింపబడిన తరువాత భారతపరిపాలన సార్వభౌమునికి సంక్రమించెను గాన, భారతదేశమున సైన్యమును నిర్వహించుటయందాయనకు గలసహజాధికారమునకు ఎట్టిధంగమును లేదు.

సర్, శివస్వామిల ముగ్గురు

వశీగారి వాదనను బలపరచిరి. సైన్యమును నిర్వహించక తెనని చట్టమునందు స్పష్టముగ నుండవలసిన యవసరమేమి! ఇట్లా జూచియెడల పోలీసు మొదలగు నూరుకాఖనిర్వహించుటకు ఏ చట్టములం దధికార మొనగబడెను?

జా॥ గౌ॥:—భారత కాససభవారు గావించిన వివిధ కాసములం దొనగబడెను.

రంగారామిగారు

కాంతి సమయములందు నూడ సైన్యమును నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వమువారికి కాససభ్యులను సభికారము గలదాయను నది ప్రస్తుత ప్రశ్నము. విదేశీదండయాత్రల సెరువుల కిట్టి యధికారముండవలె యుండవచ్చును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము సైనిక ప్రభుత్వమైన నేకప్పు దేశమునందు కాంతికారము సైన్యమును నిర్వహించుట కిట్టి యధికారము లేదు. (వినుచువినుచు) గిన్వాలుగారు మొదటిసారి ఈ ప్రశ్నను జనవరిలో నడిగి, రెండవసారి ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన అడిగిరి. బర్దవాగారు రెండవసార్వభౌమును సార్వభౌముసహజ అధికారమును దొలుపుచు నొసగిన ప్రభుత్వమును వ్యయకాఖవారిలో సంప్రదించుటచే నొసగెనని దలంపడు. ప్రభుత్వమువారు రిజిస్ట్రేషను కొన వీలులేక పోవుటచే, నిప్పును, చట్టబద్ధాధికారము గావించెను గావోయి. ఇదివరకే కథికార మెక్కడికి పోయెను. ఇప్పుడునూదా ఫలారెక్క నుంచీయధికారము గలదని దొలుపుటలేదు. ఎక్కడనో అధ్యాపకముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు కథనాతో వేదాకాకలాదులను స్థిరము చేయుటకు నున్నది. గిన్వాలు గారు మూడు పర్యాయములు ప్రశ్నించిరి. వారి కొనబడిన రెండు సమాధానములు కరియ్యెనని గానని వ్యాయంగసభ్యు డిల్లీ దొలుపుచుండెను వ్యాయంగ మంత్రి దెలిపినదానిని తు మంగీకరింపజాలకు. తమ స్థాయి సైన్య నిర్వహణమును చట్టనిబద్ధముగ నొనర్చుటకు ప్రభుత్వము వారెత్తించవలెను.

గిన్వాలుగారు తమ ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి. సభవారంతట ఫలసారమునకు లేచిరి.

ఆర్థిక బిల్లు

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికబిల్లుకు దాదాపు 100 సవరణలు నోటిను రీతుబడినది. ఉత్పత్తుల యధాప్రకారముగా యుంచవలెనని అందు కొన్ని సవరణలు గోచించెను. వాదా అజగంజింగు, కె కెడ్డి మొగలగువారు, ప్రభుత్వమువారు నూచించిన 2-8-0 ఇచ్చుపన్నును 1-12-0 తగ్గించవలెనని సవరణల చెప్పిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసన సభ

25గురు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరులను తగ్గించవలెననియు ప్రభుత్వమువారి ప్రతిఘటన సాగకుండుట ప్రభుత్వముగారు వలదన్నను సై కాససభవారిలో సభికిసభిభావముల దిర గురు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుల తగ్గించవలెనని తీర్మానము సంగీకరించి.

దేశీయ వార్తలు

తిలకుస్వరాజ్యనిధికి భూరివిరళము

కలకత్తా నిర్మల చంద్ర చంద్ర గారు 25000 రూపాయల నొసంగుట:

మరియు కరు శిష్టమకొరకు 1000 రూపాయల నొసంగుట
ఒక అంధ్రయోవకుడు కలకత్తాలో శిలకునిధికి 100 రూపాయలు వసూలుచేసి యిచ్చుట

నడియాడు మునిసిపల్ సంఘము

పన్నులను చెల్లింపకుండుట-జప్తులు ప్రారంభమయ్యెను

ద్విత్వో హరతాః

గాంధీమహాత్ముని నిర్భూతదినమున (10వ తేదీ) జిల్లాలో పూర్తిగా హరటాలు జరిగినది

భారతఖిలాఫతు సంఘసభ బొంబాయిలో ఏప్రిలు 14-వతేదీన జరుగును

ఆచార్య ప్రఫుల్ల చంద్ర రాయగారు

ఖద్దతులూలువడుతుడు నేయుడు- కట్టుడు లెప్పక స్వరాజ్యము వచ్చును
మహాత్ముడు కారాగృహవిముక్తుడగును- ఇదినిశ్చయము.

దర్బారు సాహేబు దేశాయిగారు

నేను మరల నివసించే చోటనుగాని మానసని జేకాయినా కష్టమే. తెలుపుట

గోదావరీమండలిమున ప్రచారము

నాయకుల సంహారమును గూర్చిన చివరములు

దర్శారు సాహెబు దేశాయిగారు

కోర్కూలో 5 నిమిషము లుండుటయే శిక్ష.

నేను మరల నీపనియే చేపడమని దేశాయిగారు
కోరులో తెలుపుట.

కర్నూలులో దీనిని 1865 ఫేబ్రవరి 21న స్థాపించినట్లు పేర్కొంటున్నట్లు
 కొద్దిమంది కర్నూలు గోపాలాక్షమగారు, గాంధీ మహర్షిని పరి
 మళి రాజకీయాలు గాంధీ గోపాలాక్షమ తలపెట్టినట్లు కొద్దిమంది
 వలదు. చాలమంది విద్యార్థులు జాతీయ గీతముల పాడుచు
 ఉన్నారు.

నీతిరూపిని దక్షిణానకుల నుండియు చాలవంత
ప్రభులును బహుశః చుటచే ద్వివిధములైనానది క్రిందికిపో
యెను. తర్వాత పాపములు కారితోనుగిలి కంటిమిడియై వెంట
లకు వాటికి గోరములకు స్థానము లొసంగబడెను. తద్వారాధి
పతి విజానస్థానమును గురించి ప్రశ్నించినపుడు అందుకు తన
విజానస్థానమని నుచుయొలు నుడిచిరి

తర్వాత సామెలు ఎట్టేటునై నియమించబడిన మానే
జన మొదటి సాక్షి. తర్వాత సామెలు ప్రభుత్వము వారిచే వక
వరుగుకొనబడిన స్వకముల తాళములకు నీక్షకు బద్దలు కొట్టు
చుండగా తూరించిని యోరకు తెలిపెను. తరిగొందకు సాక్షు
లకు విచారింపిన తరువాత తర్వాత సామెలు గారిని, ఎత్తైన
తెప్పకొన కలసియున్నయెడల తెప్పకొనవచ్చునని వ్యాయాధి
కవి తెలిపెను. తర్వాత సామెలు తక్కించి వాజ్మూలమును
కలిపెను.

[illegible]

యొగమునందును; నాకుఁబుంబముయొక్క యొ ధుక్తమునందు
న్నది. దా నుపయోగించుట నాపహాతకము; దానిని తొలగించ
వలయు. గృహమును (భిక్షుల కొట్టినందులకు నేను నేరముదను
గాను, న్యాజునిపరీతము. నాగృహము నాగ్రమించికొనిన
పథ్యుక్త నింజులుకేమేకేళుకను, అందుకు సహాయ మొనర్చినది
చాలితిఁబు పక్షంబును నేరికములు నేను నాబద్ధివార్యముగ నిచ్చ
టకురాజేను. మీపశుబలముతో నిచ్చటకు శనిరాబడితిని. మీపశు
బలముతో విధించు కేళు అనుభవించు నిర్ధముగ నుండిని.
నశ్వానసాహుని సలియజే తన వాఙ్మూలమును బదికెను.
విర్వానసాహుని నుడివినదానితో తానకీభావమును తెలియచ్చెను
ఈకేసు సన్మరీచిధానమువై విచారించవచ్చునట్లు, అన్యాజముగ
నిశించవచ్చు పెట్టికెట్లైన అనుభవించ నిర్ధముగ నుండిని తెలిపెను.

నాటినుండి దీని గుర్తులు కనబడలేదు కాని 454 నక్షత్రము
క్రింద ముద్రాపడిన కేరళ గుడించెనని కొద్దివారెంచిరి. 455 గం
టలకు తీర్చి తప్పించెను. 5 గంటలకరకు అనగా 5 నిమిషము
ముఖ, కొద్దిగా చుంజునలని వ్యాఖ్యమూర్తి ముద్దాయులై శత్రు
బధించెను. తన ఎద్దేయగుండుని 1 కథనవ్రతమువారు బాతేశ్వన
యొత్తవలన గౌరవింపబడలేనని దత్తాత్రేయచాటు తీర్పుండు
పొచ్చిరింపబడెను.

గోపాలకాకుగారు వంటన తేలి, తా నీహెచ్చరికను
అత్యవసరముగా, తానుగారు విజ్ఞప్తము చేసినదినకాశ్రమమున తిరిగి
యొకచోదననియు నుద్దేశ్యము.

అంబ బౌద్ధయాత్రకుడు

లాసాయుధుని యాతని | పయాన

కల్యాణ ప్రా. మూర్తి. ౨౩:— ఇతను దీపేంద్రుని పత్నీకుడు
 ము సలుపుచున్న డాక్టరు మాత్రీ గొర్తు గారు పదుప్రమాసల
 నూర్చి ఇంగ్లీషు మేజర్ కృష్ణ యెమ్మ ప్రాయమున్నది:—
 గొర్తు గారు జేతేలు కీళ్ల ప్రాంకిములందు సాధారణ మాత్రీ
 ల యందు పుట్ట గలిసి, పర్యటనము సలుపుచు కొలదిగోజుల
 నుండి సా. నూజులి లిమంగారియింటికి గానున్నారు. పిరికి స్వాతంత్ర్యము
 లేదు, పిరు ఆశేతమునందు వ్యేచ్ఛగ పర్యటనము నుల్పి,
 (జల బా. రి. సి. రి. రు. బ. వారములకుడు జూద పిలులేదు, సమా
 చారము లెల్ల యథార్థములే నాచునైన గొర్తు గారు వచ్చిన తెలి
 యును.

తెలకు స్వరాజ్య నిధికి

26000 ఏ రా త ము

కలకత్తాలో యిదరు వరదాత లొసంగుట

గతబుధవారము సాయంత్రము కలకత్తానుండి వారిక
హార్సునుండి శ్రీయుతి క్యాచునుండి చిత్రకర్త గారి యాజును
నయమున గొప్పపీఠంగ సభ జరిగెను. శ్రీయుతులు భాషాపూల
చారి, కావ్యేచ్ఛకవాదు, ముహూను ఆలీ, కల్లభక్తయి పట్టు
జేతవానుగంధి మొదలగువారు సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షుడు గృహంతమున, కీర్తయత నిర్మలచంద్రగారి
 తిలవ స్మరణార్థ నిధి 25000 రూపాయల విరాళమును వాగ్దా
 మెనర్వరనియ, జకయొకర 1000 విరాళమున్న వాగ్దా
 ప్రచారాధ్యక్ష వాగ్దామెనర్వరనియను, కలకత్తానుండి ని
 సించుచు అంధరాలయోదీహ పట్టికమునందు తీర్చి 100 రూ
 పాయలు విరాళముల వసూలు చేసి, వంగరాష్ట్రీయ కాలగ్రామ
 సంఘ కార్యకర్తయగు డా. ప్రభులలచంద్రామణిని కొనుగననియ
 ప్రకటించెను. సభయందుగూడెన ప్రతివారూ ఈ అంధరాలయ
 ఆదర్శము చొప్పున ప్రకర్తించ వలెనని అధ్యక్షుడు, సభితుల
 మోక్షమునకు.

అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

ಬ ರ್ರ ಶಾ ನ ರ ನ ಭ

ప్రథమానధికారసభ్యులవిలు

సమాజము, ముఖ్యము :- వేదమును పురాణమునను
 సమాజమున అవధికారములను ప్రభుత్వపు విధులను
 బడెను. దీనిని అంగ్లో హైందవ ప్రతినిధి చాంపన్ గారు
 వివరించిరి. రంగును ఇంద్రుడు అర్జునుడు ఇంక రెండో
 దాక నమలులో నుండుటలు యాచిలు తెల్పెను. సభ్యులు దీని
 నామోదించిరి. భారతీయ ప్రతినిధి జోసెఫ్ గారు యాచిలును
 తొలగ నెత్తుకొనిపోయిరి. వారును నమలుముగ దీనిని
 సమీక్షించిరి. ఒక సంవత్సరము దాక దీనిని యాచి
 లలో నుండుటలు జేయవలెనని కోరి. ఈరెండు సంవత్సరములు
 వోడిపోయెను. ఏ నారాయణరావుగారు జోసెఫ్ గారు పెరిం
 చుచు వారు కార్యములను ప్రతినిధులయ్యెను, వారికి ప్రతిపాలకు
 నిధానములను అమలులో తెచ్చునందెనని తెల్పిరి. సభ్యులెల్లు
 తీర్మానించినట్లు నడుచుకొనుటకు లాము సిద్ధపడియుంటిమని
 ప్రభుత్వమువారు తెల్పిరి.

పశ్చాత్తరములు

భాగవతములు బర్మావారు

ప్రశ్న:— బక్కాను ఉదలి ప్రభుత్వముతో వ్యూహము
 లతో బక్కావారికి వర్తకమున బలెను విధానము. ఇట్లప్రభుత్వము
 కా రేచర్యబూనిరి!

మౌనముగా గాదు. భారతీయమునకును మౌనమును
మీరు కష్టించితిని కలలెదన. ఉన్నతోద్యోగుల విషయమై
కాష్ఠీయప్రభుత్వమునా కలెదల బదు లొసంగకాలెద. కా
లెద మిమననా రున్నతోద్యోగుల విషయమై చర్య ప్రారం
భించెదన. బర్మానుండలి యాచార్యుగములకు బర్మాకాశ
నియమించు ప్రభుత్వమునా రుదేశపడిరి.

భారతీయులను బ్రాహ్మణమున పెట్టించుటకు ప్రయత్నమున
 నున కేర్పరచున నెదురుదాగా నునకువచ్చున ననుజుగా ప్రభు
 త్వమునా రివిమతమున నామ్రాజ్యకథితమున నున జనులొత్తి
 వలసినదే.

వ్యయ నిర్ణయ సంఘము - ప్రభుత్వమువారు

మాంసాహారమును బహు ప్రభుత్వముచేరి కృతమును నిర్ణయించుటకై యొక సంఘము నిమిషించునెనని యుపపాది
చి. పరిపాలన కా ఖ యందు అ మిత ము గ ధ వ ము వ్య
యము చేతుబడుచున్నదనియు, బహుశక్తియులు తగినంతమంది
యొక్క తోడ్పాటులందు జేప్పబడి యుండలేదనియు ఇట్టి
లోపము లెల్ల వ్యయనిర్ణయసంఘమునాని చక్కఁబఱచుచు
చెదగదనియు మాంసాహారు తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమువారి పరమంగ కేమితుగాను ఒదులు జేసిరి
మీమునకు చొప్పుగా తీర్మానము జేసెను.

రాజకీయమైతేల వదలమునను తీర్మానమువై చర్చ
రంసును, మార్చి 18:—కేబినెట్‌ను కాపననా పరమా
నేతమున అట్టిల్లి సారానుబంధపుగారు “ప్రకారావ్యక్తి
సంబంధపు రాజకీయ కైతీలను నూతన పరిస్థితులను లబ్ధి
చచ్చిన నూతన యుగ మాచరముగ విడచి వేయవలె
యొన ప్రభుత్వమువారికి సలహామొస్తదనెడిది.” అని తీర్మాన
ముపసాదిచిరి. ఇందులకు వైస్‌రాయెంటు ట్రాన్సిఫ్రెన్స్ గారు యొక
సవరణ యుపసాదించిరి వారందఱు లా ఆర్డరువై. అనురాగము
కలిగియుండిన అనుసవరణ వారు నూదించిరి. కెడెట్టు తత్తీర్మాన
సాటియగు బెటగా, యొడిపొయిన

పానుగంటి రాజారావు పితామహం గోదావరికిల్లా అని వ్రాయవలెను.

మోటారు పరిశ్రమాభిమానుల యాందోళనము

క్రొత్త పన్ను వలదనుట

కలకత్తా మోటారు సంఘవాగ్ధికోత్సవ సందర్భమున
సభ్యులు రూచాగారు 50, 60 వేల వండి మోటారు బండ్ల
యజమానులకు భారము కలిగించు క్రొత్తపన్నును వేయదగదని
యు, మోటారుపై సెక్కువ ఎగుమతిపన్ను వేచి అది చౌకగ
లభించునట్లు చేయవలెననియు, మోటారు బండ్లపైన పన్నును
ఉత్పన్నము నిరాకరింపవలెనట్లై వేసినట్లు తోచుననియు,
ఈపన్నులో కొంతభాగము రోడ్లు బాగుచేయుచు నిమిత్తమై
వ్యయము గావించవలె ననియు, ఇట్టి పన్నులవలన ఆమెరికను
మోటారు వర్తకులుమాత్రమే అనవసరముగ లాభము సంపాదించు
చున్నారనియు, సంఘమును బాగుగా నిర్వాహముజేసి కాననసభలలో
ప్రాతినిధ్యము సంపాదించి తమ పరిశ్రమక్షేమమునకై కృషి
సల్పవలె ననిరి. జే. ఏ జోన్నగారు వైయభిప్రాయములతో
నేకీభవించిరి. అతిథులన్నీకి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, హెచ్
యం. సినియర్ ఛైర్మన్ కమిషనర్ ఎయిన్స్ కఫ గారు యాధా
నంతరము బ్రిటులులో నీపరిశ్రమ యభివృద్ధి నొందుచునే యున్న
దనియు, ఇండియా దేశమునగూడ ప్రభుత్వమువారి తునుగ్రహము
సంపాదించి పరిశ్రమాభివృద్ధికై కృషి సల్పదగు నని పలికిరి.
రోడ్ల అభివృద్ధి సంఘాధ్యక్షులు రీన్ జెక్సన్ గారు ఇండియాలో
సాధారణ వర్తకాభివృద్ధి త్వరలోనే జరుగగలదనియు, ఇంగ్లం
డులో రోడ్ల అభివృద్ధి అన్నిటికన్న ముందు జరగుననియు, ఇం
డియాలోనిపని కాటంకములు చాల నున్నవనియు, పన్నుల వే
యునధికారము ఒక్కరికే యుండుననియు, పన్నులతో రోడ్లు
బాగు చేయవలెననియు, నియమములు సర్వత్ర ఒకేవిధముగ నుం
డవలెననియు, రోడ్లు బాగు చేయుంపవలె ననియు పలికిరి

శ్రీనివాసాధికారము

వంగళాసనసభలో చర్చ

వంగళాసన సభలో వై విమయము మూడవసారి చర్చకు
వచ్చెను. కలకత్తా మ్యునిసిపల్ బిల్లుచర్చలో శ్రీనివాస
కాధికారపక్షపాతులు అధ్యక్షుని వోటుతో కలకత్తా కార్ప
రేషనునందు శ్రీలకుల నిషేధముల తొలగించుట కంగీకరింప
జేసిరి. ఇందులకు మూడు సవరణ లుపపాదించబడెను. ఎలక్టరల్
పట్టిలో శ్రీలపేర్ల రిజిస్టరు చేయగూడదనునది యొకటి. శ్రీ
కాన్సిలరు, గాని, ఆల్టర్మనుగ గాని ఎన్నుకొనబడుటకాని నియ
మింపబడుటకాని తగదనునది రెండవది. బి. యే. ప్యాసుకాని
శ్రీకాన్సిలరు, ఆల్టర్మను పదవుల ఎన్నికకుగాని నియామక
మునకు గాని యనర్హురాలనునది మూడవది. సవరణలన్నియు కలిపి
చర్చింపబడెను. 28వన చర్చలో పాల్గొనిరి. మొదటి సవరణ
పై నిరసకులులకు చెరి 38 వోటును వచ్చెను. అధ్యక్షుడు
సవరణకు ప్రతికూలముగ వోటునిచ్చినందున నదినిరాకరింపబడెను.
శ్రీల నియోజకాధికారమునకు ప్రతికూలముగ వోట్లచ్చిన
వారిలో కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులు 1గు బర్దూన్ మహారాజా,
సర్ ఆబ్దుల్ రహీంగార్లును, వ్యవసాయకాళామంత్రి యగు
నవాబ్ సయ్యద్ నవాబులీగార్లుండెరి. (బిరోషియస్భ్యులలో
చాలమంది చర్చలోగాని వోటులలోగాని పాల్గొనలేదు.
మిగిలినసవరణలు కూడ నిరాకరింపబడెను.

కిలాఫతు మహాసభ

ఏప్రిల్ 14వ తేదీనాడు బొంబాయి భిలాఫతు మహా
సభ సమావేశ మగును.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మార్చి 17-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

జనియాల కా 1-1	రూ 80.00	మొదలు 64.00 నుంచి
వియ్యము బస్తా		మొదలు. వరకు.
బీడుమ బస్తా	రూ 40 గలది	రూ 11.8.0 18.0.0
బీడుమ బస్తా	రూ 40 గలది	రూ 15.12.0 16.8.0
బీడుమ బస్తా	రూ 40 గలది	రూ 14.0.0 16.8.0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-1		రూ 8.8.0
మధ్యము		రూ 22.0.0 24.0.0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-1	రూ 10.8.0 11.0.0
బీడుమ బస్తా	రూ 10.8.0 12.0.0
బీడుమ బస్తా	రూ 11.8.0 12.0.0
బీడుమ బస్తా	రూ 18.8.0 14.8.0
బీడుమ బస్తా	రూ 7.0.0 7.8.0

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తా 1-1	రూ 160.0.0 165.0.0
నూనె బస్తా 1-1	రూ 14.0.0 20.0.0
కొండాపురం నూనె బస్తా 1-1	రూ 60.0.0 62.0.0
యెర్రానూనె బస్తా	రూ 56.0.0 58.0.0
కేరసెనూనె బస్తా 1-1	రూ 140 మి.నూనె 180
అనునూనె బస్తా 1-1	రూ 124.0.0 128.0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామరము కా 1-1	రూ 160.0.0 165.0.0
చామరము కా 1-1	రూ 100.0.0 105.0.0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	రూ 90.0.0 110.0.0
గుంటూరుపాపకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-1	రూ 40, 45
కాళసా నీ. పాపకట్టు	రూ 60, 65
చెల్లము కా 1-1	రూ 40.0.0 50.0.0
శింకపండు పాతని కా 1-1	రూ 48.0.0 50.0.0
కొత్తని కా 1-1	రూ 85.0.0 42.0.0

(5) ఇనుము

కట్టలు రఫం కా 1-1	రూ 40.0.0
చక్కరం	రూ 59.0.0 42.0.0
రఫండు	రూ 59.0.0 40.0.0

(6) లోహములు

నెండి 100 కుంటు	రూ 80.0.0 84.8.0
బంగారము, కుంటు 1-1	రూ 24.8.0 25.8.0
కబరను 1-1	రూ 15-14.6
ఇత్తడి కా 18	రూ 800.0.0 805.0.0
కా 18	రూ 855.0.0 860.0.0
అక్కా చక్కర 1-1	రూ 58.12.0 54.0.0

(7) రంగులు

అవు క్షిప్తము 20 డిగ్రీలు	రూ 105.0.0
అవు క్షిప్తము 20 డిగ్రీలు	రూ 105.0.0
సింహంబు 20 డిగ్రీలు	రూ 105.0.0
అవు క్షిప్తము 16	రూ 95.0.0

డాక్టరు. ఆ. లక్ష్మీనాథుని బి. ఏ. ఎం. బి & సి.
ఎమ్. గారి పోషణ క్రింద నిర్వహించ బడుచున్న

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి లి మి టెడ్

(శ్రేష్ఠ మైట్రియం, రహస్యము లేకయు ఆయుర్వేదిక్
బొమ్మలుగల బొమ్మల యిది యొక్కటియే.

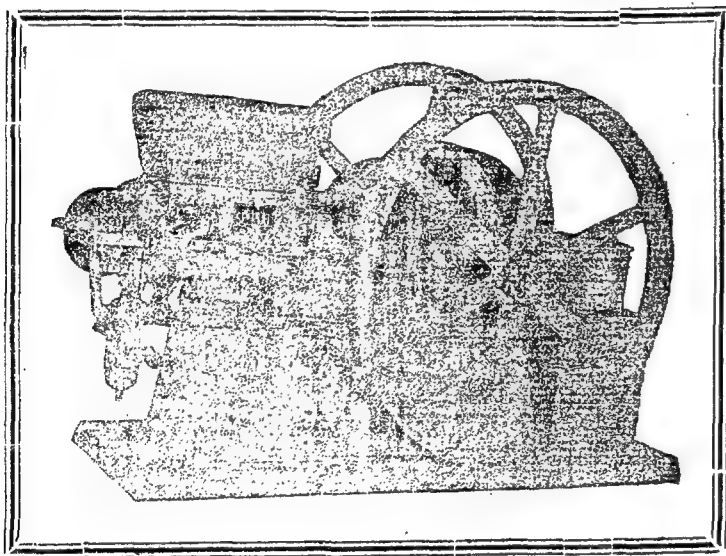
(పాత్రు, ప్రతిచివైద్యవిధానముల దా రి తే రి క
ట్టి, ప్రతిచివైద్య విధానముల దా రి తే రి క
కాగ్రతగా తయారుచేయబడిన బొమ్మలు అమితముగా మా
వద్ద హాజరులో నున్నవి.

క్రొత్తది, మేలైనదియైన ఒకడుకే ఉపయోగించ
బడుచున్నది. మా బొమ్మలయందు తయారుగు కలవిధ
బొమ్మలయందు గుణము నుండుగాని, శ్రేష్ఠత్య ముండు గాని
యితర చికిత్సలకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు.

నగదుతో కాని, లేక పలుకుబడి ను, మర్యాదనూను
నైనవారి జామీనుతోగాని యొప్పిలకు దిగుకొనున పంపు
కొనవలెను.

మేనేజరు, 185 మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

అ మ న్కో ఆ యి ల్ ఎం జి ను లు

మావద్ద ఈ సుప్రసిద్ధమైన ట్రియం, జనాను రంజక మై
నట్రియం ఎంజినులు మిక్కిలి కొద్దిగానున్నవి. వాటిని
యుద్ధమునకు పూర్వ ముండిన
ధరల ప్రకారము యిచ్చి వేయ సిద్ధముగానున్నాము.
ప్రస్తుతము మావద్దనున్నవి మాత్ర మే యుద్ధమునకు
పూర్వముండిన ధర ప్రకారము యివ్వబడును. యిదే
ప్రకారము యికమీదట యివ్వబడదు.

2½ హెచ్. పి మొదలుకొని 8 హెచ్. పి వరకు

అనేక కొలతలలో గలవు.

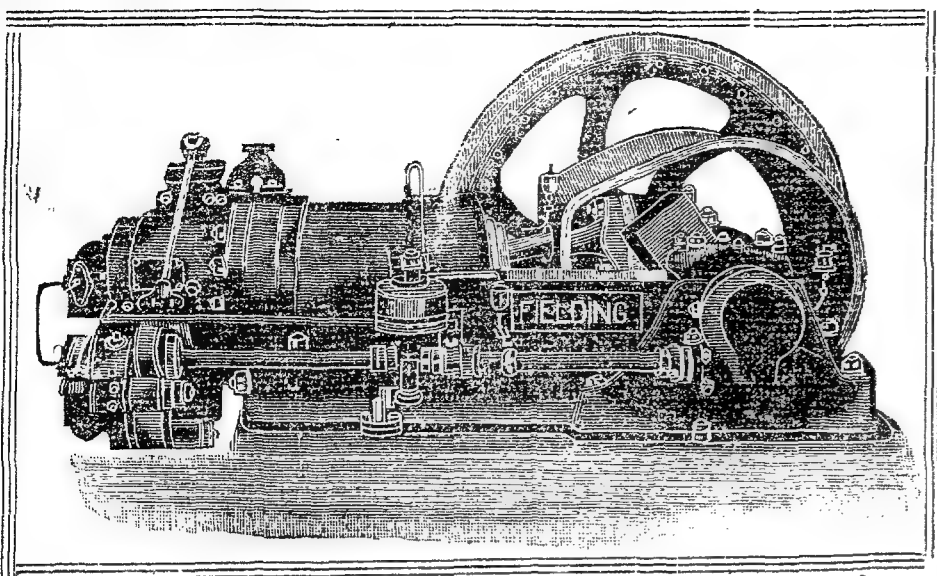
సాలు ఏజంట్లు:—

BEST & Co., Ltd.

Post Box 63

Madras.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము వున్న స్వల్పధరలకే అమృతము చున్నవి. అన్ని నయినా పైకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ఫరస మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office:—Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000 WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,

CHIEF AGENTS, NIZAM'S DOMINION
RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

Messrs. P. K. RAU & SONS.

CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,
No. 289, THAMBU CHITTY STREET MADRAS.

త్వ ర ప దు దు

ధరలు తగ్గినవి

వెలలు

హ. ఫోర్డు కారు

త్వ ర ప దు దు

ధరలు తగ్గినవి

16-సీటు బస్సు 3,300

*హోరుసన్నాహకరు 3,250

ఇంగ్లీషు వాడియో

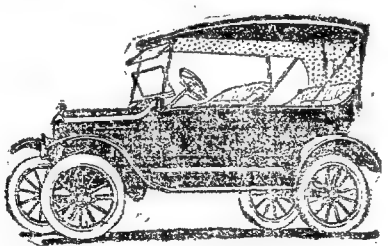
డెలివరీ ఎం.ఎ.ఆర్. మదరాసు

కావలసిన వారికి పైవల్

బాడీల వెలులున్న, వ్యవసా

యపు ఆయుధముల వెలులు

న్ను తెలియజేయబడును.

యీ రోజుననే మీ ఆగ్రహను మాకు పంపుడు. మాద్వారా కొనిన ఎడల మీకు ఎక్కువ సమకాయము కలుగును. (598)

మోటార్ అండు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

సబుడిల్లు:— కృష్ణ గుంటూరు జిల్లా లకు

ఒంటివారముతోటా తుపాకి ముద్రాద్రవగు కంపెనీవారిచే

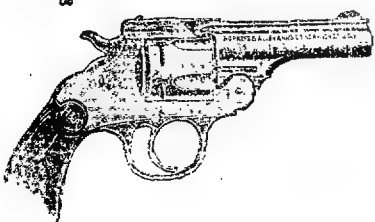
వానానిధములగు రివాలవర్లు ఆరుశేక విరుతోటాలు యి

చేయబడ్డది.

(8063)

మృదవి

ఫాపికము ౧౮౬౩ సం

ధరలు సరసము

శ్రేణులగు

3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును.

ఇన్నవి. కేబుల్ పెట్టుకో గలిగినవి కూడ దొరకును.

యం. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాహ్మే, మృదాను.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయ విశేషి)

స్వరాజ్యసభ

మార్చి 15:—గాంధీనగరమును జనప్రభుత్వ గాను పుర మలో కొలదిదినములనుండి చలనము గలిగినది శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ యశశాలవారు కళాశాల కుటుంబ సభ్యులను నవరత్నములు బాగుగ జరుపుట గాను కళాశాలలో సభ జేసిరి. శ్రీయుగ శ్రీనివాస రావు పంతులుగారు కళాశాలయందు మూడుదినములనుండి ప్రస్తుత కర్తవ్యమును గూర్చి ఉపన్యసించుచున్నారు. పురములో యువకులు కొందరు వాలంటీర్లు కాంగ్రెసు మెంబర్లను శత్రువులుగా. కారణాంతరములచే ఈ నెల 10 వ తేదీన పెట్టువలసిన స్వరాజ్యసభ నిన్నటిదినము పెట్టుటకు నిలులేక పోయి.

శ్రీయుగ పట్టాభి సీతారామయ్య గారు

నిన్న సాయంత్రము జరిగిన బహిష్కారభాగ్య ప్రభుత్వము శ్రీయుగ భాగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి. కొలది దినములక్రిందటనే అలహాబాదు నందు సభ నూడెననియు కాంగ్రెసులోని యిరువత్తుల వారసు వారివారి పట్టును వీడి రెండునెలలు కాలము అనగా ఏ.కీ. నెలలుగడచిన కాలము తిరస్కారము కొరకై చేయవలసిన పనులను సాగించె దరనియు ముఖ్యముగా అబ్దుల్ కలాము అజదుగారు రాజీకి కాగి టలనియు చెప్పిరి. కాని దానుగారి పట్టుమాత్రము వీడలేదు. కా ననగభలను భయము చేసెదరుని వారిప్పుడు చెప్పుచు నేయు న్నారు. ఒకవేళ బాన్ నెలలో ప్రత్యేకపు కాంగ్రెసు పెట్టెయ్యి అందులోనూడ కాలముగడచిన వెళ్ళువాడనని తిరస్కరించినను వారిప్రయత్నములు మానవనిరి. ఈరె డుడు సమయము కాననగభల సంకతి యగుపక్షముల వారును మాట్లాడక నిర్మాణకార్యక్ర మము సాగించుటకు ఒకంబడిరని యి యారెండు నెలల అనం దెను మేనెలలో కాననగభలము పెట్టెననో నాడుట లందరు కలసి తనిచేసెదరనియు లేనియెడల దాను మొదలగువారు మనలనుండి చీలి కాననగభల ప్రయత్నించెదరనియు అట్లు వారు చేయకుండుటకై యానిర్మాణకార్యక్రమములు దాగుగా కొనసాగించి ఆంధ్రదేశ్ వారమున కాపాడవలయునని చెప్పిరి

చెరుకువాడ వేంకట నరసింహముగారు

అనంతరము నరసింహముగారు ఉపన్యసించిరి. వీరు గ్రామములకు ప్రచారము ప్రచారముకొరకై వెళ్ళుచుండు ఆ నేకమంది ప్రక్షులకును చున్నారనియు అందులో స్వరాజ్యము యెప్పుడు వచ్చును, ఎట్లువచ్చును అనువాటికి ప్రజలే సమాధా నము చెప్పవలసి యందుననియు చెప్పిరి. గాంధీమహర్షిగారు జైలుకు వెళ్ళుచున్నాడని భయపట్టుచు, హిందూయమవ్యధిత నీకు, పాపిష్టి విక్రమ, అస్పృశ్యతానివాదములు అనిచి పెన్నయ్య ప్రజలేతమున వీటినిన్నిటిని అనగా వారిలోనున్న లోటులను యెప్పుడు విడవాడి స్వరాజ్యార్హత పొందెదరా అ ప్పడు స్వరాజ్యము వచ్చుననియు చెప్పిరి. స్వరా జ్యమును సంపాదించుటకుగాను కాంగ్రెసు వారి చేయవలసిన పనులను వెంటనే చేయవలయుననియు అందుకుగాను ప్రతినిధ్యా రియు, వర్తకుడును, ప్రతినిధియు శ్రీయుగ తనకువచ్చు రాబడిలో కొంతభాగమును స్వరాజ్యనిధికి నీయవలయుననియు, కొందరు వాలంటీర్లుగాకచ్చి కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుపకల యుననియు నుడిచిరి. కళాశాల విద్యార్థులును, పీఠధర్మ సమాప్త యును, పీఠధర్మము 1921 వ సంవత్సరములో నిర్వహితమైన ధనమందిచ్చి కాంగ్రెసు మెంబర్లుగండు! ఇద్దరు అమితముడగు రూపాయల అజాలాభము, దినమునకు 66 గజములకుడ అమ్మి నయెడల 16 అణాలు చొప్పున నెలకు 30 రూపాయలున్నూ కాంగ్రెసు వారు 10 రూపాయలచేసి కలసి నెలకు 40 రూపాయ లు వాలంటీర్లు సంపాదించవచ్చుననియు అట్లుచేసి తనకును, తా మునకును మేలుచేసికొనుననియు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసు మెంబర్లు కాగారువారు పట్టాభి సీతారామ య్యగారింటికి వెళ్లి నాలుగణాలు యిచ్చియు మెంబర్లు కావలసి పదనియు రూపాయ, 10 రూ మొదలగు సమీక్షలు నమృతముగా వారు తీసికొనివెళ్లి ధనమును ప్రాప్తచేసి మూర్ఖత్వా అభయ ము నీయవలసిన రూ 15,000 నిచ్చి స్వరాజ్యనిధికి పొటుపడ కుని కోరిరి.

17 వతేదీ సభ ముగియవనియు, 18 వతేదీన ప్రాప్తమైన పుర మున ఉత్సవమును, సాయంత్రము సభయు ముగియవనియు తెలి యజేసి సభ ముగించిరి.

మీరు అబద్ధము చెప్పట మంచిది కాదండీ ! అనుచున్నామేబట్టిను, గర్వియులు ది డిట్టి కల్పర్తురు అని నేను సంశయించుచున్నాను. స్త్రీలను అపహరించినామి కా గిరి ము ఏమాత్రుండి? ఇతరుకా గిరిమంబ్బి ఎందుకడిపిలుడమ? ఏది కావలెనో అతేయానండి. మీరు యింటిదగ్గ ప్రవృత్తి నియంపించుదురు. ఇది అశీలమను మీరు పంపకపోవుట చాల అశీలమనా లేదు, అని ముద్దాయిచెప్పేను. నేను అబద్ధమాడినంటావా? ఆ కాగితమును ఉంచుకొని నేనేమిచేసాను.

ఈ జరిగిన సంభాషణమును కొద్దువారు వ్రాసికొని పిమ్మట యిట్లు అడిగిరి: ఇట్టి ప్రశ్నలు కొద్దువారిని ఆదరింపజేయలేదు మీరు శిక్షింపబడుదురని మీరు తెలియునా?

కాగితములు పంపిస్తే తదనంతరము కొద్దువారు ఏమి నేరము చేసినట్లుటికి ఆదగినాడెదా? అని ముద్దాయితరకెను.

కొద్దువా: ఇట్టి ప్రశ్నలు చేసినట్లుటికి ఆదర్శనించవలసిందే మీరింకానుకా మాట్లాడకూడదు అని మేజిస్ట్రేటు గంభీరముగ చెప్పెను.

ముద్దాయ: నేను యిట్లు మాట్లాడవలసిన అవసరము అందు. కనుక నీ మాట్లాడినా?

కొద్దువా: మీ కేసును గురించి మీరు వాదించుకొనుటకును అవసర సంభాషణము చేయరాదు. వాదించుకొనుటకును మీరెట్టి జవాబు చెప్ప గలుగుదు? మీ కేమైన నుతిపాదనగా యేమి? బిచ్చిరట్టినదా యేమి? మీరు గవర్నమెంటులో పనిచేసి యున్నారా?

ముద్దాయ: గవర్నమెంటులో యీ జిల్లాలోనే పనిచేసినాను.

కొద్దు: అయితే యేమి యీ లాగు?

ముద్దాయ: కాకుండు చాల అక్రమము చేసినారు.

కొద్దు: ఏమి అక్రమము చేసినారు?

ఇంక అడిగి కాలతూము నుక్కరలేదని ఇన్స్పెక్టరుతో చూచివారా యీ జవాబులన్నియు అసంబద్ధమైనవిగా ఒక గ్రామి కొకటి సంబంధించలేదు ఈ ప్రశ్నలతో వ్రాసినది ఒక కిచ్చివాని వ్రాసినాను నున్నది అయితే రీజనింగు ఏమిలేదు. అని మేజిస్ట్రేటు అనగా, మిడిల్ ఓఫీసు వద్దకు ముద్దాయని పంపి పిచ్చి అయింది లేదని పరీక్ష చేయించవలసియున్నది. ఈ మొదటనే కేసులు అనేకములున్నవి. యిందు వింతలేదు. విచారణ కా నిర్వహణకదని ప్రొ. ఇ. బదులుచెప్పెను.

కొద్దు: ముద్దాయతో: మీరెవరినైన నేరమును గురించి మీరేమి చెప్పలేకా.

ముద్దాయ: వారిమొదటను గురించి సమాధానము చెప్పలేనేకాని నేనేమియు చెప్పను.

కొద్దు: మీరు సమాధానము నేను చెప్పలేను వ్రాసుకొండి.

ముద్దాయ: కాగితమా కలమా ఏమిన్నది వ్రాసికొనుటకు.

కొద్దు: కాగితము కలము నీరా అన్ని యిస్తాను వ్రాసుకొనయ్యా.

ముద్దాయ: మీరే వ్రాసి యివ్వకచ్చుక, మీరుచెప్పేది నేను వ్రాడవలె?

కొద్దు: నే నెందుకు ఆ పనేయు నలెను. మీరు నా సమాధానము కావలెనన్నార గనుక వ్రాసికొనండి.

ముద్దాయ: కాగితము మీరు పంపించియున్నాను. అందుకు సమాధానము చూచుకొనండి.

కొద్దు: వాకేమి ఎంత మాత్రము ఆ కాగితము కాలేదు.

ముద్దాయ: వా ఆ త్రురములు నే ఉండినా, నిన్ను గండినా, మిన్ను గండినా?

ఈ ప్రశ్నలకు అందినవి సమాధానము చెప్పకు కాగితములన్ని మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయకి పంపెను. అన్ని తర్వాత 'చేసికొని చూచి'ని రిజైన్ చేయ నీటి పొట్టలో రావచ్చునని ముద్దాయ చెప్పెను.

అంతట బామినాదాక తనకో కారిని పిలువవలసి.

ముద్దాయ సోదరుని సాక్ష్యము

ముద్దాయకొమ్మకును 18 సం॥ కుమార్తెను గలవాడును వద్దకాలిల నున్నాడును విద్యార్థియును అయిన పొన్న గంటి సోమరాజు అను యువకుడు సాక్ష్యముచెప్పటకు పోయినానికి రావిరబడెను. కొద్దువారిడిగిన ప్రశ్నల కిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ముద్దాయ: వా సోమరుడు అయినా నేనామెలను సరిగాలేదు మేనాపురుషులు ఏవోవున్నవి. మేమేమి చెప్పినను ఆయన వివరము ఆయనకు తోచినట్లు నేయు. నేను నీ అప్పగించిన ముద్దాయకును మాయింట్లనున్నాను. కిల్లిదొంగులులేరు. ముద్దాయయే మా యింటమును సురక్షితులను ఇదివరకు జీతము కన్నుండే, పోషణము జరుగుచుండేది. మా అమ్మను మాత్రం ఒక యుకరం భూమి వ్రాసియిచ్చివాడు ఇప్పుడు దానికల్ల కొంత వరకునుగడుచున్నది. ముద్దాయ నుమారు కాలాగు నెలనండి గర్వితులాలేరు. ఆయన పొరెట్టు డిపార్టుమెంటులో పర్సనల్ గానుండిన. యాజ్ఞాను యికిరవోట్టు పనిచేసి. ఆయనకప్పు చేసి దొంగలులేరు. దొంగ తిరుగుచూ ఉండును. ముద్దాయ కెల్లెనానకరె (తెలివరక్కరవాని) కలె మాట్లాడును.

[ఇక్కడ అంతకును తిరువచ్చుతో నుండుచూ చూచిని తెదవులకు దిగునట్టి పైకి (కొండకు) ప్రక్కలకు (తెచ్చుచుండే) ముద్దాయ నవ్వెను.]

ఈలాగు ఎందుకున్నాడో వాకు తెలియదు. చికిత్స చేయించవలసింది. ఏదైయుని వద్దకా తిసికొని కళ్లలనీసంది ఏమో మాకు తెలిసినది కదు.

ముద్దాయ: (నాటిలో) ఏమిగా? తప్పుపట్టివలెదని ఎవరైన తిసికొనివెళ్లి పికి నరకి చేస్తాను ఒప్పుకొంటావా?

కొద్దువారు ఏమిటి అంటున్నాడని ముద్దాయని అడిగిరి. తిసిగి దానిని ముద్దాయకి విశవసయెను.

కొద్దువారు (తల్లింపగా, ముద్దాయ యిట్లు చెప్పెను: తల్లూరుజిల్లా పొరెట్టు ఓఫీసు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు, సర్కిల్ పర్సనల్ గానుండి వ్రాసి ఎందుకు నన్ను ఉద్యోగమునుండి తొలగించింది తెలిసికొన వలసినది నేనుచెప్పినది కాదు

కొద్దు: మేమెట్లు వ్రాయగలము?

మరి 10 సంవత్సరాల పిదప రెండవసాక్షి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు కొట సాంబయ్యగారిని పిల్చిరి.

'స్వరాజ్యస్థాపన' మన్న ప్రతీకలు పంచివెట్టబడుచుండగా అది ఎక్కడ మాట్లాడబడినో అంతయు కనుక్కొన వలసింది ఒకటవ రెండవ రెండు ఇన్స్పెక్టరుతో చెప్పి యున్నాను. 16-2-23 తేదీని పర్సనల్ గాగన్న అనునతడు పంచివెట్టెను ముడగా అతనికొండ 11 ప్రతీకలు లాగుకొంటిమి. కొన్ని ప్రతీకలలో అడుగున కొంత వ్రాసియున్నది. కొన్నిటియందు అది వ్రాసుబడియుండలేదని సాక్షి చెప్పెను. పర్సనల్ గాగన్న వలన ముద్దాయ యిట్లు తెలిసికొంటిమి. ముద్దాయకి రూ 6-6-0 యిచ్చి బోర్డును 195 ప్రతీకలు పుచ్చుకొంటిమి. భర్తాపని వ్రెస్టు అఫీసు నుండి అమెరికన్ కలెక్షన్ వ్రాతప్రతియును అచ్చుకరియును పుచ్చుకొంటిమి అని ఈసాక్షి చెప్పెను. వానిని కొద్దులో దాఖలు చేసెను.

మూడవ సాక్షి

"మార్కండేయ విలాస్" ధర్మపంచాంగి సంఘమువారి జనసమన్వయా హోమములు అను బోర్డుపైను కెట్టుకొని "స్వరాజ్యస్థాపన" మను ప్రతీకలను కెట్టుకొన్నాడు. ముద్దాయ పంచివెట్టెనుండగా 11 ప్రతీకలును అబోర్డును పోలీసువారి కిచ్చి తిని. ముద్దాయ యింటిని నేనే పోలీసువారికి చూపించితి నని పర్సనల్ గాగన్న సాక్ష్యము చెప్పెను.

ముద్దాయ క్రాసుకీర్తి చేయగా, సాక్షి యిట్లుచెప్పెను: నెలకేతమువైక నే నన్ను ఏర్పాటుచేసిరి. ఎక్కడ నన్ను కట్టుకొన్నప్పుడు బోర్డు రెండువక్కల చూపుచు ముద్దాయ వాకు

చెప్పెను. నెలకు 8 రూపాయలవొప్పున జీతమిస్తామని ముద్దాయ చెప్పెను. ఒక్కోసారి యేమిచేసినారు పోలీసువారు వైక రెండుట మూలముననే నేను పనిలోనికి రెండువార వర్కలేదు.

వైసాక్షి పుత్రులు పంచివెట్టెనున్నట్లు యుజువులై రాగా పొరెట్టు వెక్కిటాయ్య అను నాయనను పిలిచిరి గాని కురల అవసరము లేదని మనచేసిరి.

కాలకసాక్షి

నె 239 రు గల మొదటి కాన్ఫెషన్లు ఎన్ శ్రీ నాథులు 34 వ్యాధిపురములో నున్నయవారి, డిఫెండ్ పర్సనల్ గాగన్న కద్ద నుండి 11 ప్రతీకలు బోర్డు పుచ్చుకొన్నట్లును ముద్దాయ యిట్లు చూపించి:ట్లును సాక్ష్యము చెప్పెను.

చివరసాక్షి

దుకాణములకద్ద వాకలుచేసికొంటూ తనవద్దకుకూడకచ్చి పోలీసువారి కడుగునకేరె తనకునూడ ఒక ప్రతీక వచ్చి:ట్లు కొమరి నువ్వారావు అను వైసికలెవపు గలమని సాక్ష్యము చెప్పెను.

ఆరవసాక్షి

పిమ్మట కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు మేనేజరు అయిన డి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఈ ప్రతీకలకి రిజిస్టరు కడ నులో వచ్చి:ట్లును, కవరు యిచ్చెనాయె, ఆ కాగితమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు పంపి:ట్లును సాక్ష్యమిచ్చెను. ముద్దాయ క్రాసు చేయగా తనకువచ్చిన అచ్చుప్రతిమీద చిట్టచివర వ్రాతభాగ మన్నదో కేదో జ్ఞాపకము లేకనెను.

7 వ సాక్షి

పాలవర్రె నువ్వారాయెనుగాన. తాను 18-20 వ వార్డు లకు జగన్నాధపురములో లెక్కలేకనెయు సీరం బంగారుయిం టికద్ద యింటివచ్చు అడుగుచుండగా పర్సనల్ గాగన్న అనుగ నక్కరలేదని తనంతలాను ఇన్వరెన్సు యింటివాటిలోను ముద్దాయ చెప్పలేదనియు సాక్ష్యమిచ్చెను.

మిగిలి విచారణకై కేసు యీనెల 16 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

మీరు సాక్షులైనన నన్ను చుడల యిప్పుడే చెప్పవలసిన దని కొద్దువా రడిగినప్పుడు వాకు సాక్షుల కేసున్నదని అక్కడకు పోలీసు కలుషి:ట్టుచు కఠినమైనసాహసముగారిని చూపించి ఆయనను సాక్షిగా చేయుచుని కొరెను.

55 వ ఏటను కూడ చక్కగా భుజించుటకు మంచి దంత పటుత్వము గలిగియుండుట

ప్రతిమంచి ఆరోగ్యమును గలిగియున్నాడు. 55 ఏండ్లను జీవితముయొక్క

పొఖ్యమును చక్కగా అనుభవించుచున్నాడు. ఇతనికి మంచి ఆరోగ్యము గలదు. చిల్లక కిక్కిరింపు లేదు. ఏమి నవ్వుగా అతని గంతుము మిక్కిలి బాగుగా నున్నది. బాల్కనునుండియే వాటిని గుఱించి క్రొత్త పీకొకానను. మంచి దంతము లుండిన మంచి ఆరోగ్య ముండును. వ్యాధిగల నోరువలన బాధ గలుగుట మాత్రమే కాక, కాంతమును, జీర్ణక క్షీని పోగొట్టును; వ్యాధికి మూల మగును. ఆరోగ్యముగా నుండుటకు నేటినుండియే ప్రయత్నింపుము. ప్రతి భోజనమునకు తరువాత నీ దంతమును కొరికాన 'కొలినోస్' క్రిముతో కుద్ది చేసికొనుము. దంతములు అడుటకు కారణభూతమైనట్టి హానిని పారదోలెను. దానియొక్క మఖ్య ఉపయోగము లేవనగా: నోటిని కుద్రవరచును, వ్యాధినిరానియక ఆటంకపరచుటకై మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును. మీ వాడుక అంగడినుండి కొలికానును కొనుడు.

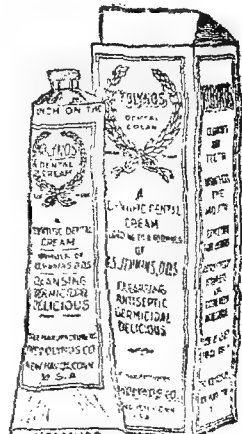
KOLYNO'S

డెన్టల్ క్రిమ్.

ఒక సూతన ఏర్పాటు

మేలైన కొలికాన పండ్లపాడికి మంచి ప్యాకింగు ఆ పక్యముగా నుండవలెను. గనుకనే కట్టబడిన మూత కనిపెట్టబడినది. కట్టబడిన మూత పడినోడు. అది గొట్టమునకు కట్టబడి యున్నది. కాలసాగణము లేదు. క్రిము కూడ కలెదు.

THE KOLYNO'S COMPANY
New Haven, Conn., U. S. A.

Representatives for India
MULLER & PHIPPS (INDIA) Limited

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

అ మె రికా దేశ ము నం దు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన నేష్టిమంగల కత్తితో (3)

మీరే డ్రైరము చేసికొనుడు

Brownie

బ్రౌనీ

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

అంతవరకు గిల్లెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్లెటు రేజరు

ధర 1-కి రూ. 21-8-0 అంతకు వెగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సామీప్యప్రచ్య పరిస్థితులు

ప్రారంభ సమావేశము

బహుళ: లండనులో జరుగవచ్చును

స్టూరెస్, మార్చి 14:—మిత్రమండలి సంధిమంతులకు బహుళ అంగీకారప్రభుత్వమువారి తేఖడు విదేశాంగమంత్రి అందుకొనెను. ఆసలు తురుష్కు ప్రభుత్వోద్దేశ్యము లెవ్వయో వారిప్రభుత్వము చేరువరకును ప్రభుత్వమువారి కేమియు లేలి యదు. ప్రతినివయమును తురుష్కుప్రభుత్వతేఖడు ఎదురు జూచుచున్నార. బహుళ: ప్రారంభసమావేశము లండనులో జరిపి మిత్రమండలి ఎట్టివైఖరిని ఆపించించవలసినది ఆలోచించెదరు. బొంబాయి, లక్నో, బీకానర్ ప్రెసిడెంట్లకు బోయెదరు. ప్రాయశఃరాయబారములు కాక ప్రాంతము నోపిలు లో మిత్రమండలి హాజమనరుల ద్వారా ప్రారంభము గానవచ్చును వీరికి ప్రత్యేకపరిజ్ఞానము సహాయము చేయబడదు.

ఒక్క ఇస్మీతు పాపాగారే ఈసభ కేంద్రము. వీరికి కొందరు తోడ్పడెదరు.

తురుష్కులు గ్రీకులు తమ బంధీలను మార్చుకొనుటకు మరల ప్రారంభించిరి.

తురుష్కు సేనానులకు, ముఖ్యముగ కెమాలుపాపాగారి కిని ఆఫ్ఘన్ ఆమీరు ఈ క్రిమీ తమమైన నానహాదరాయను వివరము నొసకెను.

3 విశాఖపట్టణజిల్లా గ్రామపాలకుల మహాజన సభ

1928 సం॥ 11 వ తేదీని మార్చి 11 మంత్రి నారాయణరావు జిల్లా యతులగారి ఆధిపత్యము క్రింద విశాఖపట్టణ మండల గ్రామపాలక కృతీయమహాజనసభ ఆనకాపల్లి పురంబుననుండు యింద్రజ్యోత్స్న హాసునందు జరిగెను. ఆత్మశుభరి గిన తీర్మానములలో కొన్ని నీడనుక ముద్రింపబడినవి.

ఈమండల గ్రామపాలక (1920 సం॥ 10 లో) ప్రభుత్వ హాజనసభయందు తీర్మానించబడిన (19 వ తీర్మానము ప్రకారం) కి తెలియుమెంటు ప్రకారం జమీందారీ గ్రామసర్వీసు యావా మాలపయిని విధించిన క్విటికెంటు చాలా అన్యాయకరముగా నున్నదనియు సదరు భూములనుచూచి రేటువర్తనాలు విధించుట అన్యాయమనియు పంటలు పోయినపుడు రహితవారీజరా యితీర్మానముతోపాటు యిదిహాదా పూర్తి అయినకట్టు అయి వుండుటచే రిమిషను యిప్పించుట అన్యాయమని కొరెనకొరికను కేటివరకు వుత్తరపులు యిర్వక పోరిడెము చాలా నష్టపాతక ముగాన వెంటనే వుత్తరపులు జారీచేయించగలందులకు ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

కాలవ్యత్యయమునుబట్టి జీతములు హెచ్చుచేయవలసిన అనసరము లేవందుటకై నవుఖరీ యినాములు గ్రామసర్వీసు యలవల్ల అనుభవించబడేగిన్ని అట్టియినాములు ఎంప్రాంజెలు చేయించుటవల్ల ప్రభుత్వమువారి డెబ్బులోగాని పనిలోగాని యేనిభమైన లాభము కలిగియుండలేదు అనిన్ని గ్రామసర్వీసు గీయులకు జీతములు హెచ్చుచేయుట కిష్టములేనియెడల పూర్వము అనుభవించబడే యినాములుగాని లేదా కైతువారి గ్రామాదులకు గవర్నమెంటు పోరిడెములలోనుంచిన్ని జమీందారీ గ్రామాదులకు ఆయాజమీందారీ ఆయాపోరిడెములలో నుంచిన్ని పూర్వపు పరిమితములగల భూములు తిర్గివర్తకముగా యిప్పించవలసినన్ని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

గ్రామపాలకులను బాగులకున్నా జరములు, తాలూకావారు యేర్పాటుచేసిన తాకిలాలపాటికి, జీతములు యిర్వక దస్తులనులేదనిన్ని లెక్కలువాయుట పూర్తికా లేదనే మొదలయినలోపములు నిరూపించుచు జీతము: నిలుపుచేయుచుండుటవల్ల జీతనోపాయముకు బహుళవ్యయముగా నుండునుగాన యేర్పాటు చేయబడిన తాకిలాలలో జీతములు యిప్పించుట యుండగలందులకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుతున్నాము.

తామర తైలము

కామర, తీటు, గజ్జికి మంచిది దబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రము.

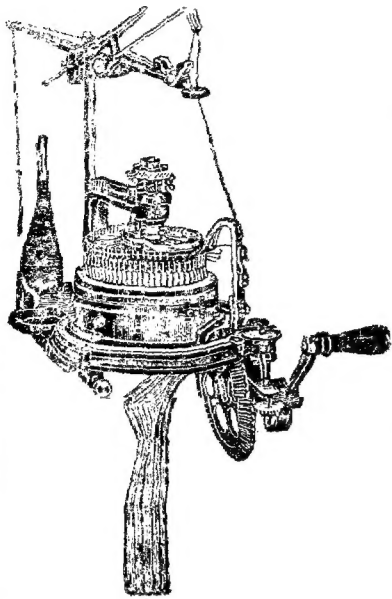
దంత చూరము

నెల దబ్బి 1-కి 0-2-0. వి.పి. చాన్స్ ప్రత్యేకం. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

కృషి, నర్తక, కర్తాకారము మొదలగు పనుల కువయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రికము, ధరసంస్థము, చాలకాలము వరకు
బాగుగా పనిచేయును

మేజోల్లు చిప్పివి, పెద్దవి, బినియనులు, మొదలగు
వాటిని అల్లును, ఆంగ్లసామ్రాజ్యమందు
అంతిమము వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు
మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే
తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telgram s: "BRAD."

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

సిన్నలుమొదలు నయనైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

506 మాత్రల కస్తూరిమాత్రములు అందరకు కృత్యములేక వాడగలమును. ముఖముగా తాంబూలముతో
వాడిన వలబద్ధకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్షణమే 6 బుద్ధులు పంపును

ఎన్. పార్థసారథి ఆయంగారు, ఏజెంటు, బెన్గులూరు, ఆంధ్రుల కో నైవాళిము.

జాల నుభోదము ఇది బిడ్డలకు కల్పకరువు. శ్రేష్ఠమైన మాలికలనుండి కాస్త్రక్రమగా తయారుచేయబడి
నది. శిశువుకి, అకలి తగుండట, భేదము, తురుపులు, తిట్లు, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధకము మొదలగు
వాటిని పోగొట్టి మంచికము పుష్టినిచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు బొమ్మలకు బుడ్డి 1-కి ధర 0-12-0

507 మాత్రల కస్తూరిమాత్రములు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గణపించుచున్నది. 12 బుద్ధులు పంపవలెను.
వెంకటరావు వేకసాంబి బైర్ కాట్ దక్కా ప్రెస్సు బ్రహ్మపూరు, గుల్బర్గా.

508 యిక్కడ నున్నట్టి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తిచెంది,
8 బుద్ధులు పంపవలెను. ఎమ్. రాజరెడ్డిల బాల్కన్ రోడ్డు గిడ్డలూరుసోమ్మ కర్నూలుజిల్లా.

రూ 2 లు బొమ్మలకు కొనుగోనివారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలయము ఇనాం.

సం 381, తలుపుల్లోకి, వదరాసు. సం 188 చై నాబాబురోడ్డు ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్రాసు.
పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శివారావు వైద్యశాల మైసూరు. (1)

LAWRENCE & MAYO Ltd.

(Incorporated in England)

PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.

MOUNT ROAD - MADRAS,

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!

మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు,

ఆన్నిరకములు కంటే అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు వైన

వారివద్దనుండి సులోచనములను కొనుడు

ఆంధ్రపత్రికలో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపుచు వారికి

నేత్రపరీక్ష ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్స్ అండ్ మేయో (లిమిటెడ్)

ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్స్ ఇన్ ది ఈస్టు.

మాంటురోడ్డు - మదరాసు.

పగలని జీవనీ పలకలు

ఎన్నిసార్లు క్రొందరై చి కొట్టినను పగలవు.
వ్రాయుటకు బహుసౌగంధము నుండును. వ్యాపారుల
కు మంచితరుణము. నాల్గునెలలు. శుభ త్రయముగాను,
చిల్లరగాను విక్రయించ బడును. వ్రాసే వెలలు
తెలుప బడును.

గిరిబదగు, త్రిప్లికేరు, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. తాం
బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన
అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, నాయువు, జలుబు
జ్వరము, నర్మిపాశము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేట
విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోష్టులు, మొదలగు
అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వృజాయుధమువలె పనిచేయును.

వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-కి

200 మాత్రలసీసా 1-కి రూ 0-4-0; దజ్జా సీసాలు రూ. 2-8-0

చి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రూ 0-6-0.

పి.సి.సి. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచి. పెల్లూరుజిల్లా.

తెనుగు లా గ్రంథములు

సివిల్ ప్రొజీజర్ కోడ్ కాలిక్టర్ ధర 5-0-0

క్రిమినల్ ప్రొజీజర్ కోడ్ డిటో 6-0-0

ఇండియన్ పీసల్ కోడ్ 3-0-0

లిమిటెడ్ ఆక్ట్ 2-0-0

కాంట్రాక్ట్ ఆక్ట్ 3-0-0

ఆ స్టేజిరైజ్ (ట్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రాప్టీ ఆక్ట్) 8-0-0

యెస్టేటుల్యాండు ఆక్ట్ 2-0-0

ఇక్ కంట్రాక్టు మాన్యుయల్ 1-0-0

ఇక్ సాల్ వెస్ట్ ఆక్ట్ 2-0-0

ఇక్ కంట్రాక్టు ఆక్ట్ 3-0-0

ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆక్ట్ 3-0-0

యెవిదండు ఆక్ట్ 3-0-0

స్టాంపు ఆక్ట్ (సూతర మార్పులతో) 2-0-0

కోర్టులకు ఆక్ట్ (డిటో) 2-0-0

పంచభాషి 0-10-0

శతకరత్నావళి (సూతర మార్పు) 2-0-0

కథారత్నావళి 1-4-0

విక్రీయ దిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

యినాం! యినాం!

60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కా

వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి

నుఖజీవిత రహస్యపుస్తకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము

నకు వ్రాయవలెను. (8895)

ఈ క్షరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sabaya Pharmacy,

30-2 Harrison Road, Calcutta

SIGHT RESTORED
A Sure Remedy of Nature for all Eye-dis-
eases. Cures Cataract, Glaucoma, etc.,
without knife. No failure; absolutely safe;
L. H. SELLER, D. Santa (Pangal).

SANTI OIL.
Simple, harmless, external application for
functional weakness, Loss of Manhood,
etc. No irritation, no discoloration, no
bad smell. Particulars free. Correspon-
de ce confidential.
HEALTH HOME, D. Santa (Pangal)

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము సేల 0-6-0.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

ముద్రణమైనది. క్యాలికోబైండింగు బైండింగులోనున్నది
4 బాగములు! శత్రుక కవులచరిత్రము పెద్దపీఠిక!!

కర్త: వంగూరి సుబ్బారావు
శ్రీ మహామహాపాఠ్యాయ
వేదము, వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పీఠికతో (456)
చిత్రపటములతో వెలువడుచున్నది.

కంచెర్లగోపన్న, కవిచౌడప్ప, కాసులపురుషోత్తమ, మారవికద్రకవి, కవిరాజుమండ
ఆభ్యాసకవి మొదలగు 200 మంది కవులచరిత్రము.

క్రీ. శ. 1200 లగాయతు 1900 వఱకుగల ప్రాచీనాధునిక కవుల సంపూర్ణ వివరము
లున్నవి. ప్రతికృతమునుండి సవరణములు, పంచరత్నములు, ద్వికములును వచ్చి శైలివద్యము
లుదాహరించుతిమి. కవిస్థల, కుల, కాలనిర్ణయములు శ్రద్ధగా జేసితిమి.

వెల 1-కి 5-0-0లు. ఆర్డరు రిజిస్టరు చేసికొనవచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక ఆఫీసు

ఓపాలాపెట్ట 212 మదరాసు

ఒక సారి సిద్ధి స్త్రీ త గా రిట్లు చెప్పి రి

జీవిత సౌఖ్యమునకు జీర్ణ శక్తియే ప్రాణాధారమని నాకు స్పష్టమైనది. గొడ్డుమాంసము,
ఇతరమాంసములు, రుచిగల పులుసులు.

మున్నగు వానిని తినుటవలన సద్వర్తనము, సుగుణసంపద సద్వర్తనము, చాక చక్రము
మున్నగువానిలో చాల మార్పుగలుగును.

పిట్, కారలై, కాకర్, స్వీట్లుమున్నగు సుప్రసిద్ధపురుషులందఱు అజీర్ణవలన బాధపడుచుండిరి.

మేధాశక్తిని ఉపయోగపరుపవలసిన వారికి అజీర్ణవ్యాధి కలిగియు యుండెను. ఆవ్యాధి వారికి కంకపారంప
ర్యముగూడ వచ్చుచుండెను.

అయినను భోజనానంతరము ఒక ఓరుము మాత్రమే తినుచున్నచో అజీర్ణబాధ మిట్ల కనబడెను.

ఒక బుడ్డి వెల రు 1 0-0 ఒక బుడ్డిని కొని తినిచూచుడు.

డబ్బు. ఇ. సి. అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్, మద్రాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

ఎవలు కంపెనీ రి వల్తే కవు బేవదములు

ఈ క్రింద వెలుపలదిన బొంబాయిలో కలిగిన కవులను, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా కైదులచే
రసాయన శాస్త్రజ్ఞులచే శాస్త్రపరిశోధనాసారము యేర్పరుపబడినది.

మా బొంబాయిల తయారుజేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తుసామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు వృక్షశాస్త్రప్రకారము, రసాయన శాస్త్ర
ప్రకారము, భూ తత్వముగూడ గూడ పరిశీలయబడును. అచట బి. సి. స్టాండర్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలుది
తయారుచేయు. కృత్రిమ యా బొంబాయిల పారిశుధ్యతయున్ను, నమృతమున్ను యేమాత్రమును అనుమానింప కక్కరలేదు.

డాక్టరు యిన్స్టిట్యూషన్

సిరపు షెర్రి ఫాస్ఫేటిస్ కాంపౌండు క్విన్సెను సెబ్స్ట్రీక్వియా

ఈసిరపు డాక్టరు యిన్స్టిట్యూషన్ ననుసరించి విరసఫాస్. ట్రిక్వియా, స్ట్రీక్వియా
యిన్స్టిట్యూషన్ దిక్విముగ తయారు జేయబడినది.

ఈ బొంబాయి అతి ఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో అతి చల్లని గలగు దుర్బలత్వ
మున పోగొట్టుటకును, మానసిక జీవనబాధగాని దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మొత్తమున ప్రసిద్ధికెక్కిన దిక్విముగ.

వెల పెద్ద బుడ్డి రు 2-కి-0 మిడియన్ బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమి. ల. పు డ్యు

ఇది విరక్, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు

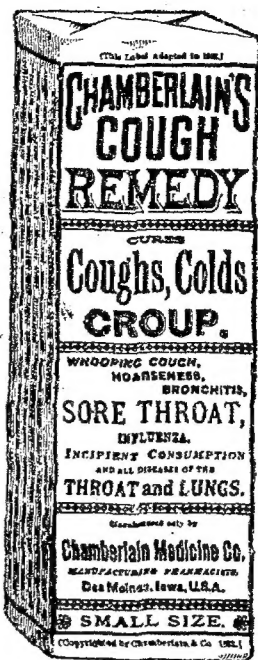
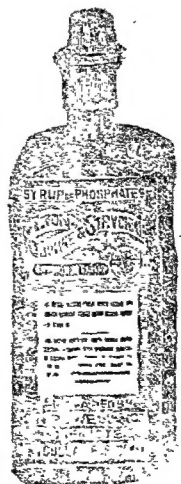
కుద్రముగనుండును. అనుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషు గారు
చేసిన పార్శ్వపరీక్షలను తయారుకాబడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియోషధము. రుచిగానుండును మంచిరక్త
కృత్తిగాని నరములకు ప్రసిద్ధిమృత.

పెద్ద బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బుడ్డి 10 అణాలు.

వవలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు చూయుదు.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

చేంబర్లెన్ గారి
దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా
యువు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్ముపడి
సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
మొదలగునవి పటా వంద
లై పోవును, అన్నిజాగా
లలో విక్రయించ బడు
చున్నది. (1)

నూతన ప చురములు

బమ్మెర పోతనామాత్యవచితము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుపతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

ఆనందరంగ రాట్నాదము 1-కి 1-8-0

ఆనంతునిభండము 1-కి 0-14-0

అప్పకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకాశికలు, సటీక 1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావద్దవొం
కును. క్యాటలాగులు చూడకొనరాదు.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎన్. ట్ల. కేడ్, చెన్న పట్నం.

జేకాభ్యుదయమే! స్వదేశీయము!!

ఆంధ్రదేశమునకు ఆంధ్రులచే అధిక పరిశ్రమ
వలన దేశీయ వస్తువులపై బరంభరమునందు మాచే శిర్యా
రు కాబడుచున్న పరిస్థితులైన పట్టువస్త్రములు, పట్టు
ధోవతులు, మేలైన పట్టువీరలు, అందమైన పట్టు
దిమాళ్లు, కన్నులకు విరుమిట్లుగొంపు ఎరువు, గులాబి,
పూదా, పంపండు, మాస్కాయ, నెరులికంఠమురంగు
లలో మిమాల్యమునకు దగిన అందమైన వస్త్రములు
గలవు. వే రెన్నికగాంచిన, పురాతన పట్టు పాడికామి
పట్టుకంబుల బరంభరం పట్టుక వస్త్రములనుగూర్చి చెప్ప
కలకే గంతుకును, నాణ్యమునకును పూచీ. ఇవిగాక
మాగడక, బరంభరం, విష్ణుపురం, సంబలపురం బొత్తి
వస్త్రములను, సన్నని పట్టుమొలత్రాకుమును చక్కని
కర్మాహారమును వలసినన్ని రకములలో గలవు
ఒకసారి ఆర్డరునిచ్చిన మానవ్యక మైన న్యాపా
మును దెలుసుకొనగలరు.

దుమ్మ విఘ్నేశం అందు సక్

పట్టుక వస్త్రములనాపారలు బరంభరం

గంబంజిల్లా

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి.

పి. కే. పి. సి. వారి (904)

శ్రీరవధాని

ఈ దివ్యాత్మకము పిల్లలకు పాఠము వృద్ధికి శో
పుష్టిని కలిగించును.

పిల్లలకు సంజీవి. పత్రికము లేని రుచిగల సాహిత్య
ము. పార్శ్వపుష్టిమైత్రీతో పునరుత్పత్తి. పిల్లలకు, తల్లిలకు
ముఖపడుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చిన బియ్యము
పోయి దేశపుష్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0.
(8847) పి. కే. పి. సి. వారి. 2.

మావద్ద ముద్రపెట్టిన ఆయుర్వేదభూషణ చిహ్నము.
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

గర్భిణి స్త్రీలకు

మామలుగుసాయనము సంజీవని

గర్భిణి స్త్రీకి గలగు, వాంతిలు, వెక్కిళ్లు, బలహీనత, పోషకతనము, అశక్తియు, తలనొప్పి, చిక్కిపోవుట వలన ప్రకృత్యనుబాధించుట, పూర్వము కొట్టుకొనుట, వెక్కిళ్లు, కండ్లులోనికి పోవుట అన్నియు మాయము చేయును. స్త్రీలు గర్భము ధరించినది మొదలుకొని ప్రసవించువరకు విడువక నేవించి ఎట్టిభాధయు లేక సుఖప్రసవము చేయవచ్చును. వెల బుడ్డి 1 కి రూ 1-12-0

ప్యాకింగు పోస్తుకర్లు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

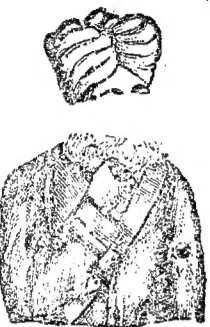
తంజివిలాసము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారప్పకోవిలి, జి. టి., మదరాస్.

పండి 'మదరాస్'

విలమిరుముసలివారుగా

అగుపడెదరు

కాచిగోలవాముగా పంపనూ "రాజవైద్య హోర్ డై" నెలసిన వెంటుకలను తీసికొని మిక్కిలి లెలుపుగానూ, మృదువుగానూ కాంతిపడిగానూ, మార్పునూ, నలుపురంగునూ కాళ్ళతమగానుండును ఈ "రాజవైద్య హోర్ డై" మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైది. నులభముగా ఉపయోగించవచ్చును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-2-0

చిన్న బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-10-0 ఒక బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డిల వరకు పొన్పు ఖర్చు 0-6-0 రూ 0-4-0 ను పంపిన ఒక కాంపిలు బుడ్డి పొన్పు ఖర్చులేక యివాముగా పంపబడును.

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj,

Head Office:— 152, Harrison Road, Calcutta.

Telegrams:—"RAJVAID" Calcutta.

"Everybody's favourite Toilet Kamisia oil & OttoDilbahar Sold Every where."

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైతన్యంలో క్షిణి రాకముననే త్వరకడుగు. అవినవచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రావలసివచ్చును. నడచు

కామిసియా నూ నెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజెక్టరు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, రోగ మొంద్య మున్నను, యిది విశ్వవధము.

వెంటుకలు తిట్టుట గాని, గడవగ గాని యుండదు. మీ వెంటుకలు భరణ యెప్పుటి మెల్లవరకును గల్గి వచ్చునంత నుండి మెలయుచుండును.

ఈ రోగమునే దీనిని పరిష్కరించు చూడుము. వెంటుకలు మెట్టువృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

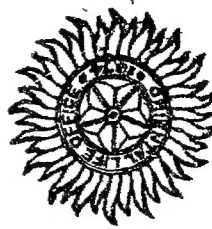
కామిసియా తలనూ నెను సర్వోత్కృష్టమైనది కలయును. ఇది బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. డి. సి. పార్టీలు ప్రత్యేకము. అన్ని పోస్టులలోన ఈ క్రింద తెలుపబడిన కారము నికయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి అమ్మకా రిందరికడనున్న, నరకు అమ్మకమునూ నూనూన ప్రత్యేకము, లేక అక్షర కావలసినవచ్చును వానివలన నూనూన నూనూన, లేకవచ్చు, పోలు చూడెంటు:—

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్బాయ్, బాంబాయి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్యూరన్సీ కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశమునందు ఏర్పాటు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బాంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలసీ ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అనుకూలముగా నుండునట్లు ఒక క్రొత్త సమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించేను పాలసీ ప్రకారము పూచీ యివ్వబడు లాభము లేవన,

(1) 25 సంవత్సరాలలోపల మరణము సంభవించు విషయముగా యిచ్చుటకు ఆ గీకరించిన ఒక పెద్ద మొత్తము చెల్లించబడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తి కాకునకును జీవించుయున్న విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము నగదుగా ఏర్పాటుకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైతేదాకా మరణము సంభవించిన మొదటి యిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలసీదారుడు తనజీవితమును ఈఅమూల్యమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

ప్రీముమునులను 25 సంవత్సరాలవరకును లేక మరణకాల మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాను ప్రయోగించు

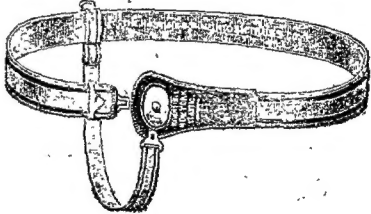
Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy.

Bangalore Branch:—St. Mark's Road,

Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum,

హార్నియా బెల్టులు

మానవ పసివాండ్రకును పెద్ద వారలకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము గలవు ధరలకై వ్రాసిన, క్యాటలాగును బంపెదము.

శ్రీ కృష్ణను బ్రదర్స్,

కమిస్సు ఆఫ్ఫీషియల్స్, 323, తిరువెల్లిపేటి, మద్రాసు

హెచ్చరిక

సాధారణ అలోగ్యముల జనులు వారికి బుద్ధిలిక అధిక దేహధార్యము కావలయుననిచో,

"ఆతింక గ్రహ"

మృతలే వారికి జీవ సంతోషము, పరమ ఆమృతము, వీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడుడు,

మరియు

వీలాటిసంగతులు మీకు కావలయుననిన వానిక ఆప్తుడే గమనించెదమలేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామకాస్త్రముగ ను వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యిహం, లోపాలు ఖర్చులుకూడ లేదు.

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠ గోవిండ్.

అతంకనిగ్రహ దేవధాలయము.

26 కాచేర్, మదరాసు.